ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1973

Vyhlásené: 02.11.1973 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

137

VYHLÁŠKA
Federálneho cenového úradu, Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu
z 2. novembra 1973
o cenách

Federálny cenový úrad podľa § 47 zákona č. 133/1970 Zb. o pôsobnosti federálnych ministerstiev, Český cenový úrad podľa § 6 zákona Českej národnej rady č. 134/1973 Zb. o pôsobnosti orgánov Českej socialistickej republiky v oblasti cien a Slovenský cenový úrad podľa § 2 ods. 2 písm. g) zákona Slovenskej národnej rady č. 135/1973 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v oblasti cien ustanovujú:

§ 1
Úvodné ustanovenia

(1) Táto vyhláška upravuje

a) metodiku tvorby a kontroly cien (tarif) výrobkov, služieb, výkonov a prác[1]) (ďalej len „výrobky“) a nehnuteľností dodávaných alebo poskytovaných na používanie za úhradu (ďalej len „dodávané“),

b) pôsobnosť orgánov a organizácií v tvorbe a kontrole cien.

(2) Vyhláška sa vzťahuje na ceny výrobkov a nehnuteľností dodávaných organizáciami a orgánmi so sídlom v Československej socialistickej republike, občanmi socialistickým organizáciám a na ceny výrobkov dodávaných občanmi s povolením príslušných orgánov alebo na základe oprávnenia. Pri vnútropodnikových výkonoch platí vyhláška pre určenie cien investícií vlastnej výroby, prípadne pre ďalšie výkony, pokiaľ tak ustanovuje osobitný predpis alebo rozhodnutie.

(3) Vyhláška sa nevzťahuje na ceny výrobkov dodávaných organizáciami poverenými vykonávaním zahraničného obchodu (ďalej len „organizácie zahraničného obchodu“) zahraničným odberateľom, na medzinárodné tarify v doprave a spojoch, na ceny výrobkov dodávaných v tuzemsku za zahraničné meny, na odplaty a náhrady spojené s poskytovaním peňažných a poisťovacích služieb, na predaj bytov z národného majetku do osobitného vlastníctva občanov, na evidenčné ceny obalov, na náhrady škôd, na úhrady nákladov a na náhrady poskytované pri vyvlastnení nehnuteľností. Vyhláška sa tak isto nevzťahuje na ceny zo zmlúv medzi občanmi navzájom a medzi občanmi a nesocialistickými organizáciami, ak nejde o dodávky od občanov podľa odseku 2. Pri pochybnostiach rozhoduje Federálny cenový úrad.

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ POJMY

§ 2
Obsah ceny

Cena zahŕňa potrebné náklady zodpovedajúce priemerným alebo jednotne určeným podmienkam výroby (dovozu) a obehu a ďalej určenú časť čistého dôchodku (zisk, daň), prípadne stratu alebo dotáciu. Spôsob určenia potrebných nákladov a čistého dôchodku alebo straty sa uvádza v jednotlivých ustanoveniach tejto vyhlášky.

§ 3
Ceny v tuzemsku

(1) Ceny používané v tuzemsku sú:

a) veľkoobchodné ceny; za tieto ceny sa spravidla dodávajú výrobky na výrobnú spotrebu, výstavbu, na ďalší odbyt, s výnimkou dodávok obchodným organizáciám, a na zaistenie obrany a bezpečnosti štátu; veľkoobchodné ceny obsahujú náklady výroby (dovozu), prípadne náklady na odbytovú činnosť výrobnej organizácie a zisk alebo stratu; pri poľnohospodárskych výrobkoch zahŕňajú aj prirážku za nákupnú, zásobovaciu, prípadne aj odbytovú činnosť.

b) nákupné ceny; za tieto ceny nakupujú poverené organizácie poľnohospodárske výrobky predávané ich výrobcami, predmety získané zberom a výrobky od občanov; ich ekonomický obsah je obdobný ako pri veľkoobchodných cenách,

c) odbytové prirážky alebo odbytové zrážky;[2]) predstavujú cenu služby odbytových, zásobovacích, nákupných a výkupných organizácií alebo organizácií oprávnených na uvedené služby; obsahujú náklady obehu a zisk alebo stratu; pripočítavajú sa k veľkoobchodným cenám, alebo sa od nich odpočítavajú,

d) obchodné prirážky alebo obchodné zrážky;[2]) predstavujú cenu služby organizácií oprávnených na veľkoobchodnú alebo maloobchodnú činnosť, cenu služby organizácií verejného stravovania a prechodného ubytovania, cenu služby organizácií zahraničného obchodu alebo cenu obstarávateľských služieb; obsahujú náklady obehu a zisk alebo stratu; obchodné prirážky sa k cenám pripočítavajú, obchodné zrážky sú zložkami maloobchodných cien; obchodné prirážky alebo obchodné zrážky organizácií zahraničného obchodu sú zložkami kúpnych cien,

e) kúpne ceny; za tieto ceny dodávajú tuzemskí dodávatelia výrobky na vývoz organizáciám zahraničného obchodu a organizácie zahraničného obchodu výrobky z dovozu tuzemským odberateľom; zahŕňajú cenu franko čs. hranice, prípadne upravenú o ďalšie položky podľa platných predpisov, a obchodnú prirážku alebo obchodnú zrážku organizácie zahraničného obchodu,

f) odbytové ceny; za tieto ceny dodávajú výrobky organizácie uvedené v písmene c), s výnimkou prípadov, keď dodávajú za obchodné a maloobchodné ceny; odbytové ceny zahŕňajú veľkoobchodné ceny, kúpne alebo nákupné ceny a odbytovú prirážku príslušnej organizácie, prípadne cenové rozdiely alebo dotácie,

g) obchodné ceny; za tieto ceny sa dodávajú výrobky z tuzemskej výroby alebo z dovozu určené na ďalší predaj za maloobchodné ceny organizáciám, ktorým sa priznáva nárok na obchodnú zrážku; zahŕňajú veľkoobchodné (nákupné) ceny a daň z obratu alebo kúpne ceny, cenové prirážky alebo zrážky v zahraničnom obchode a rozdiely vnútorného trhu,

h) maloobchodné ceny; za tieto ceny sa predávajú výrobky občanom alebo aj organizáciám, pokiaľ nakupujú v maloobchode, alebo keď taký spôsob nákupu ustanovujú iné predpisy; zahŕňajú

obchodnú cenu a obchodnú zrážku, prípadne dodatkovú daň z obratu a cenový rozdiel, v ustanovených prípadoch obchodnú prirážku, prípadne odbytovú prirážku.

(2) Odchýlky od podstatných kvalitatívnych alebo podstatných dodacích podmienok výrobku možno vyjadriť formou prirážky k cene alebo zrážky z ceny; prirážky alebo zrážky za odchýlky od podstatných kvalitatívnych alebo dodacích podmienok predstavujú cenu zodpovedajúcu týmto odchýlkam.

(3) V prípadoch, keď je výška veľkoobchodnej ceny a maloobchodnej ceny rovnaká, cena sa posudzuje ako maloobchodná pri dodávkach občanom a ako veľkoobchodná pri dodávkach organizáciám, pokiaľ sú podľa predpisov o dani z obratu oprávnené nakupovať bez dane.

§ 4
Zahraničné ceny

(1) Zahraničnými cenami sa v tejto vyhláške v oblasti zahraničnoobchodných vzťahov rozumejú:

a) ceny v obchodnej parite, ktorými sú ceny dojednané medzi organizáciami zahraničného obchodu a zahraničnými vývozcami alebo dovozcami za dohodnutých kvalitatívnych, dodacích a platobných podmienok,

b) ceny franko čs. hranice, ktorými sú ceny v obchodnej parite, znížené pri vývoze a zvýšené pri dovoze o výšku priamych obchodných nákladov v zahraničí.

(2) Zahraničné ceny sa vyjadrujú jednak v zahraničných menách, jednak v prepočte na Kčs podľa prepočtových pomerov určených Štátnou bankou československou.

§ 5
Zvláštne druhy cien

(1) Zvláštnymi druhmi cien sa rozumejú ceny podľa § 3, ktoré majú spôsobom uvedeným v odseku 2 a 3 vecne alebo časove obmedzenú platnosť.

(2) Zvláštnymi druhmi cien, ktoré možno fakturovať, sú:

a) dočasné ceny určené cenovým orgánom alebo s jeho súhlasom organizáciou poverenou pôsobnosťou v určovaní cien najdlhšie na 3 mesiace v prípadoch, keď výnimočne nemožno určiť cenu do začatia dodávok; po určení ceny sa rozdiel medzi dočasnou a definitívnou cenou vyrovná od začiatku dodávok; dočasné kúpne ceny dojednajú organizácie dohodou; dočasné ceny nemožno použiť pri výrobkoch, pre ktoré sa určujú maloobchodné ceny,

b) podnikové ceny, v prípade poverenia príslušným cenovým úradom určujú alebo menia generálne alebo odborové riaditeľstvá (ďalej len „generálne riaditeľstvá“) výhradne pre dodávky medzi podriadenými organizáciami alebo medzi generálnym riaditeľstvom a podriadenými organizáciami za podmienky, že úroveň podnikových cien podľa prepočtov na dané obdobie nesmie presiahnuť úroveň cien platných pre odberateľa mimo výrobnej hospodárskej jednotky. Ich základom sú obvykle individuálne podmienky výroby a obehu jednotlivých podriadených organizácií. Vyrovnanie rozdielov medzi podnikovými a veľkoobchodnými cenami vykonáva generálne riaditeľstvo.

(3) Zvláštnymi druhmi cien, ktoré nemožno fakturovať, sú:

a) predbežné ceny tvorené dodávateľmi so značným časovým predstihom pred vlastnou výrobou, keď ešte nie sú dostatočne vyjasnené podstatné podmienky výrobku a jeho výroby potrebné na určenie ceny; používajú sa najmä na predbežné ocenenia dodávok v rozpočtoch stavieb, pokiaľ to predpisy o dokumentácii stavieb umožňujú, na predbežné ocenenia prác a služieb a výskumných a vývojových prác; pre tvorbu týchto cien platia v závislosti od stupňa technického

vyjasnenia výrobku primerane ustanovenia o spôsoboch tvorby cien; ak ich nemožno použiť, tvorí sa predbežná cena odborným odhadom,

b) evidenčné veľkoobchodné ceny; uplatňujú sa pri výrobkoch, ktoré sa len vyvážajú; tvoria sa obdobnými spôsobmi ako veľkoobchodné ceny výrobkov dodávaných do tuzemska; evidenčné veľkoobchodné ceny tvoria generálne riaditeľstvá; v prípade, že sa tieto výrobky budú dodávať aj do tuzemska, treba určiť ich veľkoobchodnú cenu,

c) cenové limity; nimi sa rozumie predbežné vymedzenie hornej hranice ceny nových výrobkov, riešených najmä v rámci úloh rozvoja vedy a techniky.

§ 6
Doplnkové zložky cien a doplnkové položky pripočítateľné k cenám (odpočítateľné od cien)

(1) V ustanovených prípadoch sú súčasťou ceny okrem nákladov a zisku (straty) doplnkové zložky cien. Ďalej sa v ustanovených prípadoch k cenám pripočítavajú alebo sa od nich odpočítavajú doplnkové položky. Doplnkové zložky a doplnkové položky sú obvykle pevne určené (sadzbami alebo iným spôsobom) a spravidla sa odvádzajú do štátneho rozpočtu alebo sa poukazujú zo štátneho rozpočtu podľa zásad ustanovených Federálnym ministerstvom financií alebo inými príslušnými orgánmi po dohode s Federálnym cenovým úradom.

(2) Doplnkovými zložkami cien sú:

a) daň z obratu, prípadne rozdiely vnútorného trhu pri dovážaných výrobkoch podľa predpisov Federálneho ministerstva financií,

b) cenový rozdiel, ktorým sa rozumie spravidla rozdiel medzi obchodnou cenou a maloobchodnou cenou po odpočítaní obchodnej zrážky alebo rozdiel medzi odlišnými cenami jednotlivých dodávateľov a jednotnou odbytovou cenou,

c) cenové prirážky a zrážky v zahraničnom obchode podľa predpisov Federálneho ministerstva financií.

(3) Doplnkovými položkami k cenám sú:

a) dotácie k cenám pripočítavané alebo odvody od nich odpočítavané,

b) príplatky k nákupným cenám poľnohospodárskych výrobkov.

(4) Použitie niektorých doplnkových zložiek alebo doplnkových položiek sa môže ustanoviť s ohľadom na potreby stimulácie výroby alebo spotreby jednostranne buď len pre výrobcu, alebo pre odberateľa a môže sa ustanoviť na vopred vymedzený čas alebo množstvo dodávok.

DRUHÁ ČASŤ
KVALITATÍVNE A DODACIE PODMIENKY VÝROBKU

§ 7
Spôsob vymedzenia výrobku

(1) Cena výrobku vymedzeného rovnakými kvalitatívnymi a dodacími podmienkami je na celom území Československej socialistickej republiky jednotná, pokiaľ táto vyhláška neustanovuje alebo výslovne nepripúšťa nejednotnosť cien.

(2) Kvalitatívnymi podmienkami sa v tejto vyhláške rozumie vymedzenie druhu nového výrobku, mernej jednotky, jeho charakteristických vlastností, znakov, rozmerov, funkčných, estetických a iných úžitkových vlastností, akosti a druhov použitých materiálov a výkonov, vyhotovenia, povrchovej úpravy, kompletnosti, dohotovenosti, rozsahu vybavenia a náhradných súčastí, metód jeho skúšania, označovania a iných podobných podmienok.

(3) Kvalitatívne podmienky sa preukazujú najmä štátnymi a odborovými normami, technickými podmienkami, a pokiaľ nie sú, podnikovými normami kvality, presným technickým opisom, výkresom, vzorkou, modelom alebo rozpisom zloženia použitých materiálov a výkonov, t. j. takou technickou dokumentáciou, ktorá je pre daný výrobok alebo skupinu výrobkov obvyklá.

(4) Dodacími podmienkami sa v tejto vyhláške rozumie vymedzenie množstva dodávok, dodacej lehoty, spôsobu expedície, balenia a dopravných podmienok, dokumentácie a obchodno-technických služieb súvisiacich s dodávkou, záručnej doby a iných podobných podmienok.

(5) Dodacie podmienky sú určené

a) právnymi predpismi, najmä základnými podmienkami dodávok,

b) všeobecnými ustanoveniami cenníkov alebo iných cenových rozhodnutí, ktoré môžu doplniť alebo podrobnejšie upraviť dodacie podmienky na účely určovania cien,

c) hospodárskymi zmluvami alebo dodávkovými príkazmi na jednotlivé dodávky.

§ 8
Podstatné kvalitatívne a dodacie podmienky výrobku

(1) Vymedzenie kvalitatívnych a dodacích podmienok výrobku musí obsahovať všetky podstatné podmienky tak, aby boli preukázateľné a umožňovali jednoznačné posúdenie jeho odlišnosti od iných porovnateľných výrobkov (ďalej len „podstatné kvalitatívne a dodacie podmienky“).

(2) Za podstatné kvalitatívne a dodacie podmienky sa považujú:

a) záväzné podmienky uvedené v právnych predpisoch, najmä v základných podmienkach dodávok a v štátnych a odborových normách,

b) podmienky zahrnuté v technických podmienkach, podnikových normách kvality, v technickom opise, výkrese a rozpise zloženia použitých materiálov a výkonov, prípadne dané vzorkou alebo modelom, ďalej odporúčané podmienky v predpisoch podľa písmena a) a podmienky dodávok podľa § 7 ods. 5 písm. b) a c), pokiaľ nie sú na návrh odberateľa označené za nepodstatné,

c) ďalšie podmienky nezahŕňané do podkladov podľa písmena a) a b), pokiaľ si odberateľ pri tvorbe ceny vyžiada ich doplnenie do príslušnej dokumentácie a označenie za podstatné a s dodávateľom sa na tom dohodne,

d) ďalšie podmienky, pokiaľ ich určia príslušné cenové úrady.

(3) Vymedzenie podstatných podmienok platí súbežne pre všetky druhy cien príslušného výrobku; prípadne odchýlky od podstatných podmienok sa musia v relatívne rovnakej výške premietať do všetkých druhov cien. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na kúpne ceny a na prípady, keď sú dodacie podmienky pre jednotlivé druhy cien alebo pre jednotlivé odberateľské stupne (napr. veľkoobchod a maloobchod) rozdielne.

(4) Za zmenu podstatných kvalitatívnych podmienok, za ktorých boli ceny určené, sa nepovažuje rozdielne ocenenie totožných surovín a materiálov, ktoré vzniká v dôsledku rozdielov cien a nákladov pri ich obstaraní, najmä rozdielov medzi cenami tuzemských a zahraničných dodávateľov a rozdielov vznikajúcich pri nahradení nákupu výrobkov ich vlastnou výrobou a naopak. To isté platí o zmenách stupníc mzdových taríf a zmenách v ocenení ostatných nákladov.

TRETIA ČASŤ
TVORBA CIEN

HLAVA I
ÚVODNÉ USTANOVENIA O TVORBE CIEN

§ 9

(1) Ceny sa tvoria pre výrobky vymedzené podstatnými kvalitatívnymi a dodacími podmienkami, a to podľa potreby

a) pre jednotlivé nové výrobky alebo ich časti,

b) pre skupiny presne určených výrobkov v prípadoch, keď ide o výrobky širokého sortimentu, ktoré majú obdobné kvalitatívne a dodacie podmienky a ktoré sa vyrábajú obvykle rovnakou technológiou pri minimálnych rozdieloch vo výrobných nákladoch, a v prípadoch, keď tak ustanoví príslušný cenový úrad, prípadne národný výbor,

c) pre súhrny rôznych výrobkov a prác tvoriacich spravidla funkčne ucelenú dodávku.[3])

(2) Pre výrobok, ktorý možno podľa jeho podstatných kvalitatívnych a dodacích podmienok, prípadne podľa ďalších vymedzených podmienok zaradiť do skupiny výrobkov, pre ktoré bola už cena určená, platí táto cena.

§ 10

(1) Tvorba cien zahŕňa

a) spracovanie návrhu ceny,

b) prerokovanie návrhu ceny s hlavnými odberateľmi,

c) určenie a vyhlásenie ceny.

(2) Cena nového výrobku sa tvorí na základe podmienok jeho výroby a obehu; v odôvodnených prípadoch sa cena upraví s prihliadnutím na podmienky realizácie.

(3) V prípadoch, keď sa cena upravená podľa podmienok realizácie určí na obmedzený čas, určuje sa súčasne aj cena zodpovedajúca podmienkam výroby a obehu (ďalej len „základná cena“).

(4) Ceny určené podľa ustanovení tejto vyhlášky sa posudzujú ako ceny zodpovedajúce platnej úrovni cien.

§ 11
Nový výrobok

(1) Novým výrobkom sa v tejto vyhláške rozumie výrobok, ktorý svojím novým riešením a zdokonalením úžitkových vlastností uspokojuje spoločenské potreby, ktoré dosiaľ neboli uspokojované, prípadne ich uspokojuje inak alebo umožňuje zhospodárniť výrobu, alebo zvyšuje efektívnosť jeho používania u odberateľa.

(2) Za nový výrobok sa ďalej považuje výrobok, ktorý

a) má cenu určenú pre podmienky kusovej výroby a bude sa naďalej vyrábať opakovane,

b) má určenú prechodne platnú cenu, ktorej platnosť sa končí, alebo má cenu dojednanú dohodou a cenu má určiť príslušný orgán alebo organizácia,

c) má určenú cenu, ale jeho výrobu zavádza iná organizácia, pre ktorú v zmysle vyhlášky neplatí jednotnosť cien.

(3) Novému výrobku podľa odseku 1 musí zodpovedať nové vymedzenie podstatných kvalitatívnych a dodacích podmienok.

(4) Za nový sa nepovažuje výrobok, ktorý sa od dosiaľ dodávaného výrobku líši inými než podstatnými kvalitatívnymi a dodacími podmienkami, alebo pri ktorom nemožno odlišnosť podstatných podmienok dostatočne presne vyjadriť, ďalej výrobok s vlastnosťami, ktoré už mal mať podľa podstatných podmienok, za ktorých bola určená cena dosiaľ vyrábaného výrobku (odstránenie vád dodávaných výrobkov) a výrobkov s nežiadúcimi zmenami podstatných kvalitatívnych a dodacích podmienok.

(5) Za nežiadúce zmeny podstatných kvalitatívnych a dodacích podmienok sa považujú zmeny, ktoré neboli predpísaným spôsobom dohodnuté s hlavnými odberateľmi, s výnimkou zmien ustanovených štátnou alebo odborovou normou.

§ 12
Spôsoby tvorby cien

(1) Podmienky výroby a obehu sa vyjadrujú v cene

a) nových výrobkov alebo ich častí, ktoré sú porovnateľné s dosiaľ vyrábanými výrobkami (časťami), niektorým zo spôsobov cenového porovnania,

b) nových výrobkov alebo ich častí, ktoré nie sú porovnateľné s dosiaľ vyrábanými výrobkami, na základe individuálnej kalkulácie.

(2) Cenovým porovnaním sa zabezpečuje, aby cena nového výrobku, prípadne časti výrobku bola k cene porovnateľného výrobku (časti výrobku) maximálne v takom pomere, v akom sú náklady potrebné na výrobu a obeh nového výrobku (časti výrobku) k nákladom potrebným na výrobu a obeh porovnateľného výrobku (časti výrobku).

(3) Na cenové porovnanie sa používajú najmä tieto spôsoby:

a) kalkulačné porovnanie,

b) cenové normatívy,

c) parametrické spôsoby,

d) stavebnicový spôsob.

(4) Použitie cenových normatívov a parametrických spôsobov musí vopred schváliť príslušný cenový úrad. Vo všetkých prípadoch, keď použitie spôsobov uvedených v písmene b) a c) nie je pre tvorbu cien podľa odseku 3 schválené a nemožno použiť stavebnicový spôsob, sa uplatňuje kalkulačné porovnanie.

(5) Kombinácie jednotlivých spôsobov tvorby cien v inej forme, než umožňujú ustanovenia § 24 a 26, môžno použiť len so súhlasom príslušného cenového úradu.

§ 13
Porovnateľný výrobok

(1) Nový výrobok alebo jeho časť sa porovnáva

a) s jediným porovnateľným výrobkom alebo jeho časťou, ktoré majú cenu už určenú (ďalej len „porovnateľný výrobok“),

b) s niekoľkými porovnateľnými výrobkami pri použití parametrického spôsobu tvorby cien.

(2) Porovnateľným je výrobok úplne alebo čiastočne zameniteľný, ktorý

a) má rovnaké alebo obdobné kvalitatívne vlastnosti z hľadiska odberateľa a rovnaké alebo obdobné technické riešenie a vyrába sa rovnakou alebo obdobnou technológiou,

b) má rovnaké alebo obdobné kvalitatívne vlastnosti z hľadiska odberateľa a rovnaké alebo obdobné technické riešenie v prípade, že neexistuje výrobok uvedený v písmene a),

c) má rovnaké alebo obdobné kvalitatívne vlastnosti z hľadiska odberateľa a vyrába sa rovnakou alebo obdobnou technológiou v prípade, že neexistuje výrobok uvedený v písmene a) ani b),

d) vyrába sa rovnakou technológiou v prípadoch, keď sa používa jediná technológia a keď neexistuje výrobok uvedený v písmene a), b) a c).

(3) Ak podmienku uvedenú v odseku 2 spĺňa niekoľko výrobkov a ak nemožno porovnateľný výrobok vybrať podľa stupňa priblíženia kvalitatívnych vlastností, určí sa ako porovnateľný ten výrobok, ktorého rentabilita v čase vypracovania návrhu ceny nového výrobku je najbližšia rentabilite príslušného odboru výroby vo výrobnej organizácii, a pokiaľ je viac takých výrobkov, určí sa ako porovnateľný ten výrobok, ktorého cena bola určená najneskôr.

(4) Porovnateľný výrobok sa určuje bez ohľadu na územnú a organizačnú príslušnosť výrobnej organizácie, s výnimkami podľa odseku 6.

(5) Pri tvorbe cien podľa § 23 až 26 môžno porovnávať len základné ceny porovnateľného a nového výrobku. Porovnanie sa nerobí pri prácach priemyselnej povahy, pokiaľ príslušný cenový orgán nerozhodne inak.

(6) Nový výrobok nemožno porovnávať

a) s dovážanými výrobkami, pokiaľ výrobcom nového výrobku je organizácia so sídlom v Československej socialistickej republike,

b) s výrobkami, pre ktoré sa vyhláškou ustanovuje alebo umožňuje nejednotnosť cien medzi organizáciami dodávajúcimi nový a porovnateľný výrobok,

c) s výrobkami vyrábanými pred poslednou zmenou úrovne cien príslušného odboru, skupiny výrobkov a pod., ktorých cena sa v rámci tejto zmeny neupravila,

d) pri opakovane vyrábaných výrobkoch s výrobkami, ktorých ceny sa určujú pre podmienky kusovej výroby alebo ktorých ceny sú platné pre menšie než minimálne výrobné množstvo,

e) s výrobkami, ktorých ceny boli utvorené individuálnou kalkuláciou a nie sú dosiaľ overené,

f) s výrobkami vyrábanými len na špeciálne účely,

g) s výrobkami, na ktoré sú určené zvláštne ceny podľa § 5,

h) s výrobkami, ktorých ceny boli dojednané dohodou.

(7) Dodávatelia porovnateľných výrobkov sú povinní na požiadanie bezplatne poskytnúť dodávateľovi nových výrobkov podklady o porovnateľnom výrobku potrebné na vypracovanie návrhu ceny novému výrobku.

HLAVA II
VYJADRENIE PODMIENOK VÝROBY V CENÁCH

Prvý oddiel
Kalkulácia na tvorbu ceny

§ 14

(1) Východiskovým podkladom na určenie a zmenu veľkoobchodných cien je kalkulácia zostavená podľa predpisov Federálneho ministerstva financií na kalkulácie cien výkonov,[4]) ktorá sa upravuje, pokiaľ ide o výšku nákladov zahŕňaných do jednotlivých kalkulačných položiek, podľa ustanovení tejto vyhlášky (ďalej len „cenová kalkulácia“).

(2) Spôsob určenia výšky nákladov zahŕňaných do jednotlivých položiek cenovej kalkulácie sa ustanovuje v § 15 až 22. Ustanovenia týkajúce sa jednotlivých nákladov sú záväzné aj v prípade, keď sa podľa platných odborových kalkulačných vzorov niektoré náklady zahŕňajú do iných kalkulačných položiek.

(3) Cenová kalkulácia sa nezostavuje, ak sa cena nového výrobku odvodzuje spôsobmi uvedenými v § 25 a v § 26 ods. 2 písm. a), pri zmenách cien vo väčšom rozsahu a v prípadoch, keď tak ustanoví príslušný cenový úrad.

§ 15
Priamy materiál

(1) Spotreba priameho materiálu sa kalkuluje podľa platných cenových normatívov materiálovej spotreby, pokiaľ sa ich použitie pre tvorbu ceny nového výrobku ustanovuje, v ostatných prípadoch sa kalkuluje podľa platných celoštátnych alebo odborových technicko-hospodárskych noriem, a ak nie sú, kalkuluje sa na základe podnikových spotrebných materiálový noriem.

(2) Priamy materiál sa oceňuje platnými veľkoobchodnými cenami (pri výrobkoch, ktoré majú určené zvýhodnené ceny podľa § 38, sa oceňuje základnými veľkoobchodnými cenami) alebo maloobchodnými cenami v prípadoch, keď je organizácia povinná nakupovať za tieto ceny; za podmienok uvedených v odseku 3 sa oceňuje plánovanými cenami podľa platných odvetvových, odborových alebo vnútropodnikových cenníkov.

(3) Spôsob zostavenia a používania odvetvových alebo odborových cenníkov materiálov schvaľuje cenový úrad. Plánované ceny podľa vnútropodnikových cenníkov materiálov možno používať, pokiaľ boli zostavené v súlade s predpismi o účtovníctve a pokiaľ v účtovníctve zistené rozdiely medzi týmito cenami a skutočnými cenami (prípadne nákladmi podľa odseku[4]) nepresahujú v uplynulom kalendárnom roku 1,5 %; v opačnom prípade treba upraviť vnútropodnikový cenník materiálov.

(4) K platným veľkoobchodným cenám, prípadne maloobchodným cenám nemožno pripočítať a do plánovaných cien vnútropodnikových cenníkov materiálov zahŕňať podiel zásobovacej réžie, ani iné náklady obstarania (odbytové prirážky, náklady na prepravu, nakladanie, vykladanie a pod.), ktoré sa kalkulujú do nepriamych nákladov, s výnimkou schválených Federálnym ministerstvom financií po dohode s Federálnym cenovým úradom.

(5) V cenovej kalkulácii sa nepripúšťa priemerovanie jednotlivých položiek spotreby priameho materiálu, pokiaľ nie je premietnuté priamo do vnútropodnikového cenníka. Príslušné cenové úrady môžu ustanoviť výnimky z tohto postupu.

(6) Neplnohodnotný materiál, včítane vlastného odpadu, použitý ďalej ako plnohodnotný materiál, možno oceniť najvyššie cenou plnohodnotného materiálu zodpovedajúceho danému účelu použitia; prípadné náklady na úpravu, napr. na regeneráciu, sa nesmú v tomto prípade započítať do nákladov výrobkov.

§ 16
Polotovary vlastnej výroby

(1) Spotreba polotovarov vlastnej výroby sa kalkuluje podľa ustanovenia § 15 ods. 1.

(2) Príslušný cenový úrad môže ustanoviť, že v cenovej kalkulácii sa polotovary vlastnej výroby oceňujú jednotne veľkoobchodnými cenami.

§ 17
Priame mzdy

(1) Priame mzdy sa kalkulujú podľa platných cenových normatívov, pokiaľ sa ich použitie na tvorbu ceny nového výrobku ustanovuje; v ostatných prípadoch sa kalkulujú na základe platných noriem a normatívov spotreby práce,[5]) tarifných kvalifikačných katalógov a stupníc mzdových taríf.

(2) Prémie a odmeny, pokiaľ sa podľa platného kalkulačného vzorca zahŕňajú do priamych miezd, sa kalkulujú v určenej výške; pokiaľ nie je určená, kalkulujú sa podľa porovnateľného výrobku a pri použití individuálnej kalkulácie podľa skutočnosti minulého kalendárneho roka.

§ 18
Ostatné priame náklady

(1) Ostatné priame náklady sa kalkulujú podľa platných cenových normatívov, pokiaľ sa ich použitie na tvorbu ceny nového výrobku ustanovuje; v ostatných prípadoch sa jednotlivé položky nákladov, pokiaľ sa podľa príslušných kalkulačných vzorcov zahŕňajú do ostatných priamych nákladov, kalkulujú takto:

a) podľa celoštátnych normatívov, platných cien a sadzieb (najmä príspevky na sociálne zabezpečenie, spotreba technologického paliva a energie, odpisy základných prostriedkov, cestovné výdavky),

b) podľa percentných sadzieb a základne pre ich výpočet určených príslušným cenovým úradom (najmä náklady na technický rozvoj, na prípravu a zábeh nových výrobkov a nových výrobných technológií, na odpisy špeciálnych prípravkov, na technologicky zdôvodniteľné straty z nepodarkov, na záručné opravy), ako nie sú pre príslušné položky nákladov určené celoštátne normatívy, ceny alebo sadzby podľa písmena a),

c) delením celkovej preukázateľnej výšky týchto nákladov na zodpovedajúce množstvo výroby v prípadoch, keď nemožno postupovať podľa písmena a) a neustanovuje sa postup podľa písmena b).

(2) Náklady súvisiace s licenciami, vynálezmi, priemyselnými vzormi, ochrannými známkami, zlepšovacími návrhmi a ďalšie položky nákladov pri ktorých predpisy o účtovníctve umožňujú vykonať odpis do 4 rokov, sa rozvrhujú na množstvo výroby predpokladané na 4 roky, s výnimkou prípadov, keď sa výroba príslušného výrobku má skončiť skôr, alebo keď bol výnimočne ustanovený dlhší čas na rozvrhovanie týchto nákladov. Odpísanie takto rozvrhnutých nákladov v uvedených lehotách nezakladá povinnosť znížiť cenu, ak sa výrobok ďalej vyrába. Pri kalkulovaní nákladov na vynálezy a licencie nemožno do ceny zahŕňať náklady na technický rozvoj na rovnaký účel.

§ 19
Nepriame náklady

Nepriame náklady sa kalkulujú

a) podľa percentných sadzieb a základne pre ich výpočet určených príslušným cenovým úradom, prípadne národným výborom; príslušný cenový úrad, prípadne národný výbor určí súčasne platnosť sadzieb pre skupiny (odbory) výrobkov alebo pre organizácie a pre jednotlivé spôsoby tvorby cien (kalkulačné porovnanie, cenové normatívy, individuálne kalkulácie),

b) v rovnakej percentnej výške podľa kalkulácie porovnateľného výrobku, ak sa neurčujú sadzby podľa písmena a).

§ 20
Zisk

(1) Zisk sa kalkuluje

a) podľa percentnej sadzby určenej príslušným cenovým úradom, prípadne národným výborom pre skupiny (odbory) výrobkov alebo pre organizácie a pre jednotlivé spôsoby tvorby cien,

b) v rovnakej percentnej výške podľa porovnateľného výrobku (zisk, prípadne strata), ak sa sadzby zisku neurčujú podľa písmena a).

(2) Základňou kalkulovania zisku sú spracovacie náklady, ktorými sa rozumejú priame mzdy, ostatné priame náklady, nepriame náklady a prípadne priame odbytové náklady, pokiaľ príslušný cenový orgán neustanoví inú základňu.

§ 21
Úprava niektorých položiek kalkulácie

(1) Normatívy, normy a sadzby použité na určenie výšky nákladov v cenovej kalkulácii pri sériove a hromadne vyrábaných výrobkoch musia zodpovedať podmienkam plne osvojenej výroby, s výnimkou prípadov, keď platnosť ceny je vopred časove obmedzená na začiatočný čas výroby alebo na určené množstvo výrobkov (prechodne platná cena).

(2) Sadzby určené cenovými úradmi, prípadne národnými výbormi na kalkuláciu výšky nepriamych nákladov, zisku, prípadne ostatných priamych nákladov nemožno použiť, pokiaľ by ich uplatnením došlo k zmene úrovne cien (napr. v dôsledku zvýšenia určenej základne pre rozvrhovanie ostatných priamych nákladov, nepriamych nákladov, zisku alebo iných technických, ekonomických a metodických vplyvov). Príslušné organizácie sú povinné bez meškania predložiť príslušnému cenovému orgánu návrh na úpravu týchto sadzieb.

(3) Pokiaľ tak príslušné cenové úrady ustanovia, treba výšku odpisov upraviť na určenú mieru využitia základných prostriedkov.

(4) Do cenovej kalkulácie nemožno zahŕňať

a) náklady a výdavky nekalkulovateľné podľa predpisov o účtovníctve, rozpočtovníctve a kalkulácii,

b) duplicitne rovnaké náklady.

(5) Priame materiálové a mzdové náklady sa musia v cenovej kalkulácii podrobne doložiť buď priamym rozpisom, alebo odvolaním na cenové normatívy alebo na technicko-hospodárske normy. Ak výška priamych materiálových a mzdových nákladov nevyplýva zo schválených normatívov, treba ich výšku zdôvodniť v cenovom návrhu súhrnnými ukazovateľmi vhodnými pre jednotlivé odvetvia (odbory) výbory.

§ 22
Výrobné množstvo

(1) V prípadoch, keď nový výrobok bude dodávať viacej výrobcov, zostavuje sa cenová kalkulácia

a) na základe váženého priemeru nákladov a zisku výrobcov v príslušnom odvetví s vylúčením okrajových výrobcov s extrémnymi nákladmi a tých, pre ktorých neplatí jednotnosť cien, alebo

b) so súhlasom príslušného cenového úradu, prípadne národného výboru na základe reprezentatívne zvolených podmienok, najmä technológie a organizácie výroby.

(2) Náklady na výrobok sa v cenovej kalkulácii vypočítavajú buď na celkové plánované (predpokladané) množstvo výroby, najmenej však na priemerné množstvo ročnej výroby (po plnom osvojení výroby), alebo na zdôvodnený rozsah série výroby, prípadne výrobnej dávky, s výnimkou nákladov, ktoré sa započítavajú sadzbou, alebo pre ktoré sa ustanovuje iný spôsob prepočtu.

(3) Výška ceny z hľadiska výrobného množstva musí byť odchylná pre podmienky

a) kusovej výroby; ňou sa rozumie samostatná výroba jedného výrobku, včítane prípadov, keď sa výroba jedného kusa postupne opakuje (rozhodujúce je rozpočítanie prípravných časov výroby na jeden výrobok),

b) sériovej a hromadnej výroby; pritom nie je rozhodujúce, či sa výroba uskutočňuje jednorazove, nepretržite, v jednej alebo vo viacerých výrobných dávkach.

(4) Ak sa pri novom výrobku výrazne zvyšuje výrobné množstvo oproti porovnateľnému výrobku, najmä realizáciou integračných procesov v rámci Rady vzájomnej hospodárskej pomoci, špecializáciou výroby a rozvojom nosných programov, vyjadrí sa v cenovej kalkulácii zníženie vlastných nákladov zodpovedajúce zvýšeniu výrobného množstva. Do ceny nového výrobku sa môže započítať podiel preukázateľných úspor podľa § 23 ods. 6 a 8.

Druhý oddiel
Spôsoby tvorby cien vyjadrujúce podmienky výroby

§ 23
Kalkulačné porovnanie

(1) Kalkulačným porovnaním sa rozumie utvorenie ceny nového výrobku na základe porovnania kalkulácie nového a porovnateľného výrobku.

(2) Pri tvorbe ceny kalkulačným porovnaním sa postupuje takto:

a) určí sa porovnateľný výrobok a jeho kalkulácia podľa odseku 3,

b) zabezpečí sa zhodnosť ocenenia kalkuláciou nového a porovnateľného výrobku podľa odseku 4,

c) určí sa výška priamych nákladov nového výrobku podľa § 15 až 18 a podľa odseku 5, 6 a 7 tohto paragrafu,

d) prepočíta a doplní sa výška nepriamych nákladov v kalkulácii nového výrobku podľa § 19,

e) prepočíta a doplní sa výška zisku v kalkulácii nového výrobku podľa odseku 8,

f) zistí sa výška ceny nového výrobku zodpovedajúca podmienkam výroby a obehu súčtom jednotlivých položiek kalkulácie.

(3) Pri porovnateľnom výrobku sa používa operatívna kalkulácia a v prípadoch, keď sa operatívne kalkulácie v súlade s predpismi alebo rozhodnutím príslušného ústredného orgánu nezostavujú, používa sa plánová kalkulácia; ak niet ani operatívnej ani plánovej kalkulácie,

použije sa výsledná kalkulácia. V prípadoch, keď sa cenová kalkulácia nového výrobku zostavuje podľa § 22 ods. 1, použije sa pri porovnateľnom výrobku cenová kalkulácia.

(4) Zhodnosť ocenenia jednotlivých položiek kalkulácie nového a kalkulácie porovnateľného výrobku sa zabezpečuje

a) predovšetkým použitím časove blízkych kalkulácií, t. j. operatívnej alebo plánovej kalkulácie za obdobie najbližšie vypracovaniu návrhu ceny nového výrobku a výslednej kalkulácie porovnateľného výrobku za posledný kalendárny rok,

b) úpravou ocenenia kalkulácie porovnateľného výrobku podľa podmienok ocenenia nového výrobku, ak nie je splnená podmienka podľa písmena a),

c) prepočtom kalkulácie porovnateľného výrobku, prevzatého z inej výrobnej organizácie, na podmienky technológie a organizácie výroby dodávateľa nového výrobku v prípadoch, keď kalkulácia porovnateľného výrobku sa preberá z inej výrobnej organizácie; kalkuláciu netreba prepočítavať, ak správnosť celkových nákladov nového výrobku možno preukázateľne zdôvodniť porovnaním k celkovým nákladom porovnateľného výrobku, alebo ak možno zhodnosť ocenenia preukázať iným spôsobom. Súhrnný výsledok týchto úprav vykonaných v ocenení jednotlivých položiek kalkulácie porovnateľného výrobku a úprav podľa písmena b) sa premietne ako zvýšenie alebo zníženie položky zisku porovnateľného výrobku.

(5) Rozdiely medzi nákladmi na priamy materiál a priame mzdy pri novom výrobku a porovnateľnom výrobku musia byť úmerné nevyhnutnému zvýšeniu alebo zníženiu spotreby materiálu a miezd, t. j. musia zodpovedať rozdielom v podstatných kvalitatívnych a dodacích podmienkach nového a porovnateľného výrobku. Tieto rozdiely sa overujú porovnaním ukazovateľov charakterizujúcich výšku nákladov v príslušnej položke, zistením, či sa náklady na rovnakej časti oboch výrobkov kalkulujú v zhodnej výške, alebo sa preukazujú zhodnosťou použitých technicko-hospodárskych spotrebných noriem; na overovanie možno použiť funkčné a výkonové parametre výrobkov iba v prípadoch, keď možno preukázať vzťah nákladov v danej kalkulačnej položke k jednému parametru a ich použitie schváli príslušný úrad.

(6) Pokiaľ z výsledku overenia vyplýva

a) zvýšenie priamych nákladov oproti porovnateľnému výrobku, ktoré nie je plne zdôvodnené a preukazné, musia sa tieto náklady znížiť na zdôvodnenú výšku,

b) preukazná úspora nákladov na priamy materiál alebo úspora nákladov na priame mzdy z dôvodov celkom nového riešenia výrobku alebo výrazného zvýšenia výrobného množstva oproti porovnateľnému výrobku, ktorá nie je kompenzovaná zvýšením v inej položke priamych alebo nepriamych nákladov, sa započítava podielom určeným v odseku 8 do zisku nového výrobku, s výnimkou prípadov, keď kalkulácia porovnateľného výrobku je upravená podľa odseku 4 písm. b) a c), alebo keď príslušný cenový orgán určí odchylný postup.

(7) Ostatné priame náklady, pokiaľ sa nezapočítavajú do cenovej kalkulácie podľa § 18 ods. 1 písm. a) a b), sa upravujú na výšku podľa porovnateľného výrobku.

(8) Zisk v cene nového výrobku prepočítaný podľa § 20 a prípadne upravený podľa odseku 4 môže príslušný cenový úrad, prípadne národný výbor ďalej zvýšiť v prípadoch podľa odseku 6 písm. b) o 50 % úspory priameho materiálu a priamych miezd, najviac však o 10 % prepočtovej ceny nového výrobku, t. j. ceny bez započítania podielu z úspory do zisku.

§ 24
Cenové normatívy

(1) Cenové normatívy sú súbory naturálnych a hodnotových noriem spotreby materiálov, výkonov, ostatných priamych nákladov, sadzieb nepriamych nákladov členených podľa podmienok

príslušnej technológie výroby a zisku. Cenovými normatívmi sa v súlade s určeným pracovným postupom nového výrobku oceňujú jednotlivé položky cenovej kalkulácie a zisťuje sa cena zodpovedajúca podmienkam výroby nového výrobku.

(2) Cenové normatívy sa uplatňujú pri tvorbe cien v skupine výrobkov so stále sa opakujúcim technologickým postupom výroby, ak v rámci skupiny dochádza iba k obmenám čiastkových operácií, základného materiálu a pod.

(3) Na vypracovanie a určenie cenových normatívov sa vzťahujú ustanovenia § 14 až 22 uplatnené na podmienky východiskového obdobia ustanoveného príslušným cenovým úradom.

(4) Pri použití cenových normatívov sa cena tvorí takto:

a) kalkulačné položky, na ktoré sú určené cenové normatívy, sa ocenia podľa platných sadzieb,

b) pokiaľ pre niektoré položky nie sú normatívy určené, započítavajú sa do ceny podľa spôsobov tvorby cien uvedených v § 23 alebo 27.

(5) Ak nový výrobok vyžaduje doplnenie sústavy platných cenových normatívov, možno spojiť návrh na určenie cien nového výrobku s návrhom na určenie doplňajúcich normatívov pri dodržaní podmienok podľa odseku 3.

§ 25
Parametrické spôsoby

(1) Parametrickými spôsobmi sa rozumie odvodenie ceny nového výrobku na základe preukázateľnej závislosti výšky ceny alebo výrobných nákladov od veľkosti technických parametrov použitia, zistenej pri viacerých porovnateľných výrobkoch. K týmto spôsobom tvorby cien patria najmä:

a) cenové rady,

b) cenové ukazovatele,

c) bodovací spôsob.

(2) Cenovým radom sa odvodzuje cena nového výrobku na základe závislosti výšky ceny od veľkosti základného parametra. Táto závislosť sa vyjadruje matematicky alebo graficky pre rad druhove a typove zhodných výrobkov a výrobkov vyrábaných rovnakou alebo obdobnou technológiou.

(3) Cenový rad možno použiť za predpokladu, že

a) ide o výrobky funkčne zhodné a rovnakého vyhotovenia, pri ktorých výšku ceny možno určiť zo závislosti od jedného parametra (napr. výkon, rozmer a pod.),

b) pri jednom druhu alebo type je toľko výrobkov líšiacich sa veľkosťou určeného parametra, koľko treba na utvorenie cenového radu, najmenej však štyri, včítane nového výrobku.

(4) Pri utváraní cenového radu sa postupuje takto:

a) zvolia sa výrobky určujúce cenový rad (reprezentanti), a pokiaľ nemajú ceny už určené, utvoria sa niektorým z ostatných spôsobov tvorby cien,

b) určí sa parameter rozhodný pri zostavení cenového radu,

c) určí sa spôsob vyjadrenia závislosti cien reprezentantov od určeného parametra a s prihliadnutím na prípadné výrazné rozdiely vo výrobnom množstve jednotlivých výrobkov v cenovom rade sa určí typ matematickej funkcie alebo spôsob grafického vyjadrenia, vyjadrujúci priebeh cenového radu (krivka, priamka) a medze jeho platnosti; pokiaľ výrazné rozdiely vo

výrobnom množstve jednotlivých výrobkov nemožno vyjadriť pomocou cenového radu, treba určiť cenu nového výrobku iným spôsobom tvorby cien,

d) určí sa spôsob extrapolácie cenového radu.

(5) Cena nového výrobku sa zistí dosadením veľkosti určeného parametra do príslušnej matematickej funkcie alebo priamo na krivke grafu pri grafickom vyjadrení.

(6) Cenovými ukazovateľmi sa odvodzuje cena nového výrobku (jeho časti) na základe závislosti výšky ceny od niekoľkých technických parametrov použitia nového výrobku. Táto závislosť sa určuje na základe rozboru vzťahu ceny alebo výrobných nákladov a parametrov pri takom počte porovnateľných výrobkov, aký je pre danú skupinu výrobkov potrebný. Cenové ukazovatele možno použiť,

a) ak ide o výrobky, pri ktorých výšku ceny možno určiť v závislosti od niekoľkých technických parametrov kvalitatívne zhodných pre nové aj porovnateľné výrobky, alebo

b) ak možno určiť závislosť výšky ceny alebo výrobných nákladov od jednotlivých parametrov, t. j. ak možno určiť, v akej výške sa jednotlivé parametre podieľajú na cene (výrobných nákladoch) porovnateľných výrobkov.

(7) Bodovacím spôsobom sa rozumie ohodnotenie jednotlivých vlastností nového výrobku pomocou ustanoveného systému bodovania a jeho ocenenia na vyjadrenie vzťahu vlastností nového výrobku a vlastností porovnateľných výrobkov.

(8) Cenové ukazovatele a bodovací spôsob nemožno zavádzať až pri tvorbe ceny nového výrobku, ale sa vypracúvajú a schvaľujú na základe cenových štúdií.

§ 26
Stavebnicový spôsob

(1) Stavebnicovým spôsobom sa cena nového výrobku tvorí na podklade súčtu (rozdielu) cien alebo ocenení jeho jednotlivých častí (komponentov, prvkov).

(2) Stavebnicový spôsob tvorby cien sa uplatňuje v prípadoch, keď

a) cena nového výrobku sa tvorí súčtom cien jeho jednotlivých častí, včítane cien montáže, pokiaľ tvorí nedielnu súčasť nového výrobku; tento spôsob sa používa pri výrobkoch, ktoré sa skladajú z rozlične kombinovaných častí, používaných vo viacerých porovnateľných výrobkoch,

b) cena nového výrobku sa tvorí z ceny porovnateľného výrobku, ku ktorej sa pripočítavajú alebo od ktorej sa odpočítavajú platné ceny, prípadne náklady na výrobu pribúdajúcich alebo ubúdajúcich častí (komponentov, prvkov) zvýšených (znížených) o príslušný podiel zisku (straty); týmto spôsobom sa postupuje v prípadoch, keď ide o úpravy základných výrobkov, najmä o zmeny v rozsahu vybavenia, príslušenstva, zlepšenia niektorých technických parametrov a pod., pokiaľ vo svojom celkovom objeme nepresahujú 30% podielu z ceny nového výrobku.

(3) Pri tvorbe ceny stavebnicovým spôsobom platí, že

a) na ocenenie jednotlivých častí výrobku sa používajú platné ceny; ceny častí, ktoré nemajú určenú cenu, sa tvoria niektorým z ostatných spôsobov tvorby cien

b) ocenenie na základe nákladov na výrobu s príslušným podielom zisku (straty) podľa odseku 2 písm. b) možno použiť iba v prvkoch, ktoré sa nemôžu alebo nebudú samostatne dodávať; výška zisku (straty) pri týchto prvkov sa určí podľa porovnateľného (základného) výrobku.

§ 27
Individuálna kalkulácia

(1) Tvorbu ceny podľa individuálnej kalkulácie sa rozumie utvorenie ceny nového výrobku (jeho časti) na základe cenovej kalkulácie zostavenej podľa ustanovení § 14 až 22 s použitím sadzieb platných pre individuálnu kalkuláciu.

(2) Ceny tvorené podľa individuálnej kalkulácie podliehajú overeniu. Postup a spôsob overovania a vyrovnania zistených rozdielov ustanovia príslušné cenové úrady.

(3) Povinnosť overovať ceny tvorené individuálnou kalkuláciu sa nevzťahuje

a) na prechodne platné ceny a na ceny určené po prechodne platných cenách,

b) na náhradne dielce,

c) na opravy, pokiaľ nie je ustanovené inak,

d) na práce priemyselnej povahy,

e) na neštandardné výrobky[6]) s nižšou cenou ako 10 tis. Kčs a výrobky dodávané obyvateľstvu na zákazku v nižšej cene ako 3 tis. Kčs,

f) na výskumné a vývojové práce s nižšou cenou ako 1 mil. Kčs,

g) na neštandardné obaly,

h) na prirážky a zrážky za odchýlky od kvalitatívnych a dodacích podmienok výrobkov,

i) na výrobky, ktorých ceny určujú národné výbory, pokiaľ príslušný cenový úrad, prípadne národný výbor neustanoví inak.

HLAVA III
VYJADRENIE PODMIENOK REALIZÁCIE V CENÁCH

Prvý oddiel
Spôsoby vyjadrenia podmienok realizácie

§ 28
Úprava ceny podľa podmienok realizácie

(1) Cenu nového výrobku zistenú niektorým zo spôsobov podľa § 23 až 27 možno upraviť s ohľadom na podmienky realizácie tak, aby správne pôsobila na rozvoj výroby u dodávateľa a na plynulú spotrebu u odberateľa.

(2) Podmienky realizácie sa pri tvorbe ceny nového výrobku uplatňujú predovšetkým

a) na dosiahnutie potrebnej relácie ceny nového výrobku k cenám zameniteľných výrobkov,

b) v záujme zvýhodnenia výroby a ovplyvnenia spotreby niektorých výrobkov,

c) v prípadoch, keď cenu nemožno zistiť niektorým zo spôsobov podľa § 23 až 27, s podmienkou schválenia príslušným cenovým úradom, prípadne národným výborom.

(3) Pri zmene podmienok realizácie sa môže určené cena znížiť, a to aj pod výšku zodpovedajúcu spôsobu tvorby podľa § 23 až 27; najmä sa môže znížiť s cieľom znevýhodniť výrobu alebo utvoriť podmienky pre lepšiu predajnosť výrobku.

(4) Rozdielne ceny toho istého výrobku pre dodávateľa a odberateľa (spravidla pomocou zdanenia alebo dotácie), prípadne pre rozličných dodávateľov alebo odberateľov možno určovať v prípadoch,

a) keď nemožno jednotnou cenou pôsobiť spoločensky žiadúcim smerom súčasne na dodávateľa i odberateľa,

b) keď je záujem na jednostrannom pôsobení podmienok realizácie buď na dodávateľa, alebo na odberateľa.

(5) Podmienky realizácie sa vyjadrujú v cene spôsobom uvedeným v § 29 až 40. Odchylnú cenu na základe podmienok realizácie od ceny utvorenej podľa § 23 až 27 môže určiť len príslušný cenový úrad, prípadne národný výbor, s výnimkami podľa § 38 a 40.

§ 29
Cenové relácie

(1) Potrebné cenové relácie nového výrobku k cenám výrobkov už vyrábaných treba utvoriť najmä

a) na dosiahnutie súladu pôsobenia cien so zámermi štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, hlavne s plánovaným vývojom hmotných proporcií základných surovín, materiálov a výrobkov, s potrebou ich vzájomnej zameniteľnosti a čiastočnej alebo úplnej náhrady dovozu tuzemskou výrobou,

b) na podporu spoločenských zámerov na ovplyvnenie spotreby, na zvýšenie ochrany a bezpečnosti práce, na zabezpečenie politickovýchovných, zdravotných, kultúrnych a iných obdobných potrieb,

c) keď pri jedinom technologickom procese súčasne alebo postupne vzniká niekoľko rôznych výrobkov, alebo keď nový výrobok vzniká ako nevyhnutný vedľajší produkt technologického postupu výroby iného výrobku, alebo keď pri uplatnení rozdielnej technológie alebo pri použití rôznych surovín a materiálov vzniká rovnaký výrobok,

d) na utvorenie záujmu dodávateľa i odberateľa na zhromadnení výroby, najmä pomocou vnútornej i medzinárodnej špecializácie a kooperácie tak, aby cena vyvolávala zainteresovanosť v takom okruhu odberateľov, ktorý zabezpečí odbyt špecializovanej výroby,

e) na využívanie cien na utvorenie súladu zdrojov a potrieb pri spotrebných výrobkoch v záujme obmeny sortimentu v žiadúcej štruktúre, akosti a vyhotovení, s výnimkou výrobkov predstavujúcich základné životné potreby.

(2) Na zabezpečovanie potrebných cenových relácií sa okrem spôsobov tvorby cien uvedených v § 23 až 26 využíva

a) rozbor vplyvu nového výrobku na spotrebu u odberateľov,

b) porovnanie so zahraničnými reláciami cien obdobných výrobkov.

§ 30
Cenové zvýhodnenie a znevýhodnenie

(1) Cenové zvýhodnenie sa uplatňuje tak, aby sa dosiahla vzájomne výhodná cena pre dodávateľa i odberateľa, umožňujúca dodávateľovi dosiahnuť relatívne vyššiu rentabilitu (pomer zisku k spracovacím nákladom), než je rentabilita porovnateľného výrobku, a odberateľovi znížiť náklady alebo inak efektívnejšie uspokojiť potreby.

(2) Cenové zvýhodnenie sa uplatňuje

a) pri technicky pokrokových výrobkoch podľa § 32,

b) pri výrobkoch zaradených pri hodnotení do prvého stupňa akosti podľa § 34,

c) pri výrobkoch dosahujúcich úsporu oproti určenému cenovému limitu podľa § 36,

d) pri módnych novinkách a výrobkoch luxusného vyhotovenia podľa § 38.

(3) Cenové zvýhodnenie sa uplatňuje len pri tvorbe cien nových výrobkov a za podmienky, že rentabilita započítaná do ceny výrobkov uvedených v odseku 2 písm. a) až c) utvorenej niektorým zo spôsobov podľa § 23 až 26 neprekračuje už relatívne vyššiu rentabilitu zodpovedajúcu cenovému zvýhodneniu. Pri jednotlivom výrobku sa môže uplatniť cenové zvýhodnenie iba z jedného dôvodu, s výnimkou uvedenou v § 38 ods. 5. V prípadoch, keď nový výrobok vyhovuje podmienkam pre cenové zvýhodnenie z rôznych dôvodov, uplatňuje sa najvyššie zvýhodnenie.

(4) Uplatňovanie cenového zvýhodnenia nesmie byť v rozpore s opatreniami na zabránenie rastu cien dodávok pre bytovú výstavbu,[7]) na zabezpečovanie výroby a predaja spotrebných výrobkov nižších cenových polôh, ani s ďalšími opatreniami, ktoré prijali cenové úrady a ostatné príslušné orgány na podporu optimálnej štruktúry dodávok, požadovanej odberateľmi. Cenové zvýhodnenie sa môže viazať na dodržanie ďalších podmienok, najmä na zabezpečenie potrebného rozsahu dodávok jestvujúcich výrobkov bežnej akosti a technickej úrovne, štandardného vyhotovenia a nižšej cenovej polohy.

(5) Pri cenovom zvýhodnení sa určuje základná cena súčasne so zvýhodnenou cenou pri výrobkoch podľa odseku 2 písm. a) až c) alebo s cenou dojednanou dohodou pri módnych novinkách.

(6) Cenové znevýhodnenie sa uplatňuje

a) pri technicky zastaraných výrobkoch podľa § 33,

b) pri výrobkoch zaradených pri hodnotení do tretieho stupňa akosti alebo označených ako krmivo so zníženou akosťou podľa § 35,

c) pri výrobkoch, ktorých cena prekračuje cenový limit podľa § 36,

d) pri ťažko predajných výrobkoch zaradených do dopredaja podľa § 40.

(7) Cenové znevýhodnenie sa uplatňuje tak, aby, sa výrobcovi znížila rentabilita výrobku v porovnaní s rentabilitou výrobkov porovnateľných pri súčasnom znížení ceny pre odberateľa. V prípadoch podľa odseku 6 písm. a) a b) môže príslušný cenový úrad, prípadne národný výbor na návrh dodávateľa alebo odberateľa, prípadne štátnej skúšobne namiesto zníženia cien alebo namiesto zľavy určiť dodatkový odvod v rovnakej výške.[8])

(8) Cenové zvýhodnenie podľa odseku 2 písm. a), b) a c) a cenové znevýhodnenie podľa odseku 6 písm. a), b) a c) sa neuplatňuje pri výrobkoch, na ktoré sa poskytujú dotácie zo štátneho rozpočtu, a pri dovážaných výrobkoch. Cenové znevýhodnenie sa ďalej neuplatňuje pri dodávkach výrobkov na vývoz, na ktoré sa neposkytuje cenová prirážka v zahraničnom obchode.

(9) Cenové znevýhodnenie možno uplatniť tak pri tvorbe cien nových výrobkov, ako aj počas ich predaja.

(10) Cenové zvýhodnenie a znevýhodnenie uplatnené vo veľkoobchodných cenách sa premieta v relatívne rovnakom pomere v maloobchodných cenách, pokiaľ príslušné ústredné orgány výnimočne neustanovia inak.

(11) Termíny prechodu z platnej veľkoobchodnej ceny výrobku na znevýhodnenú cenu sa určujú na 1. január a zo zvýhodnenej ceny na základnú veľkoobchodnú cenu na 1. január alebo na 1. júl; maloobchodné ceny treba upraviť najneskôr do troch mesiacov od platnosti zmien veľkoobchodných cien, pokiaľ z ustanovení § 31 až 40 alebo z rozhodnutia príslušného orgánu nevyplýva iný termín alebo iný postup.

(12) Dôsledky určenia zvýhodnených cien, ich prechodu na základné ceny a dôsledky cenového znevýhodnenia sa nebilancujú, ani nie sú predmetom centrálneho vyrovnania precenenia zásob, pokiaľ príslušné ústredné orgány neustanovia inak.

Druhý oddiel
Technicky pokrokové a technicky zastarané výrobky

§ 31
Určovanie technicky pokrokových a technicky zastaraných výrobkov

(1) Za technicky pokrokový sa na účely cenového zvýhodnenia považuje výrobok, pri ktorom príslušný orgán svojím osvedčením[9]) potvrdí, že technická úroveň výrobku je výrazne vyššia než úroveň doterajších tuzemských výrobkov a že sa vyrovná svojimi úžitkovými vlastnosťami, akosťou a designom súčasným obdobným výrobkom popredných zahraničných výrobcov alebo ich prevyšuje a súčasne efektívnejšie uspokojuje potreby národného hospodárstva. Ide obvykle o výrobok uvedený v štátnom alebo rezortnom pláne rozvoja vedy a techniky, prípadne vyrábaný podľa vynálezu (priemyselného vzoru), ktorému bola udelená právna ochrana.

(2) Doba cenového zvýhodnenia sa určuje pri výrobných prostriedkoch najdlhšie na tri roky, pri spotrebných výrobkoch najdlhšie na dva roky od dátumu účinnosti uvedeného v osvedčení podľa odseku 1. Pri stavebných objektoch alebo prevádzkových súboroch označených za technicky pokrokové sa doba technickej pokrokovosti počíta odo dňa, keď sa stavebný objekt alebo prevádzkový súbor po prvý raz fakturoval.

(3) Technický zastaraným výrobkom je na účel cenového znevýhodnenia výrobok, ktorý sa dodáva po uplynutí určenej doby jeho technicko-ekonomickej životnosti, prípadne odo dňa účinnosti rozhodnutia príslušného ústredného orgánu o zastaranosti výrobku. Doby technicko-ekonomickej životnosti výrobkov na účely cenového znevýhodnenia a rozsah výrobkov, na ktoré sa vzťahujú, ustanovuje osobitný predpis.

§ 32
Cenové zvýhodnenie technicky pokrokových výrobkov

(1) Pri technicky pokrokových výrobkoch sa uplatňuje

a) zvýhodnená cena počas platnosti osvedčenia o technickej pokrokovosti, najdlhšie však podľa § 31 ods. 2,

b) výnimočne systém dvojakých cien podľa § 28 ods. 4; spôsob úhrady rozdielov medzi oboma cenami a postup ich zjednotenia sa určí po dohode príslušných orgánov plánom vývoja cien podľa podmienok jednotlivých výrobkov.

(2) Cena technicky pokrokového výrobku sa môže zvýhodniť najviac

a) o 40 % podielu prepočítaného ročného prínosu,[10]) vznikajúceho pri použití nového výrobku u odberateľa, najviac však o 15 % základnej ceny,

b) o 10 % základnej ceny v prípade, že pre objektívne dôvody nemožno urobiť prepočet prínosu vznikajúceho pri použití nového výrobku u odberateľa.

(3) Po uplynutí času platnosti osvedčenia o technickej pokrokovosti platí základná cena. Začiatok jej platnosti sa určí podľa § 30 ods. 11. Základná veľkoobchodná cena platí tiež odo dňa účinnosti rozhodnutia štátnej skúšobne, ktorým sa technicky pokrokový výrobok zaraďuje do druhého stupňa akosti.

§ 33
Cenové znevýhodnenie technicky zastaraných výrobkov

(1) Po skončení doby technicko-ekonomickej životnosti výrobku alebo na základe rozhodnutia orgánov uvedených v § 122 a 126 o technickej zastaranosti výrobku je výrobná organizácia povinná navrhnúť zníženie ceny tak, aby rentabilita zastaraného výrobku bola nižšia než skutočná rentabilita organizácie v uplynulom roku, keď vyrábala zastaraný výrobok, najmenej však o 10 % ceny.

(2) Na zabezpečenie účinných cenových relácií medzi technicky zastaranými a ostatnými výrobkami môže príslušný cenový úrad zvýšiť cenu technicky zastaraného výrobku pre odberateľa. Rozdiel medzi zníženou cenou pre dodávateľa a cenou pre odberateľa odvádza dodávateľská organizácia ustanovenou formou. Ustanovenie tohto odseku neplatí pri spotrebných výrobkoch a výrobkoch dodávaných pre investičnú výstavbu.

(3) Zníženie veľkoobchodnej ceny alebo uplatnenie dodatkového odvodu podľa § 30 ods. 7 nesmie byť dôvodom obmedzenia výroby týchto výrobkov,[11]) pokiaľ dodávateľ neuspokojuje dopyt novým, technický pokrokovejším výrobkom alebo pokiaľ sa neuspokojí inak (napr. dovozom) v cenovej polohe zodpovedajúcej dosiaľ vyrábanému výrobku.

Tretí oddiel
Výrobky zaradené do prvého a tretieho stupňa akosti

§ 34
Cenové zvýhodnenie výrobkov zaradených do prvého stupňa akosti

(1) Výrobky, ktoré príslušná štátna skúšobňa[12]) pri hodnotení zaradila do prvého stupňa akosti, sa cenove zvýhodňujú.

(2) Cenové zvýhodnenie platí počas zaradenia výrobku do prvého stupňa akosti, najdlhšie však tri roky od dátumu účinnosti rozhodnutia o zaradení výrobku do prvého stupňa akosti.

(3) Cena výrobku zaradeného do prvého stupňa akosti sa môže zvýhodniť

a) podľa ustanovenia § 32 ods. 2 písm. a), ak výrobok zabezpečuje ekonomický prínos aj odberateľovi,

b) až o 10 % základnej veľkoobchodnej ceny v ostatných prípadoch.

(4) Cenove sa nemôžu zvýhodniť výrobky zaradené štátnou skúšobňou do prvého stupňa akosti,

a) ak cena bola určená pred vydaním rozhodnutia o zaradení do prvého stupňa akosti a nebola určená dočasná cena,

b) ak ide o výrobky odvetvia potravín a pochutín,

c) ak ide o suroviny, materiály a polotovary, ktorých akosť nie je vyššia, ako je akosť ustanovená v ČSN, pokiaľ nejde o stupňovitú alebo progresívnu ČSN.

(5) Po skončení účinnosti rozhodnutia o zaradení výrobku do prvého stupňa akosti alebo po uplynutí lehoty určenej podľa ods. 2 platí základná cena. Začiatok jej platnosti sa ustanovuje podľa § 30 ods. 11.

§ 35
Cenové znevýhodnenie výrobkov zaradených do tretieho stupňa akosti

(1) Výrobky, ktoré príslušná štátna skúšobňa zaradila do tretieho stupňa akosti, sa cenove znevýhodňujú formou zľavy z ceny alebo formou dodatkového odvodu podľa § 30 ods. 7.

(2) Zľava z ceny tvorí

a) 5 % z veľkoobchodnej ceny, prípadne základnej veľkoobchodnej ceny, ak bol výrobok zaradený do tretieho stupňa akosti pri prvom alebo novom hodnotení, alebo ak bol výrobok zaradený do tretieho stupňa akosti na základe kontroly,

b) 20 % z veľkoobchodnej ceny, prípadne základnej veľkoobchodnej ceny, ak bol výrobok zaradený do tretieho stupňa akosti pri opakovanom hodnotení.

(3) Zľava z ceny sa musí poskytovať pri veľkoobchodných cenách počas účinnosti príslušného rozhodnutia štátnej skúšobne. Pri maloobchodných cenách sa musí poskytovať najneskôr do troch mesiacov od účinnosti rozhodnutia štátnej skúšobne.

(4) Zľavy z ceny podľa odseku 1 a 2 písm. a) sa uplatňujú aj v prípadoch, keď podľa osobitných predpisov bol výrobok označený za krmivo so zníženou akosťou.

Štvrtý oddiel
Zvýhodnenie a znevýhodnenie ceny vo vzťahu k cenovému limitu

§ 36

(1) Pri určovaní ceny novému výrobku môže príslušný cenový úrad na návrh dodávateľa prerokovaný s odberateľom určiť zvýhodnenú cenu nového výrobku v závislosti od rozdielu medzi konečným cenovým limitom a nižšou veľkoobchodnou cenou zistenou niektorým zo spôsobov podľa § 23 až 27 pri dodržaní podstatných kvalitatívnych a dodacích podmienok príslušného výrobku. Cenové zvýhodnenie tvorí 50 % dosiahnutej úspory, najviac však 10 % prepočtovej ceny, t. j. ceny bez cenového zvýhodnenia.

(2) Cenové zvýhodnenie podľa odseku 1 sa ustanovuje najdlhšie na dva roky od začiatku dodávok, súčasne so zvýhodnenou cenou sa určuje základná cena.

(3) Ak je návrh ceny pri dodržaní podstatných podmienok nového výrobku vyšší než určený konečný cenový limit, príslušný cenový úrad určí

a) cenu vo výške cenového limitu alebo

b) zvýšenú cenu, ktorá však smie zahŕňať najviac 50 % zisku určeného podľa § 20.

Piaty oddiel
Módne novinky a výrobky luxusného vyhotovenia

§ 37
Určovanie módnych noviniek a výrobkov luxusného vyhotovenia

(1) Za módne novinky sa na účely cenového zvýhodnenia považujú výrobky odevnej a bytovej kultúry,[13]) o ktorých poverená štátna skúšobňa alebo iná poverená organizácia vydá osvedčenie, že sú to výrobky celkom nového vyhotovenia (nového tvaru, strihu, spracovania, použitého materiálu, vzoru a pod.) z hľadiska výtvarného riešenia (designu) a že slúžia na obohatenie trhu, jeho prieskum a na rozšírenie sortimentu štandardného tovaru.

(2) Za výrobky luxusného vyhotovenia sa na účely cenového zvýhodnenia považujú výrobky odevnej a bytovej kultúry, prípadne ďalšej skupiny výrobkov, o ktorých poverená štátna skúšobňa alebo iná poverená organizácia vydá osvedčenie, že sú to výrobky vyznačujúce sa mimoriadnym vyhotovením, vynikajúcou kvalitou, vysokou úrovňou designu, ktoré sa vyrábajú alebo dovážajú zásadne v menšom množstve a pri ktorých sa nepredpokladá ich hromadná výroba (dovoz).

(3) Osvedčenie o módnej novinke alebo o výrobku luxusného vyhotovenia pri tuzemských výrobkoch sa udieľa na návrh výrobnej organizácie po dohode s príslušným generálnym riaditeľstvom obchodu, pri dovážaných výrobkoch na návrh generálneho riaditeľstva obchodu.

§ 38
Cenové zvýhodnenie módnych noviniek a výrobkov luxusného vyhotovenia

(1) Módne novinky sa môžu dodávať za zvýhodnené ceny v čase a v množstvách ustanovených v príslušnom osvedčení, najdlhšie však jeden rok. V jednotlivých prípadoch sa môže na základe osvedčenia a so súhlasom nadriadeného orgánu dodávateľa a ministerstiev obchodu republík cenové zvýhodnenie výnimočne predĺžiť až na dva roky.

(2) Výrobky luxusného vyhotovenia sa môžu za zvýhodnené ceny dodávať v rozsahu určenom v príslušnom osvedčení bez časového obmedzenia.

(3) Ceny výrobkov zaradených do módnych noviniek alebo výrobkov luxusného vyhotovenia sa na čas platnosti osvedčenia dojednávajú dohodou medzi dodávateľom a odberateľom s prihliadnutím na podmienky realizácie, najmä ponuky a dopytu.

(4) Súčasne s dojednaním ceny módnej novinky určí organizácia poverená pôsobnosťou v tvorbe cien základnú cenu podľa príslušných ustanovení vyhlášky alebo ju navrhne cenovému orgánu na určenie.

(5) Dňom, ktorý nasleduje po skončení platnosti osvedčenia o módnej novinke, môžu byť tieto výrobky naďalej cenove zvýhodnené podľa § 34. Zmenou dôvodu pre cenové zvýhodnenie sa však cena nesmie ďalej zvyšovať.

(6) Ak sa pri hodnotení akosti neprizná módnej novinke aspoň druhý stupeň a výrobku luxusného vyhotovenia prvý stupeň akosti, končí sa platnosť cenového zvýhodnenia dňom účinnosti príslušného rozhodnutia štátnej skúšobne.

§ 39
Riadenie úrovne cien módnych noviniek a výrobkov luxusného vyhotovenia

(1) Na zabezpečenie žiadúceho vývoja úrovne cien v odboroch, kde sa uplatňujú módne novinky a výrobky luxusného vyhotovenia, ministerstvá priemyslu republík po dohode s ministerstvami obchodu republík a príslušnými cenovými úradmi určia v rámci svojej pôsobnosti na nasledujúci rok maximálny celkový podiel módnych noviniek a luxusných výrobkov na dodávkach do trhových fondov najneskoršie do 31. augusta bežného roka. Ministerstvá priemyslu republík po dohode s ministerstvami obchodu republík môžu v rámci tohto celkového podielu diferencovať podiely módnych noviniek a luxusných výrobkov pre jednotlivé odbory trojmiestnej nomenklatúry jednotnej klasifikácie odborov a výrobkov a pre výrobné hospodárske jednotky podľa podmienok výroby a potrieb vnútorného trhu.

(2) O vývoji dodávok a nákupu módnych noviniek a výrobkov luxusného vyhotovenia podľa odborov trojmiestnej nomenklatúry jednotnej klasifikácie v hmotných jednotkách, veľkoobchodných a maloobchodných cenách základných aj zvýhodnených (pri výrobkoch luxusného vyhotovenia len vo zvýhodnených) predkladajú súhrnné prehľady cenovým úradom

najneskoršie do 31. augusta za I. polrok a do 31. marca za II. polrok, a to

a) ministerstvá priemyslu republík - prehľady o dodávkach módnych noviniek a výrobkov luxusného vyhotovenia s vyčíslením ich podielu na celkových dodávkach do tuzemska a rozdielov medzi základnou a zvýhodnenou cenou (index),

b) ministerstvá obchodu republík - prehľady o nákupe módnych noviniek a výrobkov luxusného vyhotovenia s vyčíslením ich podielu na celkovom nákupe v množstve i v hodnotovom vyjadrení a s uvedením vývoja cenových rozdielov v maloobchodných cenách módnych noviniek a výrobkov luxusného vyhotovenia podľa jednotlivých generálnych riaditeľstiev.

(3) Pri nežiadúcom vývoji úrovne cien môžu príslušné cenové úrady, prípadne národné výbory určiť maximálnu výšku cenového zvýhodnenia módnych noviniek v percentách k základnej cene a výrobkov luxusného vyhotovenia k cene zodpovedajúcej cenovej kalkulácii. Na návrh zainteresovaných ústredných orgánov môžu vyňať niektoré výrobky alebo niektorých výrobcov zo všeobecného režimu pre výber a zvýhodnenie módnych noviniek a výrobkov luxusného vyhotovenia.

Šiesty oddiel
Dopredaj výrobkov

§ 40

(1) Dopredajom sa rozumie predaj za znížené ceny pri výrobkoch, ktoré sú pri určenej výške cien ťažko predajné. Do dopredaja možno zaradiť také ťažko predajné výrobky, ktorých dodávky do tuzemska už boli zastavené alebo ktoré obchodné, prípadne odbytové organizácie ďalej nenakupujú a ktoré vykazujú za určený čas pomalú obrátku zásob, pričom ich predaj nemožno efektívne realizovať prostredníctvom vývozu, výmenných akcií a pod.

(2) Zníženie cien výrobkov zaradených do dopredaja sa ustanoví s prihliadnutím na predajné možnosti pri zabezpečení žiadúcej jednotnosti dopredajných cien.

(3) Objem celkového zníženia cien v rámci jednotlivých dopredajových akcií sa určí v rozsahu normatívnych zdrojov rizikových fondov obchodných alebo odbytových organizácií; ak sú vyčerpané, môže sa použiť časť prostriedkov z cenových rozdielov podľa osobitných predpisov alebo podľa rozhodnutí príslušných orgánov.

HLAVA IV
PRIRÁŽKY A ZRÁŽKY

§ 41
Prirážky a zrážky za odchýlky od podstatných kvalitatívnych a dodacích podmienok

(1) Pri vopred dohodnutých a prípustných odchýlkach od podstatných kvalitatívnych a dodacích podmienok, za ktorých bola cena určená, sa môže cena výrobku primerane zvýšiť alebo sa musí znížiť, a to

a) formou prirážky k cene alebo zrážky z ceny pri odchýlkach od podstatných podmienok buď časove prechodných, alebo dohodnutých pre jednotlivých odberateľov, s výnimkou prípadov uvedených v § 77 ods. 4,

b) formou určenia ceny nového výrobku v prípade trvalých a všeobecne platných odchýlok, s výnimkou prípadov uvedených v odseku 2.

(2) Systém prirážok a zrážok pri rôznych obmenách kvalitatívnych a dodacích podmienok výrobkov vo vzťahu k základnému vyhotoveniu výrobku možno používať ako racionálny spôsob

tvorby cien a usporiadania cenníkov pre opakovane sa vyskytujúce rozdielne vyhotovenie výrobkov alebo rozdielne podmienky dodávok.

(3) Prirážka alebo zrážka za odchýlky od kvalitatívnych podmienok sa tvorí niektorým zo spôsobov tvorby cien platných pre príslušný výrobok; pokiaľ ich nemožno použiť, tvorí sa individuálnou kalkuláciou s tým, že sa nepriame náklady a zisk kalkulujú v odôvodnenej výške maximálne podľa sadzieb uvedených v cenovej kalkulácii výrobku, k cene ktorého sa prirážka tvorí.

(4) Prirážka alebo zrážka za odchýlky od dodacích podmienok sa tvorí na základe

a) prepočtu zostavovaného z odhadu predkladaných nákladov príslušnej skupiny výrobkov zvýšených o určenú rentabilitu (pokiaľ nie je určená, zvýšených o skutočnú rentabilitu odboru v príslušnej organizácii) a z odhadu predpokladaných výnosov,

b) individuálnej kalkulácie preukazujúcej zvýšené alebo znížené náklady spojené s príslušnou odchýlkou, zostavenej pre vybrané výrobky.

Pri oboch spôsoboch tvorby prirážok a zrážok za odchýlky od dodacích podmienok sa preukazuje ich výška porovnaním s už schválenými obdobnými prirážkami v technologicky príbuzných odboroch výroby, obsiahnutými v platných cenníkoch.

(5) Prirážku za kratšiu dodaciu lehotu, pokiaľ ju odberateľ požaduje, možno uplatňovať, ak sa v cenníkoch alebo v cenových rozhodnutiach uvádzajú lehoty platné pre určené ceny a prirážky za ich skrátenie alebo spôsob výpočtu týchto prirážok. Úpravy dosiaľ platných dodacích lehôt výrobkov, ustanovené jednotlivými ústrednými orgánmi, sa premietajú do cien len na základe rozhodnutia príslušného cenového úradu.

(6) Prirážku za záručnú lehotu dlhšiu, než je ustanovená príslušnými predpismi, možno k cene pripočítať len v prípadoch, keď k predĺženiu dochádza na žiadosť odberateľa; ak sa táto dlhšia záručná lehota bežne poskytuje bez prirážky, nemožno prirážku uplatňovať.

(7) Prirážku za menšie než minimálne expedičné množstvo a prirážku za menšie než minimálne výrobné množstvo možno uplatňovať len v rozsahu a vo výške, ako sú ustanovené v cenníkoch alebo v cenových rozhodnutiach. Uplatnenie prirážky za menšie než minimálne výrobné množstvo je ďalej podmienené tým,

a) že minimálne výrobné množstvo sa nemôže dosiahnuť ani spojením objednávok všetkých odberateľov,

b) že sa s odberateľom vopred prerokuje.

(8) Pri určovaní prirážok za menšie než minimálne výrobné množstvo pre skupiny výrobkov, kde dosiaľ platnými cenníkmi alebo cenovými rozhodnutiami nie sú určené, sa musia súčasne určiť aj zrážky za vyššie výrobné množstvo v prípadoch, keď zvýšenie výrobného množstva oproti množstvu predpokladanému pri tvorbe cien prináša zníženie nákladov výroby.

§ 42
Zľavy

(1) Dodávateľ môže poskytnúť zľavu z určenej ceny, s výnimkou

a) cien výrobkov, ktorých výroba a rozdelenie sú zahrnuté do záväzných bilancií vykonávacieho štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva,

b) maloobchodných cien a ostatných cien výrobkov ďalej dodávaných za maloobchodné ceny, pokiaľ príslušný cenový orgán neurčí inak,

c) prípadov, keď poskytnutie zľavy by zvýšilo dotácie zo štátneho rozpočtu, pokiaľ príslušné ústredné orgány neustanovia inak.

(2) Príslušné cenové úrady, prípadne národné výbory môžu určiť podrobnejšie podmienky poskytovania zliav.

(3) Výška zľavy sa musí preukazne vyznačiť vo faktúre.

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nedotýkajú zliav podľa § 35 a zliav podľa osobitných predpisov.[14])

Odbytové prirážky a odbytové zrážky

§ 43

Podstatnými kvalitatívnymi a dodacími podmienkami, na základe ktorých možno určiť odbytovú prirážku, sú:

a) vymedzenie činnosti odbytovej organizácie, prípadne ďalších organizácií podľa § 3 ods. 1 písm. c) (ďalej len „odbytové organizácie“) čo do sortimentu dodávok a druhu poskytovaných služieb,

b) podrobný spôsob plnenia dodávok a jednotlivých služieb,

c) dopravné podmienky dodávok výrobkov a služieb,

d) presné vymedzenie dodacích lehôt, pre ktoré platí, že

   1. odbytová prirážka sa v zásade vzťahuje na pohotové dodávky výrobkov zo skladu odbytovej organizácie v množstve dohodnutom s odberateľmi, včítane dodávok v množstve, ktoré z hľadiska výrobcu je označené ako dodávky menšie než minimálne expedičné alebo výrobné množstvo,

   2. pri výrobkoch, pre ktoré nadriadený ústredný orgán schváli, že sa nemusia dodávať pohotove (napr. neštandardné výrobky, dovážané stroje a zariadenia), treba uviesť podrobné podmienky spôsobu dodania, včítane dodacích lehôt, schválené týmto orgánom,

e) určenie množstva dodávky vzťahujúceho sa na určené sadzby odbytovej prirážky v prípadoch, keď odbytová prirážka je diferencovaná podľa veľkosti dodávok,

f) ďalšie podmienky, ktoré vyplývajú z druhu dodávaných výrobkov a poskytovaných služieb, požadovaných odberateľmi, alebo podmienky, ktoré ustanoví príslušný ústredný orgán.

§ 44

(1) Odbytové prirážky alebo odbytové zrážky sa tvoria na základe cenovej kalkulácie poskytovaných služieb pre skupinu výrobkov, odbor alebo viac odborov vymedzených zhodnými kvalitatívnymi a dodacími podmienkami.

(2) Pre zostavenie cenovej kalkulácie odbytovej prirážky alebo zrážky platia primerane ustanovenia § 14 až 22 s tým, že

a) okrem nákladov na obeh sa kalkuluje príslušným cenovým úradom normatívne určený podiel obchodného rizika,

b) do nákladov nemožno duplicitne zahŕňať náklady na poskytované služby, ktoré sú už započítané vo veľkoobchodných cenách,

c) zisk určený príslušným cenovým úradom sa do jednotlivých odbytových prirážok alebo zrážok rozvrhuje v pomere k nákladom na obeh.

(3) Odbytové prirážky sa určujú

a) percentnou sadzbou k platným veľkoobchodným cenám zníženým o zrážky za odchýlky od kvalitatívnych podmienok výrobkov, prípadne zvýšeným o prirážky za odchýlky od kvalitatívnych podmienok výrobkov, pokiaľ ich požadujú odberatelia, alebo výnimočne upraveným o prirážky (zrážky) za odchýlky od dodacích podmienok výrobkov, pokiaľ tieto

odchýlky platia aj pre odberateľov odbytových organizácií; pri dovážaných výrobkoch percentnou sadzbou k veľkoobchodným cenám utvoreným podľa § 53, alebo

b) absolútnou sumou k inej určenej základni, napr. k jednotke množstva.

(4) Ak sadzba odbytovej prirážky zahŕňa súhrn služieb, ktoré odberateľ nemusí súčasne v plnom rozsahu požadovať, treba určiť sadzby jednotlivých služieb.

(5) Traťové dodávky, pri ktorých príslušné rozhodnutie neurčuje spôsob úhrady, sa uskutočňujú za platné veľkoobchodné ceny. Odbytová organizácia je oprávnená v takých prípadoch dojednať s výrobnou organizáciou odbytovú zrážku z veľkoobchodnej ceny, primeranú nákladom na odbyt započítaný vo veľkoobchodnej cene. V odôvodnených prípadoch určí príslušný cenový úrad výnimky.

(6) Sadzby alebo absolútne sumy odbytových prirážok sa určujú jednotne pre zhodné odbory výrobkov dodávaných viacerými odbytovými organizáciami pri zhodnom vymedzení kvalitatívnych a dodacích podmienok poskytovaných služieb.

§ 45

(1) Pokiaľ odbytová organizácia pri výrobkoch, ktoré je povinná dodávať pohotove, a odberateľ takéto plnenie požaduje, nesplní dodávku v lehote podľa odseku 2 alebo nesplní dodávku v lehote vymedzenej v dodacích podmienkach alebo v inej lehote dojednanej s odberateľom, je povinná znížiť určenú odbytovú prirážku o 20 %.

(2) Pohotovou dodávkou sa rozumie vybavenie technicky jasnej objednávky do šiestich týždňov od jej prevzatia, pokiaľ príslušný ústredný orgán neustanoví inak. O týchto rozhodnutiach upovedomia príslušné ústredné orgány cenové úrady.

(3) Od odberateľa výrobku dodávaného odbytovou organizáciou môžno požadovať úhrady len jednej odbytovej prirážky, a to prirážky dodávajúcej odbytovej organizácie. V prípadoch, keď odbytová organizácia dodaný výrobok nakúpila od inej odbytovej organizácie, dohodnú sa tieto organizácie na podiele z odbytovej prirážky platenej odberateľom, úmernom vynaloženým nákladom. Vo výnimočných prípadoch môže príslušný cenový úrad ustanoviť odchylný postup.

(4) Odbytovú prirážku pre rozšírenie služieb alebo pre nové odbytové organizácie nemožno určiť, pokiaľ by vyvolala zvýšenie ceny pre odberateľov bez zodpovedajúceho zlepšenia nimi požadovaného uspokojovania potrieb. Ak sa s dodávkou poskytnú odberateľovi ďalšie, dosiaľ neposkytované služby, pre ktoré sa určuje nová odbytová prirážka, musí príslušná výrobná alebo odbytová organizácia aj naďalej plniť dodávky bez týchto služieb za ceny bez odbytovej prirážky, pokiaľ to odberateľ požaduje.

(5) Odbytové organizácie sú so súhlasom príslušného cenového úradu oprávnené určovať odbytové ceny dodávaných výrobkov; v takých prípadoch vydávajú príslušné cenové rozhodnutia a cenníky a vyrovnávajú predpísaným spôsobom cenové rozdiely vzniknuté najmä spriemerovaním rozdielnych cien niektorých dodávateľov.

HLAVA V
CENOVÉ LIMITY

§ 46

(1) Cenové limity predstavujú hornú hranicu ceny budúceho výrobku. Cenové limity sú záväzné pre ustanovené alebo dojednané kvalitatívne a dodacie podmienky pripravovaného výrobku.

(2) Cenové limity sa členia

a) na predbežné cenové limity,

b) na konečné cenové limity.

§ 47
Predbežný cenový limit

(1) Predbežný cenový limit sa určuje v prípadoch, keď sa požaduje ako súčasť podkladov vymedzujúcich úlohu rozvoja vedy a techniky, ktorej výsledkom má byť nový výrobok.

(2) Účelom predbežného cenového limitu je určiť pre etapu vývoja, prípadne výskumu nového výrobku predbežnú výšku budúcej ceny.

(3) Predbežný cenový limit sa tvorí na základe

a) ukazovateľov charakterizujúcich vzťah technických parametrov k platným cenám porovnateľných výrobkov v prípadoch, keď ide o obmenu výrobkov na doterajšej technickej úrovni,

b) odvodenia zo zahraničných cenových relácií výrobkov rozhodujúcich zahraničných výrobcov, najmä v prípadoch, keď sa pri novom výrobku predpokladá uplatnenie celkom nových princípov riešenia, nových materiálov a pod.,

c) rozboru efektívnosti použitia nového výrobku v porovnaní s porovnateľnými tuzemskými alebo dovážanými výrobkami.

§ 48
Konečný cenový limit

(1) Konečný cenový limit sa určuje po ukončení vývoja nového výrobku v prípade, že sa po schválení prototypu rozhodne o zavedení nového výrobku do výroby. Jeho účelom je pôsobiť na dosiahnutie potrebnej úrovne hospodárnosti výroby nového výrobku a prípadne spresniť predbežný cenový limit v súlade s dosiahnutými výsledkami vývoja.

(2) Konečný cenový limit sa tvorí niektorým zo spôsobov tvorby cien.

(3) Pri zložitejších a od širšej kooperácie závislých výrobkoch je subdodávateľ hlavných kompletizačných výrobkov alebo rozhodujúcich materiálov povinný na žiadosť dodávateľa finálneho výrobku zabezpečiť určenie ich konečných cenových limitov.

(4) Návrhy konečných cenových limitov sa vypracúvajú pre nové výrobky,

a) ktoré budú výsledkom riešenia štátnych a rezortných plánov rozvoja vedy a techniky,

b) ktoré sa budú dodávať z nových výrobných kapacít získaných investičnou výstavbou, a to v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,

c) ak tak ustanoví nadriadený orgán dodávateľa alebo ak ich požadujú hlavní odberatelia,

d) ktoré určí príslušný národný výbor pre organizácie riadené alebo spravované (ďalej len „riadené“) národnými výbormi.

(5) V prípadoch, keď odberateľ má záujem na znížení určeného konečného cenového limitu, môže sa s dodávateľom dohodnúť na uplatnení postupu pri tvorbe ceny v zmysle § 36.

(6) Návrhy konečných cenových limitov podľa odsekov 4 a 5 sa nepredkladajú, ak cenu možno určiť priamo.

(7) Určiť konečný cenový limit vyšší než predbežný cenový limit alebo určiť vyššiu veľkoobchodnú cenu, než je konečný cenový limit, môže len príslušný cenový úrad.

HLAVA VI
CENY DOVOZU A VÝVOZU

§ 49
Kúpne ceny

(1) Kúpne ceny sa používajú vo forme bežných alebo dohodnutých kúpnych cien. Na prepočet ceny franko čs. hranice na Kčs sa použijú pri bežnej kúpnej cene prepočtové pomery určené Štátnou bankou československou platné k dátumu fakturácie medzi organizáciou zahraničného obchodu a tuzemskou dodávateľskou alebo odberateľskou organizáciou, najneskôr však k poslednému dňu lehoty ustanovenej pre fakturáciu. V sporných prípadoch, keď pri dohodnutej kúpnej cene treba určiť dátum rozhodný pre prepočet ceny franko čs. hranice na Kčs, použije sa postup platný pre bežnú kúpnu cenu.

(2) Bežná kúpna cena sa tvorí na základe skutočne dosiahnutej zahraničnej ceny franko československé hranice. Použije sa v prípadoch, keď medzi organizáciou zahraničného obchodu a tuzemským dodávateľom alebo odberateľom nie je vopred dojednané použitie dohodnutých cien, alebo keď nedôjde k dohode o kúpnej cene, a v prípadoch uvedených v odseku 7.

(3) Dohodnutá kúpna cena sa dojednáva medzi organizáciou zahraničného obchodu a tuzemským dodávateľom alebo odberateľom za vopred vymedzené množstvo a druh výrobku, na vymedzené časové obdobie, a to vo vzťahu k dohodnutým kvalitatívnym, dodacím a platobným podmienkam. Podkladom pre dohodu o kúpnej cene je spravidla návrh organizácie zahraničného obchodu, zostavený pred dojednaním ceny so zahraničným odberateľom alebo dodávateľom.

(4) V prípadoch, keď do fakturácie medzi organizáciou zahraničného obchodu a tuzemskou dodávateľskou alebo odberateľskou organizáciou nemožno určiť ani predbežnú kúpnu cenu, použije sa dočasná kúpna cena podľa § 5 ods. 2 písm. a). Ak nedôjde k dohode o výške dočasnej kúpnej ceny, fakturuje sa ako dočasná kúpna cena veľkoobchodná cena, a ak nie je určená, evidenčná veľkoobchodná cena.

(5) Výška priamych obchodných nákladov platných v zahraničí, o ktoré sa upravujú ceny obchodnej parity, sa preukazuje kalkuláciou zostavenou podľa príslušných predpisov a v súlade s platným kalkulačným vzorcom. Pri použití bežných cien sú organizácie zahraničného obchodu povinné preukázať tuzemskej odberateľskej alebo dodávateľskej organizácií odôvodnenosť kalkulovanej výšky priamych obchodných nákladov.

(6) Kalkulácie bežných i dohodnutých kúpnych cien môžu zahŕňať iba položky zodpovedajúce dodacím a platobným podmienkam dodávok. Organizácie zahraničného obchodu sú povinné na žiadosť tuzemských dodávateľov alebo odberateľov predložiť kalkulácie bežných alebo dohodnutých kúpnych cien a podklady k položkám zahrnutým do týchto kalkulácií. Tuzemské dodávateľské organizácie sú povinné predložiť na požiadanie organizáciám zahraničného obchodu platné veľkoobchodné ceny, prípadne evidenčné veľkoobchodné ceny vyvážaných výrobkov a ich cenové kalkulácie a v prípadoch, keď cena nie je určená, jej návrh.

(7) Dohodnuté kúpne ceny nemožno používať

a) pri výrobkoch, ktorých ceny boli dojednané na obdobie platnosti dlhodobých dohôd v obchode so socialistickými krajinami podľa zásad tvorby cien platných medzi členskými krajinami Rady vzájomnej hospodárskej pomoci,

b) pri vývozoch a dovozoch, pre ktoré platí v oblasti ekonomických nástrojov zahraničného obchodu podľa rozhodnutia Federálneho ministerstva financií režim mimoriadnych cenových prirážok a mimoriadnych cenových zrážok,

c) pri dovozoch pre obchodné a odbytové organizácie, pokiaľ nie je ustanovené inak.

(8) Organizácie zahraničného obchodu sa pri použití dohodnutých cien môžu dohodnúť so svojimi tuzemskými dodávateľmi alebo odberateľmi na čiastočnom alebo úplnom vyrovnaní rozdielov medzi dohodnutými kúpnymi cenami a bežnými kúpnymi cenami kalkulovanými na základe skutočne dosiahnutých zahraničných cien. Organizácie zahraničného obchodu sú povinné v dohodnutých lehotách informovať svojich dodávateľov a odberateľov o týchto rozdieloch, vykonať prepočet podielov a údaje preukázať.

(9) Dohodnutá kúpna cena sa od kalkulovanej bežnej kúpnej ceny môže odchylovať len o náklady a riziko zodpovedajúce predpokladaným pohybom cien na zahraničných trhoch.

§ 50
Limit kúpnej ceny

(1) Pri dodávkach technicky zložitých a objemove významných výrobkov sa môžu tuzemské dodávateľské alebo odberateľské organizácie a organizácie zahraničného obchodu pred dojednaním ceny so zahraničným dodávateľom alebo odberateľom dohodnúť na minimálnom alebo maximálnom limite kúpnej ceny, za ktorý možno ešte výrobok pre vývoz dodať (dolný limit kúpnej ceny) alebo za ktorý možno výrobok doviezť (horný limit kúpnej ceny). Súčasne sa však musia dohodnúť na dôsledkoch nedodržania tohto limitu.

(2) Púhe dojednanie limitu kúpnej ceny nenahrádza dohodu o kúpnej cene.

§ 51
Obchodné prirážky a zrážky organizácií zahraničného obchodu

(1) Obchodné prirážky a obchodné zrážky organizácií zahraničného obchodu sa tvoria pomocou cenovej kalkulácie na základe potrebných nákladov na obeh pre vymedzený rozsah služieb a zisku určeného pre organizácie zahraničného obchodu.

(2) Obchodné prirážky alebo zrážky organizácií zahraničného obchodu sa určujú percentnou sadzbou z ceny franko čs. hranice prepočítanej na Kčs, ak nie je ustanovené inak.

(3) Pri dodávkach na zahraničný dodávateľský úver dlhší než jeden rok, pri ktorých je v tuzemsku dojednaná promptná platba (inkaso), sa znižuje základ pre výpočet obchodnej prirážky alebo zrážky o sumu vnútorného úroku vo výške kalkulovanej v kúpnej cene podľa osobitných predpisov.[15])

§ 52
Ústredne riadené ceny dovozu

(1) Na dovážané výrobky, najmä suroviny, materiály a potraviny, ktorých ceny podliehajú konjunkturálnym výkyvom a ktoré pritom významným spôsobom ovplyvňujú celkovú úroveň nákladov hlavných odberateľov, ustanovuje Federálny cenový úrad záväznú úroveň kúpnych cien, t.j. ústredne riadené ceny, a to v závislosti od dlhodobého vývoja zahraničných cien.

(2) Ústredne riadenými cenami sú ceny za vymedzené skupiny výrobkov, na základe ktorých sa určujú jednotlivé ceny výrobkov podľa akostí a druhov tak, aby zodpovedali ustanovenej úrovni ústredne riadených cien podľa § 81.

(3) Zaradenie výrobkov do ústredne riadených cien, spôsob tvorby, prerokovanie a výšku ústredne riadených cien ustanovuje Federálny cenový úrad. Spôsob vyrovnania rozdielov medzi určenými a skutočnými kúpnymi cenami ustanovuje Federálne ministerstvo financií.

§ 53
Veľkoobchodné ceny dovážaných a vyvážaných výrobkov

(1) Veľkoobchodné ceny výrobkov z dovozu sa určujú na základe kúpnych cien upravených o určené cenové prirážky alebo zrážky v zahraničnom obchode.

(2) Federálny cenový úrad v odôvodnenom rozsahu ustanoví

a) spôsob a rozsah ich zjednotenia v prípadoch, keď ide o dovoz totožných alebo porovnateľných výrobkov z rôznych územných a menových oblastí,

b) spôsob a rozsah ich zjednotenia s veľkoobchodnými cenami výrobkov z tuzemskej výroby v prípadoch, keď ide o výrobky významné pre spotrebu,

c) spôsob vyrovnania rozdielov vznikajúcich zo zjednotenia cien s rizikovým fondom alebo s hospodárskym výsledkom príslušnej organizácie.

(3) Výrobky z tuzemskej výroby nakúpené pre vývoz za kúpne ceny sa pri spätnom predaji do tuzemska dodávajú za platné veľkoobchodné alebo obchodné ceny.

(4) Kúpne ceny nemožno použiť pri dodávkach tuzemských dodávateľov organizáciám zahraničného obchodu určených pre tuzemskú investičnú výstavbu, ktorú uskutočňujú zahraniční dodávatelia. Tieto dodávky sa uskutočňujú za veľkoobchodné ceny.

(5) Evidenčné veľkoobchodné ceny výlučne vyvážaných výrobkov [§ 5 ods. 3 písm. b)] sa tvoria spôsobom platným pre tvorbu veľkoobchodných cien v príslušnej skupine výrobkov.

(6) Ak sa podľa návrhu výrobnej organizácie má nahradiť tuzemská výroba dovozom výrobkov s vyššou cenou, je táto organizácia povinná pred uzavretím zmluvy predložiť príslušnému cenovému úradu návrh na riešenie, prerokovaný s odberateľom. Tento postup neplatí, ak ide o dovozy uskutočňované na základe vládou schválenej špecializácie a kooperácie výroby medzi členskými krajinami Rady vzájomnej hospodárskej pomoci.

HLAVA VII
CENY V INVESTIČNEJ VÝSTAVBE

§ 54
Použitie cien v dokumentácii stavieb

(1) Podľa zodpovedajúceho stupňa vyjasnenosti, výstižnosti a záväznosti technickej dokumentácie sa na určenie rozpočtových, prípadne prepočtových nákladov stavieb používajú ceny, osobitné druhy cien a iné nástroje podľa osobitných predpisov.[16])

(2) Dodávky pre stavby realizované v tuzemsku sa oceňujú takto:

a) stavebné a montážne práce sa oceňujú

1. veľkoobchodnými cenami podľa § 55,
2. sadzbami doplnkových a vedľajších rozpočtových nákladov podľa § 56, a pokiaľ nie sú ustanovené, určujú sa doplnkové a vedľajšie rozpočtové náklady predpísaným spôsobom,[17])

b) dodávky výrobkov nezahŕňaných do veľkoobchodných cien stavebných a montážnych prác, dodávky strojov a zariadení a prípadné ďalšie dodávky sa oceňujú veľkoobchodnými cenami,

dočasnými cenami, konečnými cenovými limitmi pri vyvíjaných výrobkoch a predbežnými cenami pri neštandardných výrobkoch; tieto ceny sa zvyšujú v ustanovených prípadoch o náklady na obstaranie,

c) projektové práce, inžinierska činnosť, geologické práce, geodetické a kartografické práce a ostatné práce nezahrnuté v písmene a) a b) sa oceňujú veľkoobchodnými cenami podľa predpisov o ich používaní.

(3) Pre stavebné objekty a prevádzkové súbory možno určiť

a) odbytové náklady podľa predpisov o dokumentácii stavieb, zostavené spravidla s použitím cien uvedených v § 55, 56 a 57, alebo

b) ceny podľa § 58.

§ 55
Veľkoobchodné ceny stavebných a montážnych prác

(1) Veľkoobchodné ceny stavebných a montážnych prác sa tvoria na základe cenovej kalkulácie zostavenej na určených a preverených reprezentantov organizácie, mechanizácie a technológie výrobných procesov, prípadne iným spôsobom predpísaným pre ich tvorbu.[18])

(2) Veľkoobchodné ceny stavebných a montážnych prác sú platné a jednotné na celom území Československej socialistickej republiky bez zreteľa na organizačnú formu, odvetvovú príslušnosť dodávateľov a na formu odberateľsko-dodávateľských vzťahov.

§ 56
Sadzby doplnkových a vedľajších rozpočtových nákladov

(1) Veľkoobchodné ceny stavebných a montážnych prác sa za podmienok ustanovených osobitnými predpismi[19]) upravujú

a) sadzbami doplnkových rozpočtových nákladov, vyjadrujúcimi výrobné podmienky jednotlivých druhov prác a dopravy,

b) sadzbami vedľajších rozpočtových nákladov, vyjadrujúcimi zvýšenie nákladov vyvolané konkrétnymi podmienkami výstavby v mieste a čase.

(2) Sadzby doplnkových a vedľajších rozpočtových nákladov sa určujú primerane spôsobom uvedeným v § 41.

§ 57
Veľkoobchodné ceny neštandardných strojov a zariadení

(1) Ceny neštandardných strojov a zariadení nezahrnuté do platných cenníkov alebo do zoznamu cien reprezentantov neštandardných výrobkov sa tvoria niektorým zo spôsobov podľa § 23 až 27.

(2) Na vyjasnenie podstatných kvalitatívnych a dodacích podmienok neštandardných strojov a zariadení, na ktoré sa cena určuje, poskytuje odberateľ (generálny projektant) alebo navrhuje dodávateľ potrebné údaje o technických parametroch neštandardného výrobku, najmä požadované, vyhotovenie a účel, výkon, kapacitu, váhu, ďalej údaje o druhu, zložení a vlastnostiach materiálov alebo výrobkov, ktoré sa budú na požadovanom stroji vyrábať, spracúvať alebo dopravovať, a podmienky jeho prevádzky.

(3) V prípadoch ustanovených príslušnými cenovými úradmi je dodávateľská organizácia povinná prerokovať návrh ceny tak s odberateľom, ako s projektovou organizáciou.

(4) Na ocenenie neštandardných strojov a zariadení nedostatočne technicky vyjasnených v rozpočtoch stavieb alebo v prípadoch, keď treba poskytnúť informáciu o cene pred spracovaním potrebnej výrobnej dokumentácie, použijú sa predbežné ceny. Predbežná cena sa musí utvoriť vo vzťahu k základným technickým parametrom výrobku. Jej výšku treba zdôvodniť spôsobom zodpovedajúcim stupňu technickej vyjasnenosti výrobku.

(5) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov platia primerane aj pri dodávkach strojov a zariadení mimo investičnej výstavby.

§ 58
Ceny stavebných objektov a prevádzkových súborov

(1) Pre stavebné objekty a prevádzkové súbory možno použiť

a) veľkoobchodné ceny podľa § 9 ods. 1 písm. c) tvorené stavebnicovým spôsobom s použitím platných veľkoobchodných cien alebo schválených spôsobov ich tvorby pre opakovane dodávané štandardné zostavy prvkov a strojového zariadenia,

b) veľkoobchodné ceny tvorené parametrickými spôsobmi pre opakovane dodávané stavebné objekty, prevádzkové súbory alebo ich časti; tieto ceny možno použiť len za podmienok, že s ich uplatňovaním súhlasí Federálne ministerstvo pre technický a investičný rozvoj a že ich určí príslušný cenový úrad,

c) súhrnné veľkoobchodné ceny za podmienok, že objekty a súbory sú porovnateľné s už dodanými a umožňujú cenové porovnanie a že sa dodávateľ s investorom dohodnú na ich použití (po prerokovaní s generálnym projektantom). Ďalšie podmienky ustanoví osobitný predpis.

(2) Ceny podľa odseku 1 písm. a) a b) možno použiť aj pre časti stavebných objektov alebo prevádzkových súborov. Nezahŕňajú doplnkové a vedľajšie náklady, pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak.

§ 59
Záväznosť cien a množstvo dodávok vo schválených rozpočtoch

Po uzavretí dohody o odbytových nákladoch stavebného objektu alebo prevádzkového súboru sú záväzné

a) veľkoobchodné ceny stavebných prác a montáží, veľkoobchodné ceny výrobkov v špecifikáciách a sadzby doplnkových a vedľajších rozpočtových nákladov uvedené v rozpočte, pokiaľ rozhodnutia príslušných orgánov neustanovujú inak,

b) skutočne dodané množstvá jednotlivých konštrukcií a prác, najviac však množstvá vopred dohodnuté spôsobom ustanoveným Federálnym ministerstvom pre technický a investičný rozvoj.

§ 60
Rekonštrukcie, adaptácie, opravy a údržba

Pre ceny za rekonštrukcie, adaptácie, opravy a údržbu stavebných objektov a prevádzkových súborov platia ustanovenia § 54 až 57 a § 59 primerane.

HLAVA VIII
NÁKUPNÉ CENY POĽNOHOSPODÁRSKYCH VÝROBKOV

§ 61

(1) Úroveň nákupných cien hlavných poľnohospodárskych výrobkov vychádza z nákladov družstevných organizácií hospodáriacich v prírodných podmienkach, v ktorých sa vyrába rozhodujúca časť produkcie, s vylúčením nákladov ekonomicky zaostávajúcich družstevných organizácií; náklady výroby prevyšujúce túto úroveň pre horšie prírodné podmienky sa uhrádzajú popri nákupných cenách ďalšími ekonomickými nástrojmi.

(2) Jednotlivé nákupné ceny sa tvoria na základe

a) priemernej výšky nákladov reprezentatívneho súboru družstevných organizácií za určené obdobie,

b) výšky rentability určenej s prihliadnutím na zámery štátneho plánu v oblasti výroby a spotreby, na mieru rizikovosti produkcie, na sezónnosť výroby, fondovú náročnosť a pôsobenie na tvorbu podnikových dôchodkov.

(3) V záujme splnenia naliehavých úloh štátneho plánu sa na ekonomickú stimuláciu rozsahu, štruktúry a časovosti výroby, nákupu a akosti výrobkov alebo iných podmienok používa

a) určovanie najvyšších, najnižších alebo rámcových nákupných cien, najmä pri výrobkoch vyrábaných a spotrebúvaných v poľnohospodárstve; v rámci takto vymedzenej výšky cien sa jednotlivé ceny dojednávajú dohodou dodávateľa s odberateľom podľa § 76,

b) dočasne platné príplatky k nákupným cenám, pre ktoré platia rovnaké podmienky ako pre nákupné ceny,

c) iné príplatky a prémie.

HLAVA IX
TARIFY V DOPRAVE A SPOJOCH

§ 62

(1) Tarifa tvorí súhrn sadzieb a podmienok ich použitia, diferencovaných podľa toho, na aký účel a za akých podmienok sa služba alebo výkon používa.

(2) Tarify v doprave a spojoch sa tvoria na základe priemerných nákladov, určeného zisku (straty) príslušného druhu dopravy alebo spojov a spoločensky odôvodnených relácií jednotlivých druhov taríf.

(3) Dopravné tarify určené pre železničnú, cestnú a leteckú dopravu sú jednotné na celom území Československej socialistickej republiky. Dopravné tarify pre vodnú dopravu, potrubnú dopravu, pre mestskú hromadnú dopravu a pre lanové dráhy a výťahy, okrem lanových dráh v prevádzke ČSD, sa určujú pre jednotlivých dopravcov.

(4) Tarify za služby sú jednotné na celom území Československej socialistickej republiky. Určujú sa rovnakými sadzbami pre všetkých užívateľov, pokiaľ Federálny cenový úrad neustanoví inak.

(5) Dopravné tarify sa členia na základné tarify, ktorých sadzby majú povahu veľkoobchodných cien, a na tarify osobnej prepravy, kde sadzby majú povahu maloobchodných cien.

(6) V nákladnej doprave je cenou za prepravu tovaru prepravné, ktoré zahŕňa dovozné a vedľajšie poplatky a náhrady. V osobnej doprave cenou za prepravu cestujúcich je cestovné, za prepravu batožín, spešnín, psov a autobusových zásielok je dovozné.

(7) Dovozné je cena za vlastnú prepravu (premiestnenie) zásielky z miesta odoslania do miesta určenia a za úkony spojené s vypravením a výdajom zásielky.

HLAVA X
MALOOBCHODNÉ CENY

§ 63
Tvorba maloobchodných cien

(1) Maloobchodné ceny tuzemských výrobkov sa tvoria

a) niektorým zo spôsobov cenového porovnania k tuzemskému výrobku podľa § 23 až 26, prípadne podľa § 28

   1. na základe určenej (prepočítanej) veľkoobchodnej (nákupnej) ceny zahrnutím rozdielovej dane z obratu a určenej obchodnej zrážky,

   2. na základe obchodnej ceny, t. j. veľkoobchodnej (nákupnej) ceny a základnej sadzbovej dane z obratu s pripočítaním určenej obchodnej zrážky a pri použití prípadného cenového rozdielu,

   3. na základe ocenenia spotrebúvaných surovín a materiálov v maloobchodných cenách s tým, že zvyšujúca časť a ostatné zložky maloobchodnej ceny sa tvoria podľa bodu 1 alebo 2,

   4. v prípadoch určených cenovými úradmi na základe veľkoobchodnej ceny zahrnutím príslušnej dane z obratu, odbytovej prirážky, obchodnej zrážky a prípadného cenového rozdielu,

   5. v prípadoch, keď maloobchodnú cenu určuje odbytová organizácia podľa § 129 ods. 7, na základe veľkoobchodnej ceny zahrnutím ustanovenej základnej sadzbovej a dodatkovej dane z obratu, a pokiaľ dodatková daň nie je určená alebo je nižšia než odbytová prirážka, pripočítaním odbytovej prirážky,

b) pri neporovnateľných výrobkoch na základe veľkoobchodnej ceny zahrnutím príslušnej dane z obratu a obchodnej zrážky; cenový rozdiel môže byť zahrnutý len so súhlasom príslušného cenového úradu,

c) inými spôsobmi, pokiaľ ich používanie schválil príslušný cenový úrad.

(2) Maloobchodné ceny dovážaných výrobkov, včítane dovozu pri výmenných akciách tuzemských organizácií, s výnimkou opakovane dovážaných výrobkov s platnou maloobchodnou cenou sa tvoria

a) porovnaním ceny a podstatných technických parametrov, úžitkových vlastností, kvality, vybavenia a dodacích podmienok dovážaného výrobku s porovnateľným tuzemským výrobkom a ďalších hľadísk uvedených v § 29; ak neexistuje tuzemský porovnateľný výrobok, možno porovnávať s obdobným dovážaným výrobkom,

b) pri neporovnateľných výrobkoch na základe bežnej kúpnej ceny s pripočítaním, prípadne odpočítaním

   1. cenových prirážok alebo zrážok v zahraničnom obchode,

   2. rozdielu vnútorného trhu,

   3. určenej obchodnej zrážky z maloobchodných cien tuzemských obchodných organizácií,

   4. prípadného cenového rozdielu vo výške zodpovedajúcej podmienkam realizácie,

c) v prípadoch podľa § 129 ods. 7 na základe bežnej kúpnej ceny s pripočítaním cenovej prirážky (odpočítaním zrážky) v zahraničnom obchode, rozdielu vnútorného trhu a dodatkovej dane z

obratu, a pokiaľ nie je určená sadzba dodatkovej dane z obratu alebo je nižšia než odbytová prirážka, pripočítaním odbytovej prirážky.

(3) Maloobchodná cena nezahŕňa daň z obratu (rozdiely vnútorného trhu) alebo obchodnú zrážku (prirážku) v prípadoch, keď je tak ustanovené.

(4) Pre tvorbu maloobchodných cien možno určiť širšie skupiny cien jednotlivých výrobkov, než aké sa použili vo veľkoobchodných cenách, a použiť iný porovnateľný výrobok než pre tvorbu veľkoobchodných cien, ak porovnateľný výrobok na určenie veľkoobchodnej ceny nemá určenú maloobchodnú cenu.

(5) Maloobchodné ceny vo verejnom stravovaní a ceny obstarávateľskej činnosti sa tvoria na základe maloobchodných cien nakúpených a spotrebovaných výrobkov, alebo v prípadoch ustanovených príslušným cenovým orgánom na základe upravených maloobchodných cien (napr. priemerovaním). K týmto cenám sa pripočíta určená obchodná prirážka.

§ 64
Daň z obratu

(1) Daň z obratu (rozdiel vnútorného trhu) sa pri tvorbe maloobchodnej (obchodnej) ceny zahŕňa sadzbou alebo v osobitne ustanovených prípadoch rozdielom medzi maloobchodnou cenou zníženou o obchodnú zrážku a veľkoobchodnou cenou bez ohľadu na organizačnú príslušnosť výrobcu. Výšku sadzby dane z obratu, spôsob zahŕňania dane z obratu do cien (sadzbou alebo rozdielom) a prípadné výnimky ustanovuje Federálne ministerstvo financií.

(2) Sadzbovú daň z obratu pre skupiny (odbory) výrobkov, pri ktorých nie je dosiaľ uplatnená, možno so súhlasom príslušných orgánov zavádzať buď tvorbu cien nových výrobkov, alebo v súvislosti so zmenou cien výrobkov už vyrábaných.

§ 65
Cenové rozdiely v maloobchodných cenách

(1) Cenové rozdiely v maloobchodných cenách nových výrobkov vznikajú v dôsledku

a) uplatnenia cenovej porovnateľnosti pri tvorbe cien podľa § 63 ods. 1 a ods. 2,

b) zaokrúhľovania a rozdielneho skupinovania maloobchodných cien oproti veľkoobchodným cenám,

c) zmeny niektorej zložky maloobchodnej ceny pri zachovaní maloobchodnej ceny,

d) rozhodnutia príslušného cenového úradu,

e) uplatnenia podmienok realizácie výrobku podľa § 30 až 39,

f) použitia iného porovnateľného výrobku, prípadne iného spôsobu tvorby maloobchodnej ceny než pre tvorbu veľkoobchodnej ceny,

g) dojednania maloobchodnej ceny dohodou podľa § 76.

(2) V prípadoch podľa odseku 1 písm. a), d) a f) sa cenový rozdiel do maloobchodnej ceny nového výrobku zahrnie vo výške určenej cenovým úradom pre príslušnú skupinu (odbor) výrobkov, a pokiaľ nie je určená, maximálne v rovnakej výške (relatívne k maloobchodnej cene) ako pri porovnateľnom výrobku, pri dovážaných výrobkoch prípadne aj vo výške vyplývajúcej z rozdielu medzi dosiahnutou obchodnou cenou a maloobchodnou cenou podľa § 63 ods. 2 písm. a) zníženou o obchodnú zrážku.

(3) Prostriedky z tvorby cenových rozdielov sa používajú na úhradu dôsledkov cenových opatrení v oblasti maloobchodných cien podľa osobitných predpisov[20]) alebo rozhodnutí príslušných

orgánov. Cenové rozdiely v maloobchodných cenách tuzemských i dovážaných výrobkov podľa odseku 1 sa zúčtovávajú s rizikovým fondom, v ktorom tvoria samostatnú zložku.

(4) Ústredné orgány predkladajú Federálnemu cenovému úradu a príslušnému cenovému úradu republiky za organizácie nimi riadené, ktoré zúčtovávajú cenové rozdiely s rizikovým fondom, prehľady o tvorbe, použití a zostatku cenových rozdielov, a to osobitne za tuzemské a dovážané výrobky

a) za obchodné organizácie štátneho a družstevného obchodu do 40 dní po uplynutí štvrťroka, a to za príslušný štvrťrok a kumulovane od začiatku roka,

b) za odbytové a ostatné organizácie do 8 týždňov po skončení kalendárneho roka za uplynulý kalendárny rok.

§ 66
Spotrebiteľské obaly

Náklady na nové spotrebiteľské obaly, prípadne zvýšenie nákladov spojených so zavedením nových obalov, sa do maloobchodných cien

a) nezapočítavajú pri základných výrobkoch,

b) započítavajú pri ostatných výrobkoch vo výške zodpovedajúcej zvýšeniu úžitkových vlastností, ktoré prináša nový obal,

c) započítavajú v plnej výške pri výrobkoch v luxusnom a darčekovom balení.

Zoznam základných výrobkov a podrobnejší postup upravujú osobitné predpisy[21]) a rozhodnutia cenových úradov.

§ 67
Obchodné zrážky a obchodné prirážky

(1) Obchodné zrážky z maloobchodných cien a obchodné prirážky k maloobchodným cenám sa tvoria pomocou cenovej kalkulácie zostavenej na základe nevyhnutných nákladov na obeh, prípadne na ďalšie spracovanie a normatívne určeného podielu obchodného rizika pre rozsah služieb vymedzený kvalitatívnymi a dodacími podmienkami s pripočítaním zisku určeného pre obchodné a obstarávateľské organizácie.

(2) Obchodné zrážky sa určujú formou percentnej sadzby z maloobchodnej ceny alebo v ustanovených prípadoch absolútnou sumou na jednotku množstva predávaného výrobku, a to pre skupiny výrobkov, odbory alebo pre viacej odborov v nadväznosti na jednotnú klasifikáciu výrobkov a výkonov. Obchodná zrážka sa člení na veľkoobchodnú a maloobchodnú časť, ktoré zodpovedajú príslušným nákladom, obchodnému riziku a zisku, spojeným s veľkoobchodnou a maloobchodnou činnosťou.

(3) Ak v jednotlivých prípadoch dôjde na základe dohody medzi dodávateľskou a obchodnou organizáciou k prechodnej zmene dodacích podmienok, možno sa tiež dohodnúť na rozdelení veľkoobchodnej časti obchodnej zrážky. Príslušné rozdiely idú na ťarchu alebo v prospech obchodnej organizácie alebo dodávateľa a vyrovnajú sa mimo oblasti dane z obratu.

(4) Obchodné prirážky sa určujú percentnou sadzbou, v ustanovených prípadoch absolútnou sumou na jednotku množstva v členení podľa skupín výrobkov a služieb.

HLAVA XI
TVORBA CIEN VÝROBKOV V PÔSOBNOSTI NÁRODNÝCH VÝBOROV

§ 68

(1) Vymedzenie nového výrobku, jednotnosť cien a spôsob cenového porovnania sa posudzuje podľa podmienok výroby a realizácie výrobkov dodávaných organizáciami so sídlom na území národného výboru, do pôsobnosti ktorého určenie cien patrí. Pritom sa neprizerá na to, či rovnaké výrobky dodávajú štátne hospodárske organizácie podriadené odvetvovým ústredným orgánom.

(2) Cenové úrady republík po vzájomnej dohode určia, ktoré ceny výrobkov organizácií uvedených v odseku 1 musia byť jednotné na celom území Československej socialistickej republiky.

(3) V prípade zmien v organizačnom začlenení výrobcov nie sú pre organizácie riadené odvetvovými ústrednými orgánmi záväzné ceny platné pre organizácie, ktorých ceny určujú národné výbory, a naopak, s výnimkou odseku 2 a § 78 ods. 3.

(4) V prípadoch, v ktorých platí jednotnosť cien podľa odseku 2, určia príslušné národné výbory pri nových, opakovane poskytovaných službách a prácach prechodne platné ceny na 6 mesiacov a o ich určení súčasne informujú príslušný cenový úrad. Prechodne platné ceny sa neurčujú v prípadoch tvorby cien podľa § 24 až 26.

HLAVA XII
ZVLÁŠTNOSTI TVORBY CIEN PRI NIEKTORÝCH VÝROBKOCH

§ 69
Ceny služieb a opráv

(1) Ceny služieb a opráv sa tvoria

a) včítane dodávky potrebných surovín, materiálov a polotovarov,

b) alebo ako cena práce bez sumy za dodávku potrebných surovín, materiálov a výrobkov, ktoré sa k určeným cenám práce pripočítavajú samostatne; samostatnou položkou ceny môžu byť niektoré z ostatných priamych nákladov, napr. cestovné a diéty pri prácach vykonávaných mimo sídla prevádzkárne.

(2) Jednicou, za ktorú sa cena tvorí, môže byť

a) presne vymedzený rozsah prác,

b) jednotka času (napr. hodinová sadzba),

c) paušálna sadzba za priemerný súbor prác obvykle sa vyskytujúcich (napr. cena za bežnú opravu alebo opravu vykonávanú výmenným spôsobom).

(3) Za odchýlky od kvalitatívnych alebo dodacích podmienok sa pri službách považuje aj odstupňovanie prevádzkární podľa cenových tried a plnenie služieb v skrátených lehotách. Podmienkou pre uplatňovanie prirážok za tieto odchýlky je poskytovanie služieb v obvyklých lehotách za nezvýšenú cenu tak, aby odberateľ mal možnosť výberu. Maximálnu dĺžku dodacej lehoty platnej pre nezvýšenú cenu musí ustanoviť príslušný národný výbor alebo príslušný ústredný orgán.

(4) Cena určená na presne vymedzený rozsah prác sa môže dodatočne zmeniť len za podmienky, že odberateľ súhlasí so zmenou rozsahu alebo času práce.

(5) Pri prevzatí objednávok na vykonanie služieb a opráv treba v prípadoch, keď ich záväzný rozsah nie je s dostatočnou spoľahlivosťou vopred vyjasnený, dojednať s odberateľom predbežnú cenu.[22])

(6) Ak dodávajúca organizácia počas vykonávania služby alebo opravy zistí, že jej cena prevýši predbežnú cenu o viac ako 10% alebo o inú výšku určenú príslušným cenovým orgánom, je povinná prerokovať s odberateľskou organizáciou zmenu predbežnej ceny.

(7) Ak dodávateľská organizácia neprerokuje zmenu predbežnej ceny podľa odseku 6, má právo požadovať úhradu plného rozdielu medzi predbežnou a konečnou cenou, len pokiaľ s tým odberateľská organizácia dodatočne výslovne súhlasí. V prípadoch, keď odberateľská organizácia prekročenie ceny o viac ako určený limit dodatočne neschváli, je platnou cenou predbežná cena zvýšená o 10 %.

(8) Prekročenie predbežnej ceny vo vzťahu medzi organizáciou a občanom alebo medzi občanmi sa riešia podľa Občianskeho zákonníka.[23])

§ 70
Náhradné dielce

(1) Náhradnými dielcami z hľadiska tvorby cien sú výrobky, ktoré sa podľa jednotnej klasifikácie priemyselných odborov a výrobkov označujú ako dielce (náhradné dielce) a iné výrobky určené príslušným cenovým úradom, pokiaľ sa tieto dielce a iné výrobky dodávajú pre náhradnú potrebu.

(2) Ceny náhradných dielcov vyrábaných dodávateľom, ktorý súčasne vyrába výrobok, ku ktorému patria, pokiaľ už neboli určené podľa odseku 3, sa tvoria z čiastkových kalkulácií jednotlivých dielcov zostavených z operatívnej kalkulácie výrobku, ku ktorému patria; zisk sa započítava podľa percentnej sadzby určenej príslušným cenovým úradom, ak nie je určená, započítava sa vo dvojnásobnej percentnej výške zisku obsiahnutého v operatívnej kalkulácii príslušného výrobku, minimálne vo výške 25 %, najviac však 75 % zo spracovacích nákladov.

(3) Ceny náhradných dielcov vyrábaných dodávateľom, ktorý nevyrába výrobok, ku ktorému patria, pokiaľ už neboli určené podľa odseku 2, sa tvoria individuálnou kalkuláciou.

(4) Ak po ukončení výroby výrobku alebo pri rozšírení, prípadne prevedení výroby náhradných dielcov do iných podnikov zvýšený zisk započítaný do cien náhradných dielcov podľa odseku 2 nestačí na úhradu vyšších nákladov výroby, môže dodávateľ navrhnúť zmenu cien, doloženú náležitosťami podľa § 84.

(5) Ceny náhradných dielcov k výrobkom, pre ktoré dodávateľ už nie je povinný zabezpečovať výrobu náhradných dielcov, a ceny náhradných dielcov dodávaných v skrátených lehotách pre havarijné opravy neštandardných strojov a zariadení sa dojednávajú dohodou dodávateľa s odberateľom. Rovnako sa tvoria ceny renovovaných náhradných dielcov s tým, že cena renovovaného náhradného dielca nesmie prevýšiť 80 % ceny nového náhradného dielca.

(6) Príslušné cenové úrady ustanovia, v ktorých prípadoch

a) treba tvoriť ceny nových náhradných dielcov cenovým porovnaním,

b) môžu dodávatelia používať dvojaké ceny (nižšie ceny pre dielce na kompletáciu výrobku vyrábaného inou organizáciou a vyššie ceny pre dodávky náhradných dielcov).

§ 71
Výskumné a vývojové práce

(1) Pre výskumné a vývojové úlohy uvedené v plánoch rozvoja vedy a techniky, s výnimkou úloh plánu základného výskumu zostavovaného Československou akadémiou vied, a pre ostatné výskumné a vývojové práce vykonávané socialistickými organizáciami (ďalej len „výskumné a vývojové práce“) sa určujú predbežné ceny

a) pred rozhodnutím o zaradení úlohy do štátneho alebo rezortného plánu rozvoja vedy a techniky,

b) pred uzavretím hospodárskej zmluvy v ostatných prípadoch.

(2) Predbežná cena podľa odseku 1 sa tvorí individuálnou kalkuláciou, ktorá sa zostavuje

a) na základe dostupných podkladov a odborného odhadu jednotlivých nákladov v členení podľa odborového kalkulačného vzorca platného pre kalkuláciu cien výskumných a vývojových prác,

b) prepočtom na základe hodinových zúčtovacích sadzieb a predpokladanej spotreby priameho materiálu, kooperovaných dodávok a poddodávok, ak už nie sú v sadzbách zahrnuté.

(3) Do kalkulácie podľa odseku 2 sa zahŕňa zisk maximálne vo výške

a) 25 % zo spracovacích nákladov pri hospodárskych organizáciách,

b) 15 % zo spracovacích nákladov pri príspevkových organizáciách.

Výška zisku podľa písmena a) a b) sa môže znížiť dohodou dodávateľa (riešiteľa) a zadávateľa.

(4) Ak sa v predchádzajúcom roku používala na tvorbu cien výskumných a vývojových prác pri organizáciách uvedených v odseku 3 nižšia sadzba zisku, započítava sa do ceny táto nižšia sadzba.

(5) Ustanovenia odsekov 3 a 4 platia aj pre hodinové zúčtovacie sadzby.

(6) Cieľové prémie alebo mimoriadne odmeny vypisované a poskytované podľa osobitných predpisov[24]) sa do kalkulácie podľa odseku 2 nezahŕňajú.

(7) Predbežná cena sa neurčuje pri výskumných a vývojových prácach s cenou do 25 tis. Kčs, ak cenu možno s dostatočnou presnosťou určiť a ak sa tak dohodne dodávateľ (riešiteľ) so zadávateľom.

§ 72

(1) Predbežná cena sa spresňuje podľa skutočných nákladov už riešenej časti výskumnej a vývojovej práce a podľa spresneného odhadu nákladov na zvyšujúcu časť prác

a) pred začiatkom ucelenej etapy výskumnej a vývojovej práce alebo k začiatku roka; prípadné zvýšenie predbežnej ceny treba prerokovať spôsobom, akým sa určuje predbežná cena,

b) pri vecnej zmene vývojovej a výskumnej práce, ktorou sa menia náklady o viac než 3 %.

(2) Ak je cena vyššia než 1 mil. Kčs, dodávateľ výskumnej a vývojovej práce je povinný do dvoch mesiacov po jej ukončení overiť výšku ceny, a to

a) výslednou kalkuláciou, ktorá sa zostavuje v položkách priamych nákladov podľa účtovníctva alebo podľa operatívnej evidencie a v položkách nepriamych nákladov a zisku podľa sadzieb platných v čase určenia predbežnej ceny,

b) skutočným počtom odpracovaných hodín a skutočnými nákladmi na priamy materiál, kooperované dodávky a poddodávky nezahrnuté do hodinových zúčtovacích sadzieb podľa účtovníctva alebo podľa operatívnej evidencie, ak cena bola utvorená pomocou hodinových zúčtovacích sadzieb.

(3) Ak cena overená podľa odseku 2 je

a) nižšia o viac než 5 % ako cena podľa odseku 1, znižuje sa o sumu presahujúcu 5 % ceny; pri výskumných a vývojových prácach financovaných zo štátneho rozpočtu sa táto suma neodkladne vracia do štátneho rozpočtu,

b) vyššia než cena podľa odseku 1, nezvyšuje sa.

(4) Ak je výskumná a vývojová práca zastavená pred vyriešením úlohy bez viny riešiteľa, kalkulujú sa skutočne vynaložené náklady a zisk podľa § 71 ods. 3 a 4.

§ 73

(1) Ak výsledky výskumných a vývojových prác potvrdené záverečnou oponentúrou významne presahujú predpoklady, s ktorými sa počíta v štátnom alebo rezortnom pláne rozvoja vedy a techniky alebo v hospodárskej zmluve, alebo ak sa práce skončia na žiadosť zadávateľa v kratšej lehote, môže orgán alebo organizácia, ktorá cenu určila, zvýšiť po dohode so zadávateľom cenu podľa skutočne dosiahnutých výsledkov až o 10 %.

(2) Ak výsledky výskumných a vývojových prác vinou riešiteľa nezodpovedajú predpokladom štátneho alebo rezortného plánu rozvoja vedy a techniky alebo hospodárskej zmluve, orgán alebo organizácia, ktorá cenu určila, zníži cenu o kalkulovaný zisk.

(3) Ak sa výsledky výskumných a vývojových prác líšia od predpokladov, s ktorými sa počíta v štátnom alebo rezortnom pláne rozvoja vedy a techniky alebo od predpokladov, s ktorými sa počíta v hospodárskej zmluve inak, než sa uvádza v odseku 1 a 2, ale pre zadávateľa sú použiteľné, postupuje sa ako pri určovaní ceny novej výskumnej a vývojovej práce.

(4) Podrobné podmienky pre zvýšenie alebo zníženie ceny podľa odsekov 1 a 2 určujú plánovacie podklady alebo hospodárska zmluva.

§ 74
Odplata za dočasné používanie hnuteľných základných prostriedkov

(1) Ustanovenia odsekov 2 až 6 sa vzťahujú na hnuteľné základné prostriedky (ďalej len „základné prostriedky“) odovzdávané do dočasného užívania organizácii alebo občanovi, s výnimkou základných prostriedkov, pre ktoré je ustanovený osobitný spôsob tvorby cien,[25]) alebo ktoré sa požičiavajú prostredníctvom požičovní.

(2) Výšku odplaty určí organizácia, ktorá základné prostriedky vlastní alebo má v správe (ďalej len „odovzdávajúca organizácia“) na základe

a) výšky odpisov určenej vo všeobecných alebo osobitných normách na odpisovanie základných prostriedkov s prihliadnutím na podmienky, za ktorých bude užívateľ základné prostriedky používať,

b) nákladov na generálne opravy pripadajúce na obdobie dočasného používania,

c) určenej výšky odvodov (daní) z výrobných fondov, pokiaľ sa vzťahujú na odovzdávajúcu organizáciu,

d) poistného, pokiaľ ho uhrádza odovzdávajúca organizácia,

e) miezd osádky podľa mzdových taríf platných pre odovzdávajúcu organizáciu, ak je obsluha základných prostriedkov osádkou[26]) súčasťou zmluvy o dočasnom používaní.

(3) V prípadoch, keď náklady na bežné opravy a údržbu uhrádza odovzdávajúca organizácia, odplata sa primerane zvýši. Ak náklady na generálne opravy uhrádza užívateľ, odplata sa primerane zníži.

(4) Ak odovzdávajúca organizácia nie je povinná odpisovať základné prostriedky, určí sa výška odplaty podľa odseku 2 a 3; odovzdávajúca organizácia je však povinná odviesť do štátneho rozpočtu sumu zodpovedajúcu odpisom, pokiaľ ročne prevyšuje 10 tis. Kčs.

(5) Ak základné prostriedky odovzdáva do používania občan, tvorí ročnú odplatu suma odpisov vypočítaných podľa odseku 2 písm. a) s tým, že užívateľ uhrádza náklady na opravy a údržbu.

(6) Ak sa odovzdávaný základný prostriedok odpisuje alebo ak nezodpovedá jeho zostatková hodnota skutočnému stavu opotrebenia, treba hodnotu opotrebenia určiť odhadom.

§ 75
Príležitostný predaj výrobkov

(1) Príležitostným predajom, t. j. predajom mimo obvyklého hospodárenia, sa rozumie predaj výrobkov mimo určenej činnosti dodávateľa, a to

a) ako výpomoc pri prechodných zásobovacích ťažkostiach odberateľa,

b) ako výpomoc medzi dodávateľskými organizáciami zúčastnenými na jednej stavbe,

c) v ďalších prípadoch, najmä predaj prebytočných zásob.

(2) Dodávky výrobkov podľa odseku 1 písm. a) a b) sa uskutočňujú za ceny platné v čase uzavretia hospodárskej zmluvy, pokiaľ nie je ustanovené inak. Dodávateľ môže pripočítať k veľkoobchodnej cene výrobku

a) buď skutočnú výšku ním platených dopravných nákladov, pokiaľ nie sú zahrnuté v určenej cene, a náklady spojené s naložením výrobkov na dopravný prostriedok odberateľa,

b) alebo percentnú prirážku materiálovej réžie, najviac však vo výške 3 % z platnej ceny.

(3) Dodávky výrobkov podľa odseku 1 písm. c) možno oceniť najvyššou platnou cenou.

(4) Maloobchodné ceny výrobkov dodávaných podľa odseku 1 sa nesmú zvýšiť.

(5) Pri dlhoskladovaných plnohodnotných výrobkoch, ktorých ceny už nie sú uvedené v cenníkoch, sa za platnú cenu považuje cena použitá v účtovníctve organizácie.

(6) Ak na základe požiadavky odberateľa výrobca zabezpečuje poddodávky, ktoré ďalej nespracúva ani nemontuje, môže si pripočítať prirážku vo výške 3 % k platnej veľkoobchodnej alebo odbytovej cene.

(7) Ustanovenia odsekov 1, 2 a 6 sa nevzťahujú na výrobky nakúpené organizáciou zahraničného obchodu pôvodne pre vývoz a dodávané tuzemskému odberateľovi.

(8) Odberateľ nesmie eventuálne zvýšenie nákladov podľa odseku 2 zahrnúť do kalkulácie cien svojich výrobkov.

§ 76
Ceny dojednané dohodou dodávateľa s odberateľom

(1) Osobitným spôsobom tvorby cien, zahŕňajúcim vyjadrenie tak podmienok výroby, ako podmienok realizácie výrobkov, je dojednanie ceny výrobku alebo zmeny ceny dodávaného výrobku dohodou dodávateľa s odberateľom.

(2) Ceny možno dojednávať dohodou dodávateľa s odberateľom len vo vymedzených prípadoch, a to najmä, keď to vyplýva zo špecifických podmienok riadenia, rýchlo sa meniacich podmienok výroby a realizácie (sezónnosť výrobkov), alebo keď nie je možné určiť racionálnejší spôsob tvorby cien.

(3) Zoznam výrobkov, pri ktorých je prípustné dojednanie ceny alebo zmeny ceny dohodou dodávateľa s odberateľom, i podmienky, ktoré treba dojednávaní cien dodržiavať, ustanovuje osobitný predpis.[27])

(4) Pre tieto výrobky podľa odseku 3 neplatia ustanovenia druhej až piatej časti tejto vyhlášky, s výnimkou § 37 až 39, 49, 50, 61, 65, 70, 79 a 87.

HLAVA XIII
ÚSPORY MATERIÁLU, PREVODY VÝROBY A CENY V HOSPODÁRSKYCH ZMLUVÁCH

§ 77
Úspory a zámeny materiálov pri výrobkoch s určenou cenou

(1) Ak po určení ceny dôjde k úspore priameho materiálu alebo k efektívnej zámene jednotlivých druhov priameho materiálu, ktorého množstvo alebo druh sú označené ako podstatné podmienky výroby podľa § 8 ods. 2, musí dodávateľ

a) predložiť návrh na určenie ceny nového výrobku, resp. určiť cenu, ak ide o zmenu všeobecnej alebo trvalej povahy,

b) navrhnúť, prípadne poskytnúť zodpovedajúcu primeranú zrážku z ceny podľa § 41, ak ide o časove prechodné zmeny alebo o zmenu pre jednotlivého odberateľa,

c) uskutočniť finančné vyrovnanie, pokiaľ podľa rozhodnutí príslušných cenových úradov sa nepoužije spôsob uvedený v písmene a) alebo b).

(2) Príslušné cenové úrady môžu určiť pre odbory alebo skupiny výrobkov jednotlivé druhy priameho materiálu, ktorých úspora alebo zámena nemá síce vplyv na podstatné kvalitatívne a dodacie podmienky výrobkov, ale má významný vplyv na zníženie nákladov výroby; v týchto prípadoch sa postupuje podľa odseku 3 alebo 4.

(3) Pri tvorbe ceny (zrážky) výrobku, pri ktorom sa docielili úspory alebo efektívne zámeny priameho materiálu podľa odsekov 1 a 2, pričom nedošlo k zhoršeniu podstatných technických parametrov a úžitkových vlastností výrobku pre odberateľa, sa postupuje podľa § 23 ods. 6 písm. b) a ods. 8.

(4) Príslušné cenové úrady po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi môžu určiť spôsob finančného vyrovnania[28]) úspor vzniknutých zo zníženia alebo zámen materiálu podľa odseku 1 písm. c) a odseku 2, najmä v prípadoch, keď sa zámena uskutočňuje na základe rozhodnutia ústredných orgánov alebo keď je obmedzená na krátke obdobie.

(5) Pokiaľ pri výrobkoch, ktorých ceny boli určené po účinnosti tejto vyhlášky, chýba vymedzenie kvalitatívnych a dodacích podmienok podľa § 8, alebo nie je dodatočne vymedzený vplyv úspory alebo zámeny na zachovanie podstatných technických parametrov a úžitkových vlastností výrobkov, a ak postup riešenia v príslušnej skupine výrobkov nie je samostatne upravený podľa odseku 2, sú oprávnení

a) odberatelia vyžadovať uplatnenie postupu podľa odseku 1 písm. a) alebo b) a odseku 3; ak dodávateľ s týmto postupom nesúhlasí, rieši sa prípad ako cenový spor,

b) kontrolné orgány vyžadovať záväzné vyjadrenie k týmto otázkam od odborne príslušných organizácií alebo orgánov. Na základe týchto stanovísk posudzuje správnosť ceny výrobku z

hľadiska úspory alebo zámeny priameho materiálu. Pokiaľ tento postup nemožno zabezpečiť, sú pre posúdenie záväzné údaje cenovej kalkulácie použité v návrhu ceny.

(6) Platnosť cien podľa odseku 3 sa ustanovuje od 1. januára budúceho roka, keď úspory alebo zámena sa realizujú. Vplyv určenia týchto cien na vybrané ukazovatele národohospodárskeho plánu sa bilancuje v prípadoch, keď z hľadiska dodávateľa ide o významnejšie vplyvy.

§ 78
Ceny výrobkov pri prevodoch výroby

(1) Pri prevodoch výrobných programov medzi organizáciami, pre ktoré platí jednosť cien, sa nemenia ceny výrobkov, ktoré sú predmetom prevodu.

(2) V prípadoch, keď vyhláška pripúšťa nejednotné ceny toho istého výrobku zúčastnených organizácií a nový výrobca požaduje vyššiu cenu, než za akú sa výrobok dosiaľ dodával, alebo zhoršuje kvalitatívne alebo dodacie podmienky pri danej cene, alebo navrhuje vo vzťahu k porovnateľnému výrobku vyššiu cenu nového výrobku, sú tieto organizácie povinné uviesť tieto skutočnosti v podkladoch pre rozhodnutie svojich nadriadených orgánov, príslušných na schválenie dohody o prevode výrobného programu.[29]) Súčasťou týchto podkladov je aj vyjadrenie hlavných odberateľov k týmto okolnostiam prevodu výrobného programu.

(3) Ak v prípadoch podľa odseku 2 hlavní odberatelia, prípadne koneční odberatelia nesúhlasia s vyššou cenou prevádzaného výrobku, sú orgány príslušné na schválenie dohody o prevode výrobného programu povinné vyžiadať si stanovisko príslušného cenového úradu, prípadne národného výboru k návrhu ceny ešte pred svojím súhlasom na uzavretie dohody o prevode výroby. K tomuto vyjadreniu predkladá organizácia, ktorá preberá výrobu alebo jej nadriadený orgán cenovému úradu návrh ceny aj vtedy, keď pôsobnosť v tvorbe cien v príslušnej skupine výrobkov má podľa vyhlášky alebo na základe poverenia iný orgán alebo organizácia. Uvedený postup sa vzťahuje aj na organizácie patriacej do cenovej pôsobnosti národných výborov.

§ 79
Ceny v hospodárskych a iných zmluvách

(1) Určená cena výrobku je záväzná aj bez jej uvedenia (odkazu na ňu) v zmluve o dodávke tohto výrobku.

(2) Písomnú dohodu o výške ceny ako podmienku vzniku zmluvy[30]) treba uzavrieť pri cenách, ktoré sa dojednávajú dohodou dodávateľa s odberateľom podľa § 76. Dohodu o výške ceny možno nahradiť dohodou o spôsobe, akým bude cena určená, s prípadným uvedením ďalších známych údajov, ktoré budú slúžiť ako podklad pre výšku ceny.

(3) Ak vzniká zmluva plnením dodávateľa,[31]) platí za dohodnutú výšku ceny alebo za dohodnutý spôsob, ktorým bude cena určená, cena alebo spôsob uvedený odberateľom v návrhu zmluvy.

(4) Ak dohoda o výške ceny nie je uzavretá alebo ak sa táto dohoda nenahrádza podľa odseku 2 alebo 3, prípadne podľa osobitných predpisov,[32]) považuje sa za dohodnutú najnižšia cena, za ktorú sa rovnaký alebo podobný výrobok dodával v období od posledného zníženia úrovne cien, týkajúceho sa príslušnej skupiny výrobkov alebo odboru. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na kúpne ceny.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ZMENY CIEN

§ 80
Rozhodovanie o zmenách cien

(1) Zmeny cien sa uskutočňujú na zabezpečenie súladu alebo zblíženia úrovne i relácií cien so stavom alebo plánovaným vývojom ekonomických podmienok výroby (dovozu) a podmienok realizácie výrobkov.

(2) Zmenami sa rozumie

a) zvýšenie alebo zníženie celkovej úrovne cien, úrovne cien jednotlivých odvetví, odborov alebo skupín výrobkov,

b) zvýšenie alebo zníženie cien jednotlivých výrobkov,

c) ustanovenie (dojednanie) ceny výrobku odchylne od základnej ceny podľa § 30 až 40.

(3) Zmeny cien sa uskutočňujú

a) na základe politicko-hospodárskych smerníc vlády ČSSR pre celkové úpravy veľkoobchodných cien,

b) na základe záväzných úloh v zmenách cien zahrnutých v smerniciach pre plán vývoja cien a v pláne vývoja cien,[33])

c) na základe rozhodnutia vlády alebo ňou poverených orgánov o zmenách mimo plánu vývoja cien,

d) podľa ustanovení § 30 až 40 tejto vyhlášky,

e) dohodou dodávateľa s odberateľom v prípadoch podľa § 76.

§ 81
Úroveň cien

(1) Úroveň jednotlivých cien uvedených v § 3 tvorí súbor cien výrobkov daného odvetvia, odboru alebo skupiny výrobkov. Zmena úrovne cien odvetvia, odboru alebo skupiny výrobkov sa vyjadruje absolútnou sumou alebo váženým agregátnym indexom cien platných v porovnávaných obdobiach (kde váhou je množstvo a štruktúra výrobkov realizovaných v určenom východiskovom období) alebo obojakým spôsobom; obdobím sa rozumie rok, ak nie je ustanovené inak.

(2) Na zabezpečovanie zmien úrovne cien ustanovujú príslušné cenové úrady

a) rozsah súboru výrobkov (odvetvie, odbor, skupinu) v nadväznosti na jednotnú klasifikáciu výrobkov a výkonov,

b) spôsob určenia váhy (množstvo a štruktúru),

c) podľa potreby väzby a spôsob prevodu členenia podľa písmena a) na organizačné členenie (VHJ, podnik).

(3) Ak nie je podľa odseku 2 ustanovené inak, posudzuje sa zmena úrovne cien podľa trojmiestneho členenia jednotnej klasifikácie výrobkov a výkonov vo vzťahu k cenám a váham výrobkov realizovaných v roku predchádzajúcom roku, v ktorom sa zmena cien schvaľuje.

(4) Do súboru cien výrobkov sa zahŕňajú aj prirážky k cenám a zrážky z nich podľa § 3 a príplatky k nákupným cenám podľa § 61 ods. 3 písm. b), pokiaľ sa výrobky za ceny včítane prirážok (zrážok) realizovali. V prípadoch, keď je určená súčasne základná cena a zvýhodnená

alebo znevýhodnená cena, zahŕňa sa do súboru cien výrobkov cena platná v danom období. Do súboru cien sa nezahŕňajú zvláštne druhy cien.

(5) Za zmeny úrovne cien podľa odseku 2 písm. a) sa nepovažujú zmeny priemerných cien, pokiaľ vyplývajú zo zmeny štruktúry (sortimentu) výrobkov, dodávok alebo predajov.

§ 82
Kritériá pre zmeny cien

(1) Zmeny cien podľa § 80 ods. 3 písm. a) až c) sa navrhujú v prípadoch významnejších zmien podmienok výroby a realizácie proti podmienkam, za ktorých boli ceny určené, spravidla vtedy,

a) keď vývoj hmotných proporcií a rozvoj vedy a techniky, najmä zavádzanie nových hmôt a materiálov, progresívnej technológie a uplatňovanie vnútornej i medzinárodnej špecializácie a kooperácie výroby zmenili alebo majú zmeniť podmienky, za ktorých bola určená úroveň cien a základné cenové relácie, pričom ponechanie doterajších cien by negatívne pôsobilo na plánované zmeny štruktúry výroby a spotreby, na úspory energií, na efektívne zámeny a náhrady materiálov, na zvyšovanie technickej úrovne a akosti výroby a pod.,

b) keď došlo k podstatnejšiemu a dlhodobejšiemu odklonu zahraničných cien dovážaných surovín, materiálov a polotovarov od cien zahrnutých do veľkoobchodných a nákupných cien tuzemskej výroby a keď tento vývoj negatívne pôsobí na účinné zhodnotenie dovážaných surovín a materiálov v tuzemskej výrobe, na znižovanie požiadaviek na dovoz, na docieľovanie optimálnych cien pri dovoze a pod., alebo keď dochádza k výraznejším vplyvom na náklady výroby v dôsledku zmien cien predchádzajúcich stupňov výroby alebo v dôsledku centrálnych rozhodnutí vlády alebo príslušných ústredných orgánov,

c) keď zmeny pomôžu utvárať spoločensky zdôvodnené štruktúry spotreby obyvateľstva a sú v súlade s plánovaným zabezpečovaním potrebnej vyrovnanosti zdrojov a potrieb pri spotrebných výrobkoch.

(2) Konkretizácia zmien cien a kritérií pre jednotlivé plánovacie obdobie sa uskutočňuje v smerniciach pre strednodobý a vykonávací plán vývoja cien a zabezpečuje sa plánom vývoja cien alebo samostatnými opatreniami schválenými vládou Československej socialistickej republiky.

§ 83
Navrhovanie zmien cien

(1) Dodávateľské (výrobné alebo obchodné) organizácie, prípadne dodávateľské orgány - pokiaľ sa ceny tvoria na nadpodnikovej úrovni - (ďalej len „dodávateľské organizácie“), sú povinné navrhovať zmeny cien

a) podľa § 80 ods. 3 písm. a), b) a c),

b) výrobkov, pri ktorých v uplynulom kalendárnom roku skutočný zisk prevýšil maximálnu sadzbu zisku, pokiaľ ju príslušný cenový úrad na tento účel určil,

c) podľa ustanovení § 30 až 40 tejto vyhlášky,

d) v prípade návrhu na zvýšenie cien jednotlivých výrobkov primerané zníženie cien mimo prípadov podľa písmena a),

e) ak zistia nesprávnosť cien a nemajú pôsobnosť pre ich zmenu.

(2) Odberateľské organizácie môžu navrhovať zmeny cien v prípadoch, keď sa ceny dostali do rozporu s podmienkami realizácie výrobkov alebo keď pôsobia v rozpore s plánovanou zmenou štruktúry spotreby.

§ 84
Náležitosti návrhov na zmeny cien

(1) Náležitosti návrhov na zmeny cien uskutočňované v rámci plánu vývoja cien aj s preukázaním dodržania plánovanej zmeny úrovne cien a spôsob bilancovania zmien cien ustanovujú osobitné predpisy.[34])

(2) Návrhy na ostatné zmeny cien, s výnimkou zmien maloobchodných cien[35]) a zmien uskutočňovaných podľa § 30 až 40, musí obsahovať:

a) zdôvodnenie navrhovanej zmeny cien,

b) vyčíslenie dôsledkov zmeny cien pre dodávateľa, odberateľa a pre štátny rozpočet na objem dodávok za minulý kalendárny rok,

c) návrh na riešenie dôsledkov zmien cien v nadväzujúcich stupňoch výroby a nadväzujúcich druhoch cien, včítane doplnkových zložiek cien a doplnkových položiek k cenám, prerokovaný s hlavnými odberateľmi,

d) stanovisko hlavných odberateľov k návrhu.

(3) Návrhy na zmeny cien sa predkladajú

a) pri zmenách uskutočňovaných v rámci plánu vývoja cien v termínoch určených metodickými pokynmi pre spracovanie plánu vývoja cien alebo inými pokynmi cenových úradov,

b) pri ostatných zmenách v termínoch ustanovených príslušnými cenovými úradmi alebo v termínoch podľa § 30 až 40.

§ 85
Dôsledky zmien cien

(1) O premietnutí dôsledkov zmien cien do cien v ďalších stupňoch výroby a do nadväzujúcich druhov cien alebo o inom spôsobe riešenia týchto dôsledkov[36]) rozhoduje príslušný cenový úrad po prerokovaní s príslušnými ústrednými orgánmi v prípadoch, keď ide o zmeny cien nezahrnuté do smerníc k plánu vývoja cien alebo do plánu vývoja cien.

(2) O premietnutí cien do rozpočtov stavieb a o spôsobe bilancovania cenových zmien sa rozhoduje v smerniciach k plánu vývoja cien alebo pri schválení zmien cien uskutočňovaných mimo plánu vývoja cien.

§ 86
Platnosť zmien cien

(1) Zmeny cien uskutočňované podľa § 80 ods. 3 písm. a) až c) platia pre dodávky odo dňa účinnosti rozhodnutia o zmenách ceny; vzťahujú sa na všetky organizácie dodávajúce výrobky, ktorých ceny sa zmenili.

(2) Zvýšená cena neplatí pre dodávky, ktoré mali byť podľa zmluvy dodané pred začiatkom platnosti zvýšenej ceny (tzv. sklzové dodávky).

§ 87
Zmeny nesprávne určených cien

(1) Nesprávne určená cena je cena, ktorá bola určená alebo dojednaná v rozpore s predpismi pre tvorbu cien.

(2) Zmenou nesprávne určenej ceny sa rozumie

a) zníženie nesprávne určenej vyššej ceny,

b) zvýšenie nesprávne určenej nižšej ceny.

(3) Zmena nesprávne určenej vyššej ceny sa uskutočňuje najmä na základe zistenia cenovej kontroly alebo na základe rozhodnutia príslušného cenového orgánu. Na nesprávne určenú vyššiu cenu môžu upozorniť odberateľské orgány alebo organizácie.

(4) Nesprávne určenú vyššiu cenu zmení orgán alebo organizácia, ktoré ju určili, najneskôr k prvému dňu štvrťroka nasledujúceho po zistení nesprávnosti tak, aby zodpovedala ustanoveniam tejto vyhlášky.

(5) Pokiaľ nesprávnu vyššiu cenu určila organizácia alebo jej nadriadená organizácia a jej zmena sa uskutočňuje na základe zistení týchto organizácií alebo na základe zistení nadriadeného družstevného alebo spoločenského orgánu, vzťahuje sa zmena nesprávnej vyššej ceny na všetky dodávky, včítane dodávok už uskutočnených, maximálne však tri roky spätne od prvého dňa v mesiaci, v ktorom sa nesprávna cena zistila. V ostatných prípadoch sa zmena nesprávne určenej vyššej ceny vzťahuje na uskutočnené dodávky, len pokiaľ tak ustanoví príslušný cenový úrad, prípadne národný výbor.

(6) Zmena nesprávne určenej nižšej ceny sa okrem dôvodov uvedených v odseku 3 uskutočňuje aj v prípadoch, keď v návrhu ceny došlo k preukázateľnej počtovej chybe presahujúcej 5% určenej ceny.

(7) Dôvodom na označenie ceny ako nesprávne určenej nižšej ceny nemôžu byť najmä prípady, keď skutočné náklady výroby sú vyššie než náklady uvedené v cenovej kalkulácii, alebo keď sa vykazuje nízka rentabilita, prípadne strata v cene výrobku, alebo keď dochádza k zvýšeniu nákladov výroby (obehu) v dôsledku prípustných zmien cien materiálov alebo v dôsledku iných rozhodnutí príslušných ústredných orgánov, ktoré majú vplyv na náklady výroby.

(8) Zmenu nesprávne určenej nižšej ceny ustanovuje príslušný cenový úrad, prípadne národný výbor.

(9) Zmena nesprávne určenej nižšej ceny sa vzťahuje na dodávky, na ktoré bola uzavretá hospodárska zmluva, len pokiaľ s tým odberateľ súhlasí. Platnosť zmeny nesprávne určenej nižšej maloobchodnej ceny sa určuje k začiatku štvrťroka nasledujúceho po zistení nesprávne určenej ceny, ak nie je ustanovené inak.

(10) Spolu so zmenou nesprávne určenej ceny sa musia zmeniť ceny, ktoré boli určené cenovým porovnaním s výrobkom, ktorého cena bola nesprávne určená, pokiaľ príslušný cenový úrad nerozhodne inak. Dodávateľ je povinný informovať o zmene nesprávne určenej ceny organizácie, ktorým poskytol údaj o príslušnom výrobku pre cenové porovnanie v lehote podľa odseku 4.

(11) Zmeny nesprávne určených cien sa nezahŕňajú do plánu vývoja cien dodávateľa. Spôsob riešenia dôsledkov nesprávne určených cien u odberateľov ustanovujú príslušné ústredné orgány.

PIATA ČASŤ
CENOVÉ KONANIE PRI URČOVANÍ CIEN A CENOVÝCH LIMITOV NOVÝCH VÝROBKOV

HLAVA I
NÁLEŽITOSTI NÁVRHU CENY

§ 88
Spoločné ustanovenia o cenovom konaní

(1) Ak nie je vo vyhláške pre jednotlivé druhy cien ustanovené výslovne inak, platia ustanovenia tejto časti primerane pre cenové konanie o všetkých druhoch cien a cenových limitov, s výnimkou cien v zahraničnom obchode, odbytových, obchodných a predbežných cien.

(2) Príslušné cenové úrady môžu v prípade potreby ustanoviť pre niektoré druhy cien, výrobky a predkladateľov cenových návrhov podmienky cenového konania odchylne od ustanovení tejto časti a určiť lehotu na predloženie návrhu ceny.

(3) Podkladom pre cenové konanie je návrh ceny.

(4) Odberateľovi možno účtovať iba cenu určenú príslušným orgánom alebo organizáciou.

§ 89
Náležitosti návrhu veľkoobchodnej ceny

(1) Návrh na určenie veľkoobchodnej ceny musí obsahovať

a) názov, označenie výrobku, mernú jednotku a číselný znak podľa príslušnej jednotnej klasifikácie výrobkov[37]) (natoľko miest číselného znaku, aby zodpovedal opisu výrobku),

b) vymedzenie kvalitatívnych a dodacích podmienok výrobku podľa § 7 alebo odkaz na tieto podmienky, včítane vymedzenia podstatných podmienok podľa § 8; vymedzenie sa dopĺňa podľa potreby opisom, výkresom, fotografiou, náčrtom alebo vzorkou výrobku,

c) zdôvodnenie výroby (dovozu) nového výrobku,

d) zdôvodnenie výberu porovnateľného výrobku, ak sa navrhovaná cena tvorí niektorým zo spôsobov cenového porovnania,

e) cenovú kalkuláciu nového výrobku, s výnimkou prípadov, keď sa navrhovaná cena tvorí niektorým zo schválených parametrických spôsobov alebo stavebnicovým spôsobom podľa § 26 ods. 2 písm. a); kalkulácia porovnateľného výrobku sa uvádza len pri použití kalkulačného porovnania a v prípade stavebnicového spôsobu podľa § 26 ods. 2 písm. b),

f) cenu spotrebiteľského obalu alebo náklady na jeho obstaranie a príslušnú výšku zisku, prípadne náhradu za opotrebenie vratného obalu, pokiaľ sú v návrhu do ceny započítané,

g) zdôvodnenie navrhovanej výšky ceny; v prípade, že sa popri základnej cene navrhuje cenové zvýhodnenie podľa § 30, treba zdôvodniť aj výšku zvýhodnenej ceny,

h) zdôvodnenie výberu hlavných odberateľov a ich stanovisko k návrhu ceny, k prípadnej neporovnateľnosti nového výrobku, prípadne ich zdôvodnený návrh na úpravu ceny,

ch) porovnanie navrhovanej ceny s cenovým limitom a zdôvodnenie prípadného rozdielu medzi nimi,

i) rozhodnutie o hodnotení akosti, osvedčenie o technickej pokrokovosti a zdôvodňujúce podklady, ktoré dokazujú úsporu materiálových alebo mzdových nákladov dosiahnutých pri novom výrobku v prípadoch, keď sa navrhuje cenové zvýhodnenie z týchto dôvodov,

j) vyjadrenie odborne príslušného orgánu alebo organizácie (štátnej skúšobne, výskumného ústavu, vysokej školy a pod.) o výške, účelnosti a prínose úspor alebo zámen priameho materiálu alebo o znížení prácnosti nového výrobku oproti porovnateľnému výrobku, ak sa pri kalkulačnom porovnaní navrhuje použitie § 23 ods. 8,

k) ďalšie údaje alebo podklady potrebné na zdôvodnenie ceny.

(2) Náležitosti uvedené v odseku 1 písm. a) až k) sú záväzné pre vypracovanie návrhu ceny opakovane dodávaného výrobku s obmedzením uvedeným v § 91 až 93. Náležitosti podľa odseku 1 písm. ch) sa predkladajú len v prípadoch, keď bol cenový limit určený.

§ 90
Náležitosti návrhu maloobchodnej ceny

(1) Návrh maloobchodnej ceny spotrebného výrobku predkladaný spolu s návrhom veľkoobchodnej ceny obsahuje

a) dodacie podmienky, ak sú odlišné pri dodávkach za maloobchodné ceny,

b) zdôvodnenie výberu iného porovnateľného výrobku, než ktorý sa zvolil pre návrh veľkoobchodnej ceny podľa § 63 ods. 4,

c) zdôvodnenie navrhovanej maloobchodnej ceny (výšky dane z obratu, obchodnej ceny, obchodnej zrážky, prípadne cenového rozdielu); v prípadoch uvedených v § 89 ods. 1 písm. g) aj zdôvodnenie základnej maloobchodnej ceny,

d) osvedčenie o zaradení výrobku medzi módne novinky,

e) návrh obchodnej ceny v prípadoch, keď maloobchodná cena zahŕňa cenový rozdiel.

(2) Návrh maloobchodnej ceny spotrebného výrobku, predkladaný samostatne obsahuje aj náležitosti podľa § 89 ods. 1 písm. a), b), c), d), f), g), h), i) a k).

§ 91
Náležitosti návrhu ceny dovážaných výrobkov

(1) Náležitosti návrhu veľkoobchodnej a maloobchodnej ceny dovážaných výrobkov,

a) pre ktoré platí jednotnosť cien s cenami porovnateľných tuzemských výrobkov, sú totožné s náležitosťami návrhu veľkoobchodnej a maloobchodnej ceny,

b) pre ktoré neplatí jednotnosť cien podľa písmena a) sa obmedzujú na náležitosti podľa § 89 ods. 1 písm. a), b), c), e), g), h) a k) a podľa § 90 ods. 1 písm. a), c), d) a e).

(2) Cenová kalkulácia dovážaných výrobkov zahŕňa všetky zložky veľkoobchodnej ceny (kúpnou cenou v členení podľa platného kalkulačného vzorca, cenovú prirážku alebo cenovú zrážku v zahraničnom obchode), prípadne maloobchodnej ceny, včítane potrebného zdôvodnenia.

§ 92
Náležitosti návrhu ceny neštandardných výrobkov

(1) Návrh ceny neštandardného výrobku musí zahŕňať

a) základné technické vyjasnenie neštandardného výrobku, najmä názov a charakteristiku výrobku, jeho vyhotovenie a účel a ďalšie údaje o druhu, veľkosti, zložení a vlastnostiach materiálov, z ktorých sa má výrobok vyrobiť,

b) zdôvodnenie výšky navrhovanej ceny porovnaním s cenou porovnateľného výrobku alebo spôsobom, ktorým sa preukáže, že cena zodpovedá platnej úrovni cien.

(2) Rozsah údajov uvedených v odseku 1 písm. a) treba dohodou dodávateľa s odberateľom prispôsobiť druhu, zložitosti a technickej náročnosti príslušného neštandardného výrobku.

§ 93
Náležitosti návrhu ceny výskumných a vývojových prác

Návrhy na ceny výskumných a vývojových prác, ktoré sú súčasťou plánu rozvoja vedy a techniky podľa § 71 až 73, obsahujú tieto náležitosti:

a) návrh plánovacieho listu,[38])

b) predbežnú cenovú kalkuláciu a podklady uskutočnených odhadov,

c) stanovisko zadávateľa k navrhovanej cene,

d) rozbor predpokladaných ekonomických a iných dôsledkov, a ak je výsledkom riešenia výrobok, predpokladaný predbežný limit veľkoobchodnej, prípadne maloobchodnej ceny,

e) časový postup riešenia a termíny spresnenia ceny.

HLAVA II
PREDKLADANIE A PREROKOVANIE NÁVRHU CENY

§ 94
Prerokovanie návrhu ceny s odberateľmi

(1) Predkladateľ návrhu ceny uvedený v § 95 alebo organizácia poverená určiť cenu, ktorá návrh ceny vypracovala, sú povinní zabezpečiť prerokovanie návrhu ceny s odberateľom, ak je odberateľov viacej, tak s hlavnými odberateľmi; obchodné organizácie a organizácie poskytujúce služby neprerokúvajú návrh na určenie maloobchodnej ceny s kupujúcim, s výnimkou cien neštandardných výrobkov alebo prípadov určených príslušným cenovým úradom.

(2) Za hlavného odberateľa sa považujú

a) výrobné organizácie, ktoré budú odoberať výrobok v rozhodujúcom množstve, alebo ich generálne riaditeľstvá, ak sú také organizácie sústredené do jednej VHJ s výnimkou prípadov uvedených v písmene e),

b) obchodné organizácie, ktoré v danom odbore výrobkov odoberajú rozhodujúce množstvo,

c) nákupné a zásobovacie organizácie a organizácie zahraničného obchodu, pokiaľ nebudú výrobok odoberať v nepatrnom množstve, s výnimkou prípadov, keď súčasťou dodávateľskej VHJ alebo VHJ, s ktorou sa návrh prerokúva podľa písmena a), a s výnimkou prípadov uvedených v písmene e),

d) odbytové organizácie, ak budú výrobok predávať za maloobchodné ceny; v ostatných prípadoch sa návrh prerokúva s hlavnými odberateľmi odbytových organizácií,

e) ústredné orgány nadriadené organizáciám uvedeným v písmene a) a c) v prípadoch, keď tak ustanoví príslušný cenový úrad po dohode s týmito orgánmi,

f) poslední odberatelia (napr. investori) v prípadoch, ktoré ustanoví príslušný cenový úrad.

(3) Návrh veľkoobchodnej a maloobchodnej ceny sa prerokúva súčasne. V prípadoch, keď výrobná organizácia je oprávnená určiť len veľkoobchodnú cenu, predkladá súčasne návrh na určenie tejto ceny orgánu alebo organizácii, ktorá má určiť maloobchodnú cenu.

(4) Odberatelia podľa odseku 2 sú povinní zaslať svoje odôvodnené stanovisko k návrhu ceny do 15 dní od doručenia návrhu. Táto lehota sa predlžuje na 30 dní, ak o to odberateľ požiada zo závažných dôvodov. Pri neštandardných výrobkoch môžu sa odberatelia dohodnúť s dodávateľom na lehote dlhšej než 30 dní. Ak odberateľ nedodrží uvedené lehoty, môže sa cena určiť bez jeho

vyjadrenia. V prípade nesúhlasu odberateľa s návrhom ceny je dodávateľ povinný prerokovať námietky odberateľa do 15 dní. Ak ani potom nedôjde k dohode, prikladajú sa k návrhu ceny stanoviská dodávateľa i odberateľa, podpísané oprávnenými zástupcami.

(5) Postup podľa odseku 4 platí aj v prípadoch, keď sa návrh ceny predkladá na vyjadrenie inej organizácii alebo orgánu, napr. výskumnému ústavu, projektovej organizácií a pod.

(6) Tuzemské dodávateľské alebo odberateľské organizácie dodávajúce výrobky na vývoz alebo nakupujúce výrobky z dovozu majú právo sa zúčastniť na vlastný náklad na rokovaní organizácií zahraničného obchodu so zahraničnými dodávateľmi alebo odberateľmi v záujme docielenia najvýhodnejších zahraničných cien a podmienok.

§ 95
Predkladanie návrhov

(1) Ak cenu určuje cenový orgán (cenový úrad, národný výbor, ministerstvo alebo iný poverený ústredný orgán) alebo poverená organizácia, predkladá im návrh ceny generálne riaditeľstvo dodávateľskej organizácie (pri nákupných cenách, okrem nákupných cien poľnohospodárskych výrobkov, odberateľská organizácia) alebo dodávateľská organizácia, ak je priamo riadená ústredným orgánom alebo národným výborom, prípadne organizácia určená príslušným cenovým úradom po dohode s jej nadriadeným orgánom.

(2) Ústredné orgány predkladajú návrhy cien za podriadené organizácie uvedené v odseku 1

a) v rozsahu platných predpisov[39]) a tejto vyhlášky,[40])

b) Federálne ministerstvo palív a energetiky v spolupráci s Federálnym ministerstvom hutníctva a strojárstva, pokiaľ ide o veľkoobchodné ceny bansko-stavebných prác v podzemí,

c) ministerstvá lesného a vodného hospodárstva republík, pokiaľ ide o ceny povrchovej vody, pitnej a odkanalizovanej vody podľa podkladov príslušných národných výborov a ceny surového dreva,

d) ministerstvá poľnohospodárstva a výživy republík, pokiaľ ide o nákupné ceny nových poľnohospodárskych výrobkov,

e) Český geologický úrad a Slovenský geologický úrad spoločne, pokiaľ ide o veľkoobchodné ceny geologických prác,

f) Český geodetický a kartografický úrad a Slovenský úrad geodézie a kartografie spoločne, pokiaľ ide o veľkoobchodné ceny geodetických a kartografických prác,

g) v ďalších prípadoch na základe dohody s príslušným cenovým úradom.

(3) Predkladateľ návrhu ceny je povinný predložiť návrh ceny tak, aby sa vzhľadom na lehoty na jeho prerokovanie podľa odseku 6 a doplnenie podľa § 96 cena mohla určiť v lehotách podľa § 98 ods. 1 pred faktúráciou prvej dodávky, pri dodávkach pre investičnú výstavbu v lehotách podľa § 98 ods. 3.

(4) Návrhy cien nových výrobkov podpisuje štatutárny zástupca organizácie.

(5) Súčasne s predložením návrhu ceny cenovému orgánu, s výnimkou návrhov predkladaných národným výborom, predkladá sa ďalšie vyhotovenie návrhu

a) nadriadenému odvetvovému orgánu, pokiaľ si tento orgán predkladanie návrhov vyžiada,

b) Federálnemu ministerstvu financií alebo podľa jeho poverenia ministerstvám financií republík alebo finančným správam, ak sa určenie ceny dotýka štátneho rozpočtu, najmä dotácií, intervencií a pod. a v prípadoch, keď daň z obratu nie je určená sadzbou,

c) nadriadenému orgánu hlavného odberateľa podľa § 94 ods. 2 písm. a) až d), ak ide o ministerstvá stavebníctva, lesného a vodného hospodárstva, obchodu (v prípadoch spotrebného tovaru) a ministerstvá poľnohospodárstva a výživy republík,

d) nadriadenému ústrednému orgánu toho z hlavných odberateľov, ktorý s navrhovanou cenou nesúhlasí,

e) orgánom a organizáciám povereným cenovou gesciou podľa § 130,

f) ďalším orgánom a organizáciám v prípadoch určených príslušným cenovým úradom.

(6) Orgány a organizácie uvedené v odseku 5 oznámia do 15 dní od doručenia návrhu svoje zdôvodnené stanoviská cenovému orgánu alebo organizácii poverenej určiť cenu. Ak svoje stanovisko do tejto lehoty neoznámia, platí, že s návrhom súhlasia.

§ 96
Dopĺňanie návrhov cien

Ak návrh ceny nemá predpísané náležitosti alebo ak na určenie ceny treba doplniť návrh ďalšími dokladmi, najmä v prípade nesúhlasu hlavného odberateľa s návrhom alebo kvôli overeniu údajov predkladateľa (napr. dokladom o technickej odôvodniteľnosti materiálovej alebo výkonovej normy a o neporovnateľnosti nového výrobku), cenový orgán alebo organizácia oprávnené určiť cenu požiadajú do 10 dní od doručenia návrhu o jeho doplnenie. Predkladateľ je povinný doplniť návrh ceny do 15 dní, pokiaľ sa nedohodne s uvedeným orgánom alebo organizáciou na dlhšej lehote.

§ 97
Cenové komisie

(1) Cenové úrady zriaďujú na cenové konanie cenové komisie, ktorých členmi sú splnomocnení zástupcovia hlavných dodávateľských a odberateľských orgánov a organizácií. Prerokovaním návrhu ceny v cenovej komisii sa v určených prípadoch nahrádza prerokovanie návrhu podľa § 94 ods. 4. Ďalšie vyhotovenia návrhov cien podľa § 95 ods. 5 sa predkladajú len orgánom a organizáciám zastúpeným v cenovej komisii.

(2) Cenové komisie prerokúvajú návrhy cien nových výrobkov a návrhy cenových limitov, návrhy spôsobov tvorby cien a ďalšie nové opatrenia podľa rozhodnutia príslušného cenového úradu. Výsledky prerokovania cenových komisií využívajú príslušné cenové úrady na rozhodnutie o určení ceny.

(3) Zloženie cenových komisií a podrobnejšie podmienky ich činnosti ustanoví cenový úrad, ktorý ich zriadil a ktorý na návrh orgánov a organizácií v komisiách zastúpených vymenúva členov komisií. Zastupovanie vymenovaných členov je možné len so súhlasom orgánu alebo organizácie, ktorú príslušný člen zastupuje.

HLAVA III
URČENIE A VYHLÁSENIE CENY

§ 98
Lehota a spôsob určenia ceny

(1) Orgány oprávnené určiť cenu ju určia do 30 dní po tom, čo dostali návrh so všetkými náležitosťami, včítane odôvodnených stanovísk účastníkov cenového konania zaslaných v lehotách podľa § 95 ods. 6, pokiaľ nie sú ustanovené iné lehoty. Lehota sa primerane predĺži v prípadoch, keď si orgán oprávnený určiť cenu písomne vyhradí dlhšiu lehotu, keď dôjde k cenovému sporu podľa § 99, alebo keď niektorý z orgánov uvedených v § 95 ods. 5 návrh ceny písomne pozastaví.

(2) Organizácia (generálne riaditeľstvo, podnik) poverená určiť cenu ju určí do 30 dní po dosiahnutí dohody s hlavnými odberateľmi.

(3) Ceny výrobkov dodávaných pre investičnú výstavbu treba určiť pred lehotou na uzavretie dohody o odbytových nákladoch, ustanovenou predpismi o dokumentácii stavieb. V prípadoch, keď tieto predpisy pripúšťajú ocenenie odbytových nákladov predbežnými cenami alebo cenovými limitmi, treba určiť cenu pred začatím výroby, najneskôr však 60 dní pred vystavením splátkového listu, a ak sa nevystavuje, pred fakturáciou.

(4) Rozhodnutie, ktorým sa určuje cena, obsahuje

a) názov orgánu alebo organizácie vydávajúcich cenový výmer s odkazom na predpis alebo poverenie, na základe ktorého určuje cenu,

b) presné označenie výrobku, včítane číselného znaku príslušnej klasifikácie podľa § 89 ods. 1 písm. a),

c) výšku určenej ceny, mernú jednotku a prípadné obmedzenie platnosti ceny časom alebo množstvom dodávok,

d) odkaz na kvalitatívne a dodacie podmienky,

e) spôsob tvorby ceny,

f) dátum začiatku účinnosti cenového výmeru; spätnú účinnosť cenového výmeru môže výnimočne povoliť iba príslušný cenový úrad alebo národný výbor,

g) dátum vydania výmeru a jeho číslo,

h) výrobcu (v prípade, že ide o jediného výrobcu).

(5) Ceny opakovane dodávaných výrobkov, s výnimkou kúpnych cien a cien neštandardných výrobkov, sa určujú cenovým výmerom. Organizácie poverené určovať ceny sú povinné viesť samostatnú evidenciu cenových výmerov, ktoré vydali, a určených cien, na ktoré neboli vydané cenové výmery. Pre túto evidenciu sú záväzné údaje uvedené v odseku 4.

§ 99
Cenové spory

(1) Cenový spor vzniká v prípade, keď pôsobnosť určiť cenu nového výrobku má orgán alebo dodávajúca organizácia z poverenia cenového úradu a keď nedošlo k dohode o výške ceny ani medzi dodávateľom a niektorým z jeho hlavných odberateľov, ani medzi ich nadriadenými orgánmi.

(2) Cenový spor predkladá orgán poverený určením ceny alebo ústredný orgán dodávateľskej organizácie poverenej určením ceny do 30 dní po tom, čo dostala záporné stanovisko niektorého z hlavných odberateľov, príslušnému cenovému úradu na rozhodnutie alebo na určenie ceny.

(3) V prípadoch podľa odseku 1 sa predlžuje lehota na určenie ceny o čas potrebný na prípadné vypracovanie posudkov odborných organizácií a pod.

(4) Náklady spojené s riešením cenových sporov (napr. odmeny expertom) uhrádza generálne riaditeľstvo dodávateľskej a odberateľskej organizácie v pomere, ktorý určí na základe výsledku sporu cenový úrad rozhodujúci o cenovom spore.

§ 100
Osobitné úpravy cenového konania

(1) Odbytové a obchodné ceny sa neurčujú v cenovom konaní, ale určujú ich organizácie, ktoré za ne výrobky dodávajú, prípadne obchodné organizácie.

(2) Náležitosti cenového návrhu a spôsob prerokovania návrhu na určenie prirážok alebo zrážok za odchýlky od podstatných kvalitatívnych podmienok pre jediného odberateľa dohodne dodávateľ s odberateľom.

(3) Predbežný cenový limit výrobku a jeho zmeny navrhuje organizácia, ktorá rieši úlohu plánu rozvoja vedy a techniky. Stáva sa záväzným vo výške uvedenej vo schválených podkladoch úlohy plánu rozvoja vedy a techniky, ktorých je súčasťou. Predbežné cenové limity a ich zmeny sa registrujú na príslušnom cenovom úrade tak, že do jedného mesiaca po schválení úlohy zašle riešiteľ príslušnému cenovému úradu závery úvodného oponentského konania, prípadne priebežného oponentského konania, pokiaľ má vplyv na zmenu predbežného cenového limitu.

(4) Návrhy konečných cenových limitov výrobkov predkladajú príslušným cenovým orgánom ústredné orgány nadriadené dodávateľským organizáciám v prípadoch podľa § 48 ods. 4 písm. a), b) a c) a dodávateľské (ak nie sú známe, riešiteľské) organizácie v prípadoch podľa § 48 ods. 4 písm. d).

§ 101
Podmienky poverovania organizácií pôsobnosťou v určovaní cien

(1) Cenové úrady môžu organizácie poveriť pôsobnosťou v určovaní cien za týchto podmienok:

a) pri záväznom používaní spôsobov tvorby cien podľa § 24 až 26 alebo ich konkrétne vymedzených kombinácií, schválených cenovými úradmi pre jednotlivé skupiny (odbory) výrobkov,

b) pri objemove nevýznamných výrobkoch, ktorých vplyv na životnú úroveň obyvateľstva a na náklady výroby a výstavby u odberateľov je nepodstatný. Túto podmienku posudzujú cenové úrady aj s prihliadnutím na stanoviská hlavných odberateľov.

(2) Za objemove nevýznamné výrobky podľa odseku 1 písm. b) nie je možné považovať

a) výrobky, ktoré sa zavádzajú do výroby na základe realizácie štátneho plánu a rezortných plánov rozvoja vedy a techniky, najdôležitejšie výrobky z nosných výrobných programov a výrobky vyrábané na základe medzinárodnej špecializácie a kooperácie,

b) výrobky, do maloobchodných cien ktorých sa zahŕňa daň z obratu rozdielom,

c) výrobky, k cenám ktorých sa poskytujú dotácie zo štátneho rozpočtu.

(3) Vymedzenie výrobkov nevyhovujúcich podmienkam uvedeným v odseku 1, ktorých ceny určuje príslušný cenový orgán, sa uskutočňuje

a) menovitým zoznamom výrobkov, ktorý sa zostavuje na jednotlivé obdobia obvykle na základe ročných plánov výroby,

b) zoznamom skupín výroby (odborov) v triedení podľa jednotnej klasifikácie výrobkov a výkonov.

§ 102
Zaokrúhľovanie cien

(1) Ceny sa zaokrúhľujú takto:

Pri cene za mernú jednotku	Jednotka zaokrúhlenia pre maloobchodné ceny	Jednotka zaokrúhlenia pre ostatné druhy cien
do Kčs 1,-	na päť halierov	na päť halierov
do Kčs 5,-	na desať halierov	na päť halierov
do Kčs 20,-	na päťdesiat halierov	na desať halierov
do Kčs 100,-	na koruny	na päťdesiat halierov
do Kčs 500,-	na päť korún	na koruny
do Kčs 1 000,-	na desať korún	na päť korún
do Kčs 10 000,-	na desať korún	na desať korún
do Kčs 100 000,-	na desať korún	na sto korún
do Kčs 100 000,-	na desať korún	na tisíc korún

pritom sa sumy nižšie než 50 % zaokrúhľovacej jednotky zaokrúhľujú smerom dole a od 50 % smerom hore.

(2) Pri určovaní obchodných a odbytových cien sa vychádza zo zaokrúhlených veľkoobchodných cien. Pri určovaní maloobchodných cien sa vychádza zo zaokrúhlených obchodných cien, prípadne zo zaokrúhlených veľkoobchodných cien.

(3) Prirážky a zrážky za odchýlky od podstatných kvalitatívnych a dodacích podmienok a odbytové prirážky a zrážky sa zaokrúhľujú samostatne podľa stupnice pre ostatné druhy cien.

(4) Doplnkové zložky cien a doplnkové položky podľa § 6 a obchodné prirážky a zrážky sa samostatne nezaokrúhľujú. Zaokrúhľuje sa až cena, ktorej sú súčasťou alebo ku ktorej sa pripočítajú (od ktorej sa odpočítajú).

(5) Zo spôsobu zaokrúhľovania cien podľa odseku 1 môžu príslušné cenové úrady povoliť výnimky

a) pri objemove významných výrobkoch hromadnej spotreby, ak by zaokrúhlenie spôsobovalo výraznejšie rozdiely v hospodárskych výsledkoch dodávateľov alebo odberateľov,

b) keď to vyžaduje používaný spôsob tvorby cien,

c) keď sa cena výrobkov určuje na rozdielne merné jednotky.

ŠIESTA ČASŤ
INFORMAČNÁ SÚSTAVA V OBLASTI CIEN

§ 103

(1) Riadenie cien využíva v súlade s platnými predpismi

a) údaje zabezpečované jednotnou sústavou sociálno-ekonomických informácií,

b) cenovú evidenciu,

c) rozbory vývoja a pôsobenia cien,

d) iné vhodné informačné pramene.

(2) Podklady uvedené v predchádzajúcom odseku zahŕňajú údaje o skutočnosti, prípadne údaje o očakávanej skutočnosti, pláne a prognóze a o ich vyhodnotení, potrebné

a) na plánovanie vývoja cien,

b) na tvorbu cien nových výrobkov,

c) na hodnotenie vývoja cien, cenových úrovní odvetví a výrobných odborov a základných cenových relácií,

d) na hodnotenie celkovej sústavy cien, smeru a postupu jej ďalšej realizácie,

e) na hodnotenie dôsledkov vývoja cien a pôsobenia cien na vývoj národného hospodárstva,

f) na kontrolu cien,

g) na medzinárodné cenové prehľady.

Štatistika cien a cenová evidencia

§ 104

(1) Rozsah a spôsob štatistického zisťovania cien sa spravuje príslušnými predpismi.[41])

(2) Cenová evidencia zahŕňa

a) systém cenníkov,

b) súhrn vybraných údajov z odboru účtovníctva, rozpočtovníctva, kalkulácie, štatistiky, operatívnej evidencie a ostatných informácií potrebných na riadenie cien, a to v členení za príslušnú organizáciu, prípadne odbor a za určený súbor jednotlivých výrobkov,

c) povinnú cenovú dokumentáciu v organizáciách podľa § 107.

(3) Metodiku, obsah a formy cenovej evidencie podľa odseku 2 písm. b) navrhuje Federálny cenový úrad po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi a cenovými úradmi republík a podklady na jej zabezpečenie ustanovujú osobitnými predpismi príslušné ústredné orgány.[42])

§ 105

(1) Určené ceny a cenové limity sa publikujú v cenníkoch, prehľadoch cien neštandardných výrobkov a v prehľadoch cenových limitov a v dodatkoch k ním (ďalej len cenníky), ktoré tvoria jednotný systém.

(2) Cenníky zahŕňajúce ceny jednotné na celom území Československej socialistickej republiky vydávajú

a) generálne riaditeľstvá alebo iné organizácie za oblasť svojej výroby, prípadne za výrobky nimi predávané, prípadne podľa poverenia za osobitne vymedzenú oblasť,

b) cenové úrady podľa svojej pôsobnosti, pokiaľ si vydanie cenníkov vyhradia,

c) ústredné orgány za oblasť, kde majú cenovú pôsobnosť, pokiaľ nepoveria ich vydaním inú organizáciu, a po dohode s cenovými úradmi za osobitne vymedzenú oblasť.

(3) Cenníky zahŕňajúce ceny jednotné len v určenej oblasti vydávajú

a) organizácie za oblasť svojej výroby, prípadne za výrobky nimi predávané, prípadne podľa poverenia za osobitne vymedzenú oblasť,

b) národné výbory,

c) cenové úrady republík, pokiaľ si vydanie cenníkov vyhradia.

(4) Nové základné cenníky sa vydávajú najmä v prípadoch, keď prevažná časť cien nie je už zahrnutá v platnom cenníku alebo keď dochádza k zmene cien.

(5) V ostatných prípadoch publikuje vydavateľ cenníka novourčené ceny v dodatkoch, ktoré sa vydávajú najmenej raz ročne, a to s prihliadnutím na termíny potrebné na zostavenie štátneho národohospodárskeho plánu.

(6) Podrobné určenie obsahu a záväzných náležitostí cenníkov uvedených v odseku 1 a spôsob ich centrálnej evidencie ustanovujú osobitné predpisy.

(7) O cenách výrobkov určených na predaj obyvateľstvu musí byť vo všetkých prevádzkárňach obchodu a služieb zabezpečená každému prístupná presná a úplná informácia (cenník, výmer, prípadne doklad o účtovnej cene).

§ 106
Rozbory vývoja a pôsobenia cien

(1) Rozbory vývoja a pôsobenia cien sa členia

a) na celkové periodické rozbory, spracúvané organizáciami a orgánmi najmenej za ročné obdobie,

b) na tematické rozbory, spracúvané organizáciami podľa potreby za vymedzené súbory výrobkov na základe požiadaviek príslušných cenových úradov a po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi alebo podľa vlastnej potreby organizácií.

(2) Rozbory vývoja a pôsobenia cien obsahujú:

a) hodnotenie vývoja cien v danom období, najmä rozbor skutočného vývoja cien v porovnaní s plánovaným vývojom cien, vývoja kúpnych cien v dovoze a vývoze a cien dojednávaných dohodou dodávateľa s odberateľom,

b) hodnotenie pôsobenia úrovne a relácií cien na plnenie základných úloh štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, najmä na zavádzanie novej techniky, zvyšovanie akosti výroby, rozvoj nových výrob, rozvoj medzinárodnej špecializácie a kooperácie v rámci Rady vzájomnej hospodárskej pomoci, na sortiment výroby a jeho súlad s požiadavkami odberateľov, na plnenie racionalizačných programov a pod.

(3) Rozbory treba uskutočňovať z hľadiska vývoja a pôsobenia cien

a) na obyvateľstvo,

b) na výrobcov (najmä rozborom výšky rentability jednotlivých cien),

c) na hlavných odberateľov (najmä zhodnotením relácií cien medzi vzájomne zameniteľnými a zastupiteľnými surovinami, materiálmi a výrobkami, reláciami cien technicky pokrokových a zastaraných výrobkov, reláciami cien tuzemských a dovážaných výrobkov),

d) na štátny rozpočet.

(4) Podrobnejšie zameranie celkových ročných rozborov vývoja a pôsobenia cien v súlade s konkrétnymi potrebami jednotlivých období a s vývojom národného hospodárstva ustanoví Federálny cenový úrad po dohode s cenovými úradmi republík s ústrednými orgánmi.

§ 107
Cenová dokumentácia organizácií

(1) Cenová dokumentácia zahŕňa úplné podklady o cenách dodávaných výrobkov, ktoré majú vzťah k výške určovaných a navrhovaných cien nových výrobkov a k zmenám cien.

(2) Cenovú dokumentáciu v organizáciách tvoria najmä:

a) cenové rozhodnutia, platné cenníky a dodatky k nim na výrobky vyrábané, výrobky porovnateľné a výrobky nakupované,

b) platné cenové smernice, pokyny, vyhlášky a uznesenia nadriadených orgánov, týkajúce sa oblasti cien, včítane doplnkových zložiek a položiek cien,

c) kompletné návrhy na určenie ceny a na zmeny cien,

d) príslušné štátne alebo odborové normy, podmienky dodávok, katalógy, výkresy, referenčné vzorky a iný technický materiál o vyrábaných výrobkoch, pokiaľ nie je súčasťou návrhu ceny,

e) technicko-hospodárske normy spotreby materiálu a práce, podklady pre používané sadzby kalkulačných položiek a iné podklady o nákladoch používaných na tvorbu cien,

f) podklady pre schválené a používané spôsoby tvorby cien v jednotlivých skupinách výrobkov, najmä podklady pre cenové normatívy, parametrické spôsoby, sadzby pre kalkulačné porovnanie okrem podkladov podľa písmena c),

g) vnútropodnikové cenníky materiálu,

h) odborové číselníky jednotných klasifikácií výrobkov a výkonov,

ch) dostupné informácie o zahraničných cenách dodávaných výrobkov.

(2) Cenovú dokumentáciu je orgán alebo organizácia, ktorá cenu navrhla, povinná uchovávať počas platnosti, podklady potrebné na určovanie cien do zmeny cien, najdlhšie však päť rokov od prvej realizácie výrobku.

(3) Čas úschovy podkladov pre cenovú štatistiku a dokladov cenovej evidencie sa spravuje osobitnými predpismi.

SIEDMA ČASŤ
CENOVÁ KONTROLA A DODATKOVÉ ODVODY

HLAVA I
CENOVÁ KONTROLA

§ 108
Predmet a rozsah cenovej kontroly

(1) Cenová kontrola zahŕňa kontrolu dodržiavania cenových predpisov, cenových rozhodnutí a predpisov súvisiacich s cenami, a to v organizáciách, im nadriadených organizáciách a orgánoch (s výnimkou ústredných orgánov) a u občanov dodávajúcich výrobky s povolením príslušných orgánov alebo vykonávajúcich činnosť na základe oprávnenia (ďalej len „organizácie“).

(2) Cenovú kontrolu v rozsahu podľa odseku 1 vykonávajú orgány a organizácie oprávnené na to podľa ôsmej časti tejto vyhlášky. Orgány oprávnené na cenovú kontrolu podľa osobitných predpisov[43]) vykonávajú cenovú kontrolu v rozsahu a spôsobom podľa týchto predpisov.

§ 109
Odberateľská kontrola cien výrobkov v oblasti investičnej výstavby a dodávok odbytových organizácií

(1) Odberateľská kontrola cien výrobkov dodávaných prostredníctvom viacerých organizácií v oblasti investičnej výstavby sa vykonáva len u prvého odberateľa a posledného odberateľa (investora). Prvý odberateľ je povinný v cenovom návrhu, vo faktúre alebo v splátkovom liste, ktorý odovzdáva ďalšiemu odberateľovi, označiť každú takú položku poznámkou „odberateľská kontrola

vykonaná“. Druhý, prípadne ďalší odberateľ nemá ako dodávateľ takto označených výrobkov zodpovednosť predošlých dodávateľov za porušenie cenových predpisov a neplatia preňho v týchto prípadoch ostatné ustanovenia tejto časti.

(2) Pri dodávkach odbytových organizácií, ktoré majú povolenú výnimku z predpísaných náležitostí faktúry, vykonávajú odberatelia kontrolu v rozsahu vyplývajúcom z tejto výnimky.

(3) Porušenie cenových predpisov, zistené pri kontrole faktúr a splátkových listov, ktoré dodávateľ alebo jemu nadriadená organizácia na žiadosť odberateľa neodstránila, odberateľ je povinný hlásiť cenovému úradu, prípadne národnému výboru príslušnému podľa cenovej pôsobnosti.

§ 110
Oprávnenia a povinnosti kontrolných orgánov a kontrolovaných organizácií

(1) Orgány a organizácie podľa § 108 ods. 2 (ďalej len „kontrolné orgány“) a kontrolované organizácie sa pri cenovej kontrole spravujú všeobecne platnými metodickými pokynmi pre kontrolnú činnosť[44]) a ustanoveniami tejto vyhlášky.

(2) Cenové úrady republík a národné výbory pri výkone cenovej kontroly[45]) sú oprávnené v prípadoch zistenia konkrétneho porušenia cenových predpisov v kontrolovanej organizácii

a) uložiť jej, aby zistila celkový rozsah tohto porušenia,

b) uložiť nadriadenému generálnemu riaditeľstvu a jemu na roveň postavenej organizácii, prípadne orgánu zistiť v organizáciách nimi riadených celkový rozsah tohto porušenia v prípadoch, keď z kontrolného zistenia vyplýva, že ide o porušenie, ktoré sa týka aj ostatných organizácií.

(3) V prípadoch, keď cenové predpisy neporušilo generálne riaditeľstvo alebo jemu na roveň postavená organizácia, prípadne orgán je oprávnenie kontrolného orgánu podľa odseku 2 písm. b) podmienené dohodou s uvedeným orgánom alebo organizáciou; ak k tejto dohode nedôjde, dohodou s jeho ústredným orgánom.

§ 111
Opatrenia na nápravu zisteného porušenia cenových predpisov

(1) Organizácie sú povinné v prípadoch porušenia cenových predpisov neodkladne zabezpečiť opatrenia na nápravu, a to najmä

a) vykonať cenové opatrenia na nápravu, ako je zmena nesprávne určenej ceny a nadväzujúcich cien (určenie zrážky z ceny alebo novej ceny), ak je určenie týchto cien alebo zrážok v pôsobnosti kontrolovanej organizácie, alebo predložiť príslušným cenovým orgánom návrh týchto opatrení,

b) vrátiť prostriedky získané porušením cenových predpisov organizácii alebo občanovi,[46]) prípadne ich odviesť do štátneho rozpočtu na účet okresnej finančnej správy alebo do rozpočtu národného výboru,

c) znížiť rozpočet stavby a upovedomiť o tom financujúcu banku,

d) upozorniť príslušný cenový orgán na možnosť zmeny cien nadväzujúcich výrobkov v dôsledku cenových opatrení na nápravu podľa písmena a),

e) odstrániť zistené nedostatky v dodržiavaní alebo vo vymedzení predpísaných kvalitatívnych alebo dodacích podmienok,

f) odstrániť nedostatky v cenovej evidencii a štatistike,

g) upraviť plnenie príslušných ukazovateľov plánu, prípadne predložiť nadriadenému orgánu návrh na také opatrenie,

h) predložiť návrhy na zmeny finančných nástrojov, pokiaľ vyplynú z cenových opatrení podľa písmena a) alebo c), a to najmä pri dani z obratu, pri cenových zrážkach a prirážkach v zahraničnom obchode a pri dotáciách,

ch) zistiť zavinenie zodpovedných pracovníkov a uplatniť voči nim postih podľa príslušných predpisov.

(2) Opatrenia na nápravu, včítane termínu ich plnenia, uvedie kontrolný orgán v písomnom materiáli o previerke, alebo uloží kontrolovanej organizácii vypracovať opatrenia na nápravu a v určitom termíne predložiť príslušnému cenovému orgánu.

(3) Splnenie úloh na nápravu kontrolujú vo svojej právomoci nadriadené organizácie a orgány a kontrolné orgány. Ak kontrolovaná organizácia nezabezpečí opatrenia na nápravu, nadriadená organizácia, prípadne nadriadený orgán vyvodí z toho dôsledky, včítane dôsledkov zo zodpovednosti pracovníka, ktorý opatrenia nezabezpečil.

(4) Ak organizácia nesplní cenové opatrenia na nápravu podľa odseku 1 písm. a), môže príslušný cenový orgán na návrh kontrolného orgánu vykonať opatrenia vo vlastnej právomoci.

§ 112
Prostriedky získané porušením cenových predpisov

(1) Prostriedkami získanými porušením cenových predpisov (ďalej len „neoprávnene získané prostriedky“) sú finančné prostriedky, ktoré organizácia získala v dôsledku

a) nesprávnej ceny určenej rozhodnutím vlastným, nadriadenej organizácie alebo generálneho riaditeľstva, prípadne dojednanej podľa § 76,

b) predaja alebo nákupu za nesprávnu cenu, ktorú určila alebo dojednala iná organizácia alebo orgán, než sa uvádza v písmene a), podľa návrhu alebo nesprávnych podkladov kontrolovanej organizácie, alebo keď kontrolovaná organizácia o jej nesprávnosti mala podľa nových predpisov vedieť,

c) nedodržania platnej ceny, ak nejde o zľavu podľa § 42,

d) nedodržania podstatných kvalitatívnych alebo dodacích podmienok, za ktorých bola cena určená alebo dojednaná,

e) nedodržania záväzných cenových opatrení,

f) účtovania väčšieho množstva výrobkov a prác, než je množstvo podľa § 59 písm. b), vo faktúre alebo v splátkovom liste,

g) predaja za cenu neurčenú príslušným orgánom alebo príslušnou organizáciou,

h) predaja výrobku, pri ktorom poverená organizácia pri určovaní ceny nevymedzila podstatné kvalitatívne alebo dodacie podmienky podľa § 8 a nemožno ich vymedziť ani podľa cenovej kalkulácie výrobku.

(2) Neoprávnene získané prostriedky podľa odseku 1 písm. d) sa vypočítavajú z rozdielu medzi cenou zodpovedajúcou podstatným kvalitatívnym a dodacím podmienkam dodaného výrobku a účtovnou cenou.

(3) Dňom neoprávneného získania prostriedkov sa rozumie deň ich pripísania na bankový účet organizácie, doručenia poštou, prípadne prevzatia oprávnenou osobou, pokiaľ príslušný cenový úrad neustanoví inak. Ak neoprávnené prostriedky získa odberateľ, je rozhodujúcim dňom deň uskutočnenia úhrady.

§ 113
Určenie úhrnu neoprávnene získaných prostriedkov

(1) Organizácia pri vlastnom získaní neoprávnene získaných prostriedkov alebo v prípadoch ich zistenia kontrolou vykonanou nadriadeným generálnym riaditeľstvom alebo nadriadeným družstevným alebo spoločenským orgánom určí ich úhrn vyčerpávajúcim spôsobom, t.j. pri všetkých dodaných výrobkoch. Ak nemožno zistiť neoprávnene získané prostriedky týmto spôsobom, určia sa spôsobom ustanoveným nadriadeným ústredným orgánom po dohode s príslušným cenovým orgánom.

(2) Úhrn neoprávnene získaných prostriedkov zistených iným kontrolným orgánom než orgánom uvedeným v odseku 1 určuje kontrolovaná organizácia buď vyčerpávajúcim spôsobom, alebo

a) pri neštandardných strojárskych výrobkoch, v stavebnej výrobe, v organizáciách poskytujúcich práce a služby obyvateľstvu a v obchodných organizáciách výberovým spôsobom, ak tak rozhodne kontrolný orgán,

b) v ostatných prípadoch spôsobom dohodnutým medzi kontrolným orgánom a kontrolovanou organizáciou, prípadne jej nadriadenou organizáciou alebo orgánom, a ak nedôjde k takej dohode, spôsobom určeným príslušným cenovým úradom po dohode s príslušným ústredným orgánom; v oblasti cenovej pôsobnosti národných výborov spôsob určí príslušný národný výbor.

(3) Neoprávnene získané prostriedky zistené spôsobom uvedeným v § 110 ods. 2, rovnako ako neoprávnene získané prostriedky, ktoré kontrolovaná organizácia zistí alebo vyčísli v priebehu kontroly vykonávanej orgánom uvedeným v odseku 2 alebo ktoré nevráti, prípadne neodvedie do začatia kontroly sa považujú za prostriedky zistené uvedeným kontrolným orgánom.

HLAVA II
DODATKOVÉ ODVODY

§ 114
Dodatkové odvody za porušenie cenových predpisov

(1) Organizácia, ktorá získala neoprávnene prostriedky v prípadoch podľa § 112 ods. 1, je povinná ich odviesť ako dodatkový odvod vo výške a spôsobom ustanoveným osobitným predpisom.[47])

(2) Pri určení dodatkového odvodu sa v prípadoch podľa § 112 ods. 1 písm. a) alebo b) neprihliada na platnosť zmeny nesprávnej vyššej ceny podľa § 87 ods. 5.

(3) Od dodatkového odvodu sa neodpočítajú, s výnimkou prostriedkov cenových rozdielov,[48]) sumy odvedené do rozpočtu z iných dôvodov,[49]) ani rozdiely vyplývajúce z platenia nesprávne vyšších cien alebo z fakturovania nižších cien, ani sumy, ktoré organizácia vynaložila na zlepšenie kvalitatívnych alebo iných podmienok výrobku a ktoré neboli do jeho ceny zahrnuté.

(4) Podkladom pre uloženie dodatkového odvodu je protokol (záznam) o vykonanej kontrole. Vedúci pracovník (riaditeľ) kontrolovanej organizácie, ktorý nesúhlasí s obsahom protokolu (záznamu), je povinný najneskôr do 15 dní odo dňa oboznámenia sa s ním podať písomné vysvetlivky.

§ 115
Dodatkové odvody za výrobky s nedostatočnou akosťou alebo za výrobky technicky zastarané

(1) Dodatkový odvod za výrobky technicky zastarané alebo zaradené do tretieho stupňa akosti, alebo označené ako krmivo so zníženou akosťou sa môže uložiť v prípadoch uvedených v § 30 ods. 7. Podmienky a spôsob tohto odvodu ustanovuje osobitný predpis.[50])

(2) Dodatkový odvod sa počíta z celkového objemu dodávok, dodaných odo dňa účinnosti rozhodnutia o uložení dodatkového odvodu. Do tohto objemu sa započítavajú aj dodávky pre vývoz, na ktoré sa poskytuje cenová prirážka v zahraničnom obchode. Základom pre dodatkový odvod pri výlučne vyvážaných výrobkoch je evidenčná veľkoobchodná cena podľa § 5 ods. 3 písm. b).

§ 116
Oznámenie o uložení dodatkového odvodu

Orgán, ktorý ukladá dodatkový odvod, upovedomí o tom príslušnú okresnú finančnú správu alebo národný výbor.

ÔSMA ČASŤ
PÔSOBNOSŤ V TVORBE A KONTROLE CIEN

§ 117
Federálny cenový úrad

(1) Federálny cenový úrad zabezpečuje jednotnú cenovú politiku v súlade so štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva Československej socialistickej republiky, riadi a koordinuje uskutočňovanie opatrení v oblasti cien prijatých vládou Československej socialistickej republiky. Jeho pôsobnosť predkladať návrhy vláde Československej socialistickej republiky, vydávať všeobecne záväzné právne predpisy a rozhodovať v oblasti tvorby a kontroly cien výrobkov je upravená osobitným predpisom.[51])

(2) Federálny cenový úrad vydáva

a) na základe splnomocnenia Štátnou plánovacou komisiou metodické pokyny na vypracovanie plánov vývoja cien,

b) pre výrobky podľa zoznamu ustanoveného vládou[52]) podrobnejšie zásady uskutočnenia plánovaných zmien cien.

(3) Federálny cenový úrad v rozsahu pôsobnosti uvedenej v odseku 2 písm. b) vyhlasuje ceny schválené vládou Československej socialistickej republiky.

(4) Federálny cenový úrad v rozsahu pôsobnosti uvedenej v odseku 2 písm. b) určuje

a) ceny, konečné cenové limity podľa § 48 ods. 4 písm. a) a b) a ods. 7, normatívy kalkulačných položiek a ich zmeny; zmeny maloobchodných cien určuje po dohode s cenovými úradmi republík,

b) spôsoby tvorby a registrácie cien; pri odvetviach riadených republikovými orgánmi robí tak po dohode s cenovými úradmi republík,

c) zvýhodnené a znevýhodnené ceny výrobkov podľa § 30 až 36, včítane ich základných cien, pokiaľ neboli už určené; na tieto prípady sa nevzťahuje poverenie pôsobnosťou orgánov a organizácií určiť základnú cenu; v prípadoch podľa § 30 ods. 7 ukladá dodatkový odvod.

(5) Federálny cenový úrad ustanovuje

a) systém ústredne riadených cien dovážaných výrobkov a jeho zmeny v spolupráci s cenovými úradmi republík,

b) zásady tvorby cenových rozdielov v maloobchodných cenách po dohode s Federálnym ministerstvom financií, s príslušnými ministerstvami a cenovými úradmi republík a spolurozhoduje o ich použití,

c) lehoty na predkladanie podkladov pre tvorbu cien a pre prípravu ním spracúvaných zásad cenových opatrení; v prípadoch týkajúcich sa pôsobnosti cenových úradov republík robí tak po dohode s týmito úradmi,

d) hlavné smery cenového výskumu.

(6) Federálny cenový úrad môže poveriť v rozsahu pôsobnosti podľa odseku 2 písm. b)

a) určovaním cien na základe dohody iné orgány a po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi aj organizácie, ak sú pre tieto ceny ustanovené spôsoby tvorby uvedené v § 24 až 26, alebo pri objemove nevýznamných výrobkoch,

b) vykonávaním cenovej gescie orgány alebo organizácie po dohode s ich nadriadenými ústrednými orgánmi alebo organizáciami podľa § 130.

(7) Federálny cenový úrad poveruje orgány republík a ich podriadené organizácie pôsobnosťou podľa odseku 6 písm. a) po dohode s cenovými úradmi republík.

(8) Federálny cenový úrad v rozsahu pôsobnosti podľa odseku 2 písm. b) metodicky riadi orgány a organizácie pri tvorbe a určovaní cien výrobkov a federálne orgány a organizácie pri tvorbe a určovaní cien podľa osobitných predpisov.

(9) Federálny cenový úrad rozhoduje cenové spory, ktoré vzniknú v prípadoch, keď ide o jeho pôsobnosť určiť ceny vymedzenú v odseku 2 písm. b) prenesenú na organizácie. Po predchádzajúcom prerokovaní môže zastaviť cenové konanie, zrušiť alebo zmeniť cenové rozhodnutie orgánov a organizácií, na ktoré preniesol cenovú pôsobnosť v prípadoch, keď došlo alebo by mohlo dôjsť k porušeniu cenových alebo iných právnych predpisov, alebo keď to zodpovedá podmienkam ustanoveným pre registráciu cien.

(10) Federálny cenový úrad sa môže účastniť na cenovom konaní pri výrobkoch, ktoré sú v cenovej pôsobnosti iných orgánov a organizácií, pri výrobkoch v pôsobnosti cenových úradov republík vo vopred dohodnutých prípadoch.

(11) Federálny cenový úrad koordinuje

a) plány kontroly cien federálnych orgánov a cenových úradov republík,

b) účasť federálnych orgánov a organizácií na zabezpečovaní zásadných opatrení v oblasti cien,

c) cenovú evidenciu a rozbory vývoja a pôsobenia cien v Československej socialistickej republike.

(12) Opatrenia určené pre celé odvetvia alebo celé odbory, pri ktorých je cenová pôsobnosť rozdelená medzi Federálny cenový úrad a cenové úrady republík, vydáva Federálny cenový úrad, pokiaľ neprenesie toto oprávnenie na cenové úrady republík; Federálny cenový úrad a cenové úrady republík postupujú pritom po vzájomnej dohode.

§ 118
Cenové úrady republík

(1) Český cenový úrad pre organizácie so sídlom na území Českej socialistickej republiky a Slovenský cenový úrad pre organizácie so sídlom na území Slovenskej socialistickej republiky vykonávajú pôsobnosť v tvorbe a kontrole cien výrobkov podľa osobitných predpisov.[53])

(2) Cenové úrady republík predkladajú Federálnemu cenovému úradu svoje stanoviská k návrhom zásad cenovej politiky, smerníc pre vypracovanie plánov vývoja cien a plánu vývoja cien prepracovaným federálnymi orgánmi a k ostatným zásadným opatreniam pripravovaným Federálnym cenovým úradom.

(3) Cenové úrady republík v rozsahu svojej pôsobnosti podľa odseku 1

a) vydávajú podrobnejšie zásady o vykonaní plánovaných zmien cien,

b) určujú spôsoby tvorby cien, ceny, konečné cenové limity podľa § 48 ods. 4 písm. a) a b) a ods. 7, normatívy kalkulačných položiek a ich zmeny; zmeny maloobchodných cien sa určujú po dohode s Federálnym cenovým úradom,

c) určujú zvýhodnené a znevýhodnené ceny výrobkov podľa § 30 až 36, včítane ich základných cien, pokiaľ neboli už určené; na tieto prípady sa nevzťahuje poverenie pôsobnosťou orgánov a organizácií určiť základnú cenu, s výnimkou pôsobnosti národných výborov; v prípadoch podľa § 30 ods. 7 ukladajú dodatkové odvody.

(4) Cenové úrady republík môžu v rozsahu svojej pôsobnosti podľa odseku 1 poveriť

a) v prípadoch, keď sú ustanovené alebo uplatnené spôsoby tvorby cien uvedené v § 24 až 26, alebo pri objemove nevýznamných výrobkoch, určovaním cien

   1. iné orgány republík, pripadne nimi riadené organizácie, a to po vzájomnej dohode s týmito orgánmi,

   2. organizácie podriadené federálnym orgánom po dohode s týmito orgánmi a s Federálnym cenovým úradom,

b) vykonávaním cenovej gescie orgány a organizácie po dohode a ich nadriadenými ústrednými orgánmi alebo organizáciami.

(5) Cenové úrady republík

a) metodicky riadia orgány a organizácie pri tvorbe a určovaní cien výrobkov, ktoré patria podľa odseku 1 do ich cenovej pôsobnosti, a orgány a organizácie republík pri tvorbe a určovaní cien podľa osobitných predpisov,

b) spracúvajú rozbory vývoja a pôsobenia cien a koordinujú v rámci republík analytickú činnosť v oblasti cien,

c) koordinujú účasť orgánov a organizácií republík pri zabezpečení zásadných opatrení v oblasti cien.

(6) Cenové úrady republík pre organizácie v cenovej pôsobnosti národných výborov

a) určujú zmeny cien uskutočňované podľa § 80 ods. 3 písm. c),

b) ustanovujú spôsob, akým ich národné výbory informujú o nimi určovaných cenách.

(7) Cenové úrady republík rozhodujú cenové spory, ktoré vznikli v prípadoch, keď ide o ich pôsobnosť určovať ceny podľa odseku 1 prenesenú na organizácie. Po predchádzajúcom prerokovaní môžu zastaviť cenové konanie, zrušiť alebo zmeniť cenové rozhodnutie orgánov a organizácií, na ktoré preniesli cenovú pôsobnosť v prípadoch, keď došlo alebo by mohlo dôjsť k

porušeniu cenových alebo iných právnych predpisov alebo keď to zodpovedá podmienkam ustanoveným pre registráciu cien.

(8) Cenové úrady republík sa môžu zúčastniť na cenovom konaní pri výrobkoch, ktoré sú v cenovej pôsobnosti Federálneho cenového úradu alebo iných orgánov alebo organizácií, a to,

a) ak ide o odvetvia riadené federálnymi orgánmi,
   1. pri výrobkoch dôležitých ako vstupný materiál pre odvetvia riadené orgánmi republík,
   2. ak sa navrhuje výnimka z cenovej úrovne,
   3. v závažných prípadoch rozdielnych stanovísk medzi dodávateľom a odberateľom, ktorí nemajú sídlo na území jednej republiky,
b) ak ide o odvetvia riadené orgánmi republík, pri všetkých výrobkoch.

(9) Cenové úrady republík

a) koordinujú, metodicky riadia a vykonávajú cenovú kontrolu na území republiky vo všetkých orgánoch a organizáciách, u občanov poskytujúcich drobné výrobky a služby s povolením príslušných orgánov alebo vykonávajúci činnosť na základe oprávnenia, s výnimkou zahraničných cien podľa § 121 ods. 1 písm. a); nevykonávajú cenové kontroly v ústredných orgánoch, v hospodárskych organizáciách podľa osobitného štatútu ani v rozpočtových organizáciách podriadených Federálnemu ministerstvu národnej obrany,
b) spracúvajú a s Federálnym cenovým úradom a s príslušným výborom ľudovej kontroly koordinujú plány kontroly cien zahŕňajúce aj rozhodujúce úlohy ustanovené Federálnym cenovým úradom a ďalšie kontrolné úlohy ústredných orgánov republík, národných výborov a orgánov a organizácií poverených pôsobnosťou v kontrole cien,
c) ukladajú opatrenia na nápravu a dodatkové odvody a robia podľa cenových, prípadne iných predpisov ďalšie opatrenia.

(10) Opatrenia v tvorbe a kontrole cien výrobkov vyrábaných v oboch republikách robia cenové úrady republík v odôvodnených prípadoch po vzájomnom prerokovaní alebo spoločne a zabezpečujú v určenom rozsahu jednotnosť cien.

§ 119
Štátna plánovacia komisia

Štátna plánovacia komisia vykonáva pôsobnosť v tvorbe a kontrole cien výrobkov vojenskej techniky a lietadiel podľa osobitných predpisov.[54])

§ 120
Federálne ministerstvo financií

(1) Federálne ministerstvo financií pri určovaní sadzieb dane z obratu a dotácií k cenám postupuje po dohode s príslušnými cenovými orgánmi.

(2) V prípadoch, keď sa rozhodnutie o cene týka štátneho rozpočtu (najmä pri zmenách cien uskutočňovaných v rámci plánu vývoja cien, pri určovaní a zmenách dotácií a intervencií a pod.) a keď daň z obratu nie je určená sadzbou, treba určiť alebo zmeniť cenu po dohode s Federálnym ministerstvom financií, prípadne z jeho poverenia s ministerstvami financií republík alebo s finančnými správami.

§ 121
Federálne ministerstvo zahraničného obchodu

(1) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu podľa osobitného predpisu[55])

a) v súlade s ustanovenými zásadami štátnej cenovej politiky vydáva pre organizácie zahraničného obchodu pokyny pre tvorbu a kontrolu cien

   1. v oblasti zahraničnoobchodných vzťahov,

   2. výrobkov predávaných do zahraničia i tuzemska v drobnom za cudzie meny,

b) vykonáva kontrolu cien v oblastiach podľa písmena a).

(2) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu predkladá Federálnemu cenovému úradu

a) návrhy zásad tvorby obchodných prirážok a obchodných zrážok pre organizácie zahraničného obchodu, prípadne návrhy týchto prirážok a zrážok,

b) návrhy na určovanie a zmeny úrovne ústredne riadených cien dovážaných základných surovín, materiálov, výrobkov a potravín a účastní sa na ich prerokúvaní,

c) návrhy na metodiku tvorby a kontroly kúpnych cien a zabezpečuje realizáciu schválených zásad v podriadených organizáciách.

(3) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu vykonáva primerane pôsobnosť odvetvového ministerstva podľa § 126 pre tvorbu a kontrolu cien pri organizáciách, voči ktorým plní úlohy ústredného orgánu štátnej správy.

§ 122
Federálne ministerstvo pre technický a investičný rozvoj a ministerstvá výstavby a techniky republík

(1) Federálne ministerstvo pre technický a investičný rozvoj podľa zásad štátnej cenovej politiky v oblasti projektových prác a inžinierskych činností a v spolupráci s ministerstvami výstavby a techniky republík

a) predkladá Federálnemu cenovému úradu návrhy spôsobov tvorby cien a návrhy na určovanie a zmeny cien,

b) vydáva cenníky týchto prác,

c) uskutočňuje rozbory vývoja a pôsobenia cien.

(2) Federálne ministerstvo pre technický a investičný rozvoj pre organizácie riadené federálnymi ústrednými orgánmi a ministerstvá výstavby a techniky republík pre organizácie riadené ústrednými orgánmi republík

a) určujú ceny riešenia úloh štátneho plánu rozvoja vedy a techniky; pri štátnych programoch technického rozvoja robia tak ministerstvá výstavby a techniky republík po dohode s Federálnym ministerstvom pre technický a investičný rozvoj,

b) rozhodujú cenové spory pri cenách riešení úloh rezortného plánu rozvoja vedy a techniky,

c) vydávajú na účely cenovej tvorby osvedčenia o technickej pokrokovosti výrobkov a rozhodnutia o technickej zastaranosti výrobkov na podporu hlavných smerov technickej politiky štátu (v súvislosti s riešením štátnych úloh plánu vedy a techniky a v súvislosti s vydávaním osvedčení o technickej pokrokovosti výrobkov) a najmä v prípadoch, keď nedôjde k dohode medzi ústredným orgánom nadriadeným dodávateľovi a ústredným orgánom nadriadeným odberateľovi,

d) ustanovujú bližšie podmienky a postup hodnotenia technickej úrovne výrobkov podľa písmena c), najmä ustanovujú rozsah podkladov, ktoré sú ústredné orgány nadriadené dodávateľom a odberateľom povinné predložiť k žiadostiam o hodnotenie technickej úrovne výrobkov.

(3) Federálne ministerstvo pre technický a investičný rozvoj predkladá Federálnemu cenovému úradu stanoviská k návrhom cien základných výrobkov pre investičnú výstavbu z hľadiska riadenia investičnej politiky.

(4) Federálne ministerstvo pre technický a investičný rozvoj a ministerstvá výstavby a techniky republík vykonávajú pôsobnosť odvetvových ministerstiev podľa § 126 pre tvorbu a kontrolu cien pri organizáciách nimi riadených.

§ 123
Úrad pre normalizáciu a meranie

(1) Úrad pre normalizáciu a meranie ustanovuje po dohode s Federálnym cenovým úradom spôsob tvorby cien riešení úloh technickej normalizácie.

(2) Úrad pre normalizáciu a meranie ustanovuje po dohode s cenovými úradmi spôsob tvorby cien za výkony štátneho skúšobníctva a podľa príslušných predpisov[56]) určuje tieto ceny štátnym skúšobniam, ktoré sú mu priamo podriadené.

(3) Úrad pre normalizáciu a meranie riadi štátne skúšobne pri vydávaní osvedčení, ktoré sú alebo môžu byť podkladom pre tvorbu cien.

§ 124
Federálne ministerstvo národnej obrany

(1) Federálne ministerstvo národnej obrany určuje a mení ceny výrobkov vyrábaných podriadenými hospodárskymi organizáciami podľa osobitného štatútu a podriadenými rozpočtovými organizáciami a dodávaných výhradne v rámci rezortu, pokiaľ nejde o výrobky, ktorých ceny určuje Štátna plánovacia komisia podľa § 119, a pokiaľ nejde o stavebné práce a montáže.

(2) Federálne ministerstvo národnej obrany môže pôsobnosť podľa odseku 1 preniesť na podriadené organizácie.

(3) Federálne ministerstvo národnej obrany vykonáva primerane pôsobnosť odvetvového ministerstva podľa § 126 pre tvorbu a kontrolu cien pri podriadených organizáciách. Pri hospodárskych organizáciách podľa osobitného štatútu a pri podriadených rozpočtových organizáciách má výhradné právo kontroly cien, pokiaľ nejde o kontrolu cien vykonávanú Štátnou plánovacou komisiou podľa § 119.

§ 125
Správa federálnych hmotných rezerv

(1) Správa federálnych hmotných rezerv určuje po dohode s Federálnym ministerstvom financií a po prerokovaní s Federálnym cenovým úradom ceny (sadzby) a ich zmeny, ktoré účtuje za poskytnutie hmotných rezerv na dočasné použitie.

(2) Správa federálnych hmotných rezerv sa zúčastňuje na tvorbe a zmenách ústredne riadených cien dovážaných výrobkov evidovaných ako federálne hmotné rezervy.

(3) Správa federálnych hmotných rezerv vykonáva pôsobnosť odvetvového ministerstva podľa § 126 pre tvorbu a kontrolu cien prác a služieb v podriadených organizáciách.

§ 126
Ostatné federálne a republikové ústredné orgány štátnej správy

(1) Odvetvové federálne a republikové ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy (ďalej len „ministerstvá“) predkladajú príslušným cenovým úradom, prípadne iným orgánom a organizáciám, na ktoré je prenesená cenová pôsobnosť, návrhy

a) konečných cenových limitov a ich zmien pre výrobky podľa § 48 ods. 4 písm. a) a b) a ods. 7,

b) cien a ich zmien v rozsahu určenom osobitnými predpismi,[57])

c) odbytových prirážok a zrážok, obchodných prirážok a zrážok pri maloobchodných cenách a ich zmien v podriadených organizáciách.

(2) Ministerstvá určujú ceny a zmeny cien v rozsahu ustanovenom právnymi predpismi[58]) alebo v rozsahu na ne prenesenej pôsobnosti.

(3) Ministerstvá určujú ceny a zmeny cien za riešenia úloh rezortného rozvoja vedy a techniky, ktoré zadávajú, a sadzby nepriamych nákladov pre tvorbu cien výskumných a vývojových prác podľa § 71 ods. 2.

(4) Ministerstvá rozhodujú o technickej zastaranosti výrobkov podľa § 31 ods. 3, ktoré dodávajú im podriadené organizácie, okrem prípadov, keď nedôjde k dohode s ústredným orgánom odberateľa o technickej zastaranosti výrobku.

(5) Federálne ministerstvo palív a energetiky určuje ceny geologických prác pre ťažbu uránového kovu.

(6) Federálne ministerstvo poľnohospodárstva a výživy vykonáva pôsobnosť podľa osobitného predpisu[59]) a pôsobnosť podľa odseku 10 a 11.

(7) Ministerstvá poľnohospodárstva a výživy republík určujú po dohode s príslušným cenovým úradom republiky veľkoobchodné ceny prác a služieb vykonávaných poľnohospodárskymi organizáciami výhradne pre potreby poľnohospodárskej výroby, s výnimkou generálnych opráv traktorov a mechanizačných prostriedkov a služieb vykonávaných strojovými a traktorovými stanicami a opravovňami poľnohospodárskych strojov, a s výnimkou služieb, ktorých ceny sa určujú podľa § 127 ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. a) a ods. 5 písm. e).

(8) Ministerstvá obchodu republík zabezpečujú po dohode s príslušnými odvetvovými ústrednými orgánmi žiadúcu skladbu sortimentu v jednotlivých cenových polohách pri spotrebných výrobkoch, najmä primeraný podiel výrobkov nízkych cenových polôh.

(9) Ministerstvá vydávajú pre podriadené organizácie po dohode s cenovými úradmi zásady dopredajov v oblasti maloobchodných cien; schvaľujú návrhy na vecný a finančný rozsah dopredajov, pokiaľ ich určením nepoveria nimi riadené generálne riaditeľstvá obchodných organizácií alebo podriadené odbytové organizácie.

(10) Ministerstvá predkladajú cenovým úradom vlastné rozbory vývoja a pôsobenia cien s prípadnými návrhmi na cenové opatrenia a podklady vyžiadané príslušným cenovým úradom na prípravu cenových opatrení.

(11) Ministerstvá prerokúvajú s cenovými úradmi návrhy doplnkových položiek[60]) a doplnkových zložiek cien, zúčastňujú sa na cenovom konaní a na prácach na cenových opatreniach, najmä na spracovaní spôsobov tvorby cien a metodických pokynov pre tvorbu a kontroly cien v rozsahu dohodnutom s cenovými úradmi.

(12) Ministerstvá zabezpečujú v podriadených organizáciách dodržiavanie cenových predpisov a vykonávanie kontroly cien; ukladajú opatrenia na nápravu a dodatkové odvody a robia podľa cenových, prípadne iných predpisov ďalšie opatrenia.

(13) Ministerstvá zabezpečujú v podriadených organizáciách vydávanie cenníkov a zverejňovanie cien výrobkov vyrábaných, prípadne predávaných týmito organizáciami.

(14) Federálne ministerstvá predkladajú Federálnemu cenovému úradu a ministerstvá republík cenovým úradom republík rozbory vývoja a pôsobenia cien, plány cenových kontrol, správy o plnení týchto plánov a o výsledkoch vykonávaných kontrol, o uložených dodatkových odvodoch, majetkových a osobných sankciách a náhradách škôd.

§ 127
Národné výbory

(1) Krajské národné výbory, Národný výbor hlavného mesta Prahy a Národný výbor hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy (ďalej len „krajské národné výbory“) v organizáciách riadených národnými výbormi

a) predkladajú návrhy cenových opatrení a zúčastňujú sa v dohodnutom rozsahu na cenovom konaní,

b) zabezpečujú zverejňovanie cien, včítane vydávania cenníkov pre výrobky dodávané organizáciami riadenými národnými výbormi (v Slovenskej socialistickej republike organizáciami riadenými krajskými národnými výbormi),

c) usmerňujú cenovú tvorbu zverenú do pôsobnosti národných výborov nižších stupňov.

(2) Krajské národné výbory predkladajú cenovým úradom republík

a) rozbory vývoja a pôsobenia cien v rámci cenovej pôsobnosti národných výborov,

b) vyžiadané podklady potrebné na prípravu cenových opatrení.

(3) Krajské národné výbory v Českej socialistickej republike

a) určujú ceny a konečné cenové limity podľa § 48 ods. 4 písm. d) výrobkov

   1. organizácií riadených národnými výbormi,
   2. družstevných organizácií, s výnimkou výrobkov podľa § 128 ods. 2,
   3. spoločenských organizácií a ich hospodárskych zariadení a podnikov,
   4. organizácií riadených okresnými, prípadne krajskými poľnohospodárskymi správami,
   5. dodávaných občanmi v rámci drobných služieb povolených príslušnými orgánmi a dodávaných občanmi vykonávajúcimi činnosť na základe oprávnenia,
   6. priemyselných podnikov riadených Ministerstvom vnútra ČSR,

b) určujú ceny služieb poskytovaných v mestskej hromadnej cestnej i koľajovej doprave, v miestnej vodnej doprave, v doprave výťahmi a lanovkami (okrem lanoviek v prevádzke ČSD) a ceny vstupného na kultúrne produkcie s výnimkou vstupného do kín.

(4) Krajské národné výbory v Slovenskej socialistickej republike

a) určujú ceny a konečné cenové limity podľa § 48 ods. 4 písm. d) výrobkov

   1. organizácií nimi riadených,
   2. okresných priemyselných podnikov,
   3. organizácií riadených okresnými, prípadne krajskými poľnohospodárskymi správami,

4. družstevných organizácií, s výnimkou výrobkov podľa § 128 ods. 2,

b) určujú ceny služieb poskytovaných v mestskej hromadnej cestnej i koľajovej doprave, v miestnej vodnej doprave, v doprave výťahmi a lanovkami (okrem lanoviek v prevádzke ČSD) a ceny vstupného na kultúrne produkcie, s výnimkou vstupného do kín.

(5) Okresné národné výbory v Slovenskej socialistickej republike[61])

a) predkladajú krajským národným výborom podklady pre rozbory vývoja a pôsobenia cien,

b) spracúvajú návrhy na cenové opatrenia,

c) spracúvajú a predkladajú krajským národným výborom návrhy plánov kontroly cien,

d) zabezpečujú zverejňovanie cien, včítane vydávania cenníkov pre výrobky dodávané organizáciami riadenými okresnými národnými výbormi, mestskými národnými výbormi a miestnymi národnými výbormi,

e) určujú ceny a konečné cenové limity podľa § 48 ods. 4 písm. d) výrobkov

1. organizácií riadených okresnými, mestskými, prípadne miestnymi národnými výbormi okrem okresných priemyselných podnikov,

2. hospodárskych zariadení a podnikov spoločenských organizácií,

3. dodávaných v rámci drobných služieb povolených občanom príslušnými orgánmi a občanmi vykonávajúcimi činnosť na základe oprávnenia.

(6) Národné výbory uvedené v odseku 3 až 5 môžu určiť ceny aj na základe poverenia cenovými úradmi republík.

(7) Pôsobnosti podľa odsekov 3 až 6 sa nevzťahujú na určovanie cien a ich zmien

a) stavebných a montážnych prác, poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, opráv motorových vozidiel pre cestnú dopravu, cestovného ruchu, periodických publikácií, neperiodických publikácií vydávaných organizáciami, ktoré majú trvalé vydavateľské oprávnenie, a tam, kde si pôsobnosť vyhradí cenový úrad republiky,

b) pri výrobkoch, ktorých ceny určuje Federálny cenový úrad pre všetky organizácie a osoby[62]) alebo iné orgány a organizácie podľa tejto vyhlášky alebo osobitných predpisov.

(8) Národné výbory uvedené v odsekoch 3 a 4 môžu zveriť výkon svojej pôsobnosti v určovaní cien národným výborom nižšieho stupňa so súhlasom cenového úradu republiky, s výnimkou zvýhodnených a znevýhodnených cien výrobkov podľa § 30 až 36, včítane ich základných cien.

(9) Národné výbory uvedené v odsekoch 3 až 5 zabezpečujú v organizáciách nimi riadených, v organizáciách, pri ktorých majú pôsobnosť v tvorbe cien, a u občanov vykonávajúcich drobné služby so súhlasom národných výborov metodické riadenie v oblasti cien.

(10) Krajské národné výbory

a) riadia cenovú kontrolu vykonávanú národnými výbormi nižších stupňov,

b) predkladajú príslušnému cenovému úradu plány cenových kontrol, správy o plnení týchto plánov a o výsledkoch týchto kontrol, včítane uložených dodatkových odvodov, majetkových a osobných sankcií a náhrad škôd.

(11) Krajské národné výbory, prípadne z ich poverenia národné výbory nižších stupňov vykonávajú kontrolu cien v organizáciách riadených národnými výbormi. Okresné národné výbory v Slovenskej socialistickej republike vykonávajú kontrolu cien v organizáciách a u občanov, ktorým určujú ceny výrobkov. Uvedené národné výbory vykonávajú takisto kontrolu v ostatných organizáciách a u občanov uvedených v odseku 3 a 4, ak sú tým poverené cenovými úradmi

republík po predchádzajúcej dohode. Na základe kontrolných zistení ukladajú opatrenia na nápravu, dodatkové odvody a robia ďalšie opatrenia podľa cenových, prípadne iných predpisov.

§ 128
Vrcholné orgány družstevných a spoločenských organizácií

(1) Vrcholné orgány tých družstevných a spoločenských organizácií, ktoré vyrábajú a dodávajú výrobky, majú pôsobnosti uvedené v § 126 ods. 1, 2, 3, 4, 10, 11, 12 a 13.

(2) Zväzy spotrebných družstiev určujú maloobchodné ceny výrobkov, včítane výrobkov z dovozu, predávaných výhradne v sieti svojich organizácií, prípadne výrobkov, pri ktorých sú poverené určovať ceny, a predkladajú Federálnemu cenovému úradu návrhy obchodných zrážok pri týchto výrobkoch. Opatrenia na predaj podľa § 126 ods. 9 zabezpečujú pri výrobkoch predávaných súčasne v organizáciách štátneho obchodu po dohode s ústrednými orgánmi týchto organizácií.

(3) Ústredný výbor Československého zväzu telesnej výchovy určuje ceny vstupného pre športové podujatia a za služby poskytované zariadeniami telovýchovných organizácií v oblasti domáceho cestovného ruchu.[63])

§ 129
Generálne riaditeľstvá a organizácie

(1) Generálne riaditeľstvá výrobných organizácií

a) metodicky riadia podriadené organizácie a koordinujú ich činnosť v oblasti tvorby a kontroly cien,

b) predkladajú návrhy na určenie a zmeny cien, prípadne dodatkových odvodov za výrobky s nedostatočnou akosťou a za výrobky technicky zastarané príslušným cenovým orgánom alebo príslušným organizáciám a v ustanovených prípadoch nadriadeným ústredným orgánom,

c) určujú konečne cenové limity podľa § 48 ods. 4 písm. c),

d) určujú veľkoobchodné ceny neštandardných výrobkov, s výnimkou cien, pri ktorých sa navrhuje cenové zvýhodnenie podľa § 30 až 36 a cenové zvýhodnenie za materiálové a mzdové úspory, a s výnimkou cien, ktorých určenie si vyhradí príslušný cenový úrad,

e) dojednávajú ceny výrobkov podľa § 76,

f) určujú veľkoobchodné ceny za riešenie úloh odborových alebo podnikových plánov technického rozvoja a za ostatné výskumné a vývojové práce podľa § 71 až 73, pokiaľ určenie týchto cien nepatrí inému orgánu, a sadzby nepriamych nákladov pre tvorbu týchto cien pre podriadené organizácie,

g) určujú veľkoobchodné ceny dovážaných výrobkov, tvorené podľa § 53 ods. 1, s výnimkou ústredne riadených cien podľa § 52,

h) určujú základné veľkoobchodné ceny módnych noviniek súčasne s ich zvýhodnenými veľkoobchodnými cenami, s výnimkou výrobkov, ktorých základné ceny určuje príslušný cenový úrad,

ch) určujú veľkoobchodné ceny a maloobchodné ceny výrobkov nimi vyrábaných a predávaných výhradne v predajniach týchto organizácií, ak sa nepredpokladá predaj týchto výrobkov aj v predajniach iných organizácií a pokiaľ si určenie maloobchodnej ceny týchto výrobkov nevyhradí príslušný cenový úrad,

i) určujú ceny náhradných dielcov, opráv výrobných prostriedkov a prác priemyselnej povahy, pokiaľ si ich určenie nevyhradí cenový úrad, prípadne národný výbor,

j) určujú prirážky a zrážky za odchýlky od kvalitatívnych podmienok výrobku (zvláštne vyhotovenie) pre jedného odberateľa alebo na prechodný čas,

k) určujú ceny a ich zmeny na základe poverenia príslušným cenovým orgánom alebo podľa osobitných predpisov,

l) vykonávajú na základe osobitného poverenia príslušným cenovým úradom cenovú gesciu pre vymedzené skupiny výrobkov (výrobné odbory) podľa § 130,

m) vydávajú za oblasť svojej výroby, prípadne podľa poverenia za osobitne vymedzenú oblasť cenníky a ich dodatky a zabezpečujú potrebnú informovanosť odberateľov o určených cenách,

n) predkladajú nadriadeným ústredným orgánom návrhy konečných cenových limitov podľa § 48 ods. 4 písm. a) a b) a ods. 7,

o) predkladajú nadriadeným ústredným orgánom plány cenových kontrol v podriadených organizáciách a správy o ich plnení, včítane uložených majetkových a osobných sankcií a náhrad škôd,

p) predkladajú príslušným cenovým orgánom podklady pre pripravované opatrenia a rozbory vývoja a pôsobenia cien,

r) kontrolujú dodržiavanie cenových predpisov v podriadených organizáciách, zabezpečujú nápravu pri ich porušení,

s) organizujú spracovanie cenovej dokumentácie a zabezpečujú jej archivovanie.

(2) Generálne riaditeľstvá výrobných organizácií môžu preniesť pôsobnosť uvedenú v odseku 1 písm. d), e), g), i) a j) na podriadené organizácie.

(3) Generálne riaditeľstvá obchodných organizácií majú pôsobnosť podľa odseku 1 písm. a), b), e), k), l), m), o), p), r) a s) a ďalej určujú

a) maloobchodné ceny tuzemských výrobkov, ktorých veľkoobchodné ceny určujú generálne riaditeľstvá výrobných organizácií alebo tieto výrobné organizácie,

b) maloobchodné ceny služieb poskytovaných im podriadenými podnikmi, pokiaľ sa neustanovuje inak,

c) maloobchodné ceny porovnateľných priemyselných výrobkov z dovozu; maloobchodné ceny potravinárskych a tabakových výrobkov z dovozu len v rozsahu ustanovenom cenovými úradmi,

d) základné maloobchodné ceny módnych noviniek súčasne s ich zvýhodnenými maloobchodnými cenami, s výnimkou výrobkov, ktorých základné ceny určuje príslušný cenový úrad,

e) znížené maloobchodné ceny výrobkov zaradených do dopredaja na základe poverenia ministerstva obchodu.

(4) Generálne riaditeľstvá obchodných organizácií môžu výnimočne preniesť na podriadené organizácie pôsobnosť uvedenú v odseku 1 písm. e), v odseku 3 písm. d) a e) a pôsobnosť určovať maloobchodné ceny výrobkov, ktoré sú určené na predaj spravidla v rámci jedného kraja, prípadne vo vybraných predajniach.

(5) Výnimky z odseku 3 tvoria maloobchodné ceny, ktorých určenie si vyhradí príslušný cenový úrad, a maloobchodné ceny, ktoré určujú zväzy spotrebných družstiev podľa § 128, národné výbory, generálne riaditeľstvá výrobných organizácií podľa odseku 1 písm. ch) a organizácie podľa odseku 7.

(6) Organizácie priamo riadené ústrednými orgánmi alebo národnými výbormi majú pôsobnosť podľa odseku 1 písm. b), d), e), f), g), i) až s), organizácie riadené národnými výbormi aj podľa § 48 ods. 4 písm. d) a § 129 ods. 7.

(7) Odbytové a ostatné nevýrobné organizácie dodávajúce výrobky za maloobchodné ceny určujú maloobchodné ceny porovnateľných tuzemských a dovážaných priemyselných výrobkov predávaných výhradne v predajniach týchto organizácií iným socialistickým organizáciám pri bezhotovostnom predaji alebo občanom, s výnimkou

a) maloobchodných cien určovaných spoločne s veľkoobchodnými cenami príslušným cenovým úradom,

b) maloobchodných cien, ktorých určovanie si príslušný cenový úrad vyhradí,

c) maloobchodných cien určovaných národnými výbormi.

(8) Organizácie riadené generálnymi riaditeľstvami

a) predkladajú návrhy na určenie a zmeny cien nadriadenému orgánu alebo organizácii,

b) určujú ceny výrobkov v prípadoch, keď ich tým poverí nadriadený orgán alebo organizácia.

(9) Organizácie zahraničného obchodu určujú bežné kúpne ceny a jednotlivé kúpne ceny v rámci určenej úrovne ústredne riadených cien dovážaných výrobkov.

§ 130
Cenové gescie

(1) V záujme jednotnosti cien môžu cenové úrady zriaďovať cenové gescie. Výkonom cenovej gescie poverujú príslušné cenové úrady orgány alebo po dohode s nadriadeným orgánom organizácie, ktoré majú predpoklady pre plnenie tejto funkcie.

(2) Cenovou gesciou sa poverujú najmä organizácie, ktoré sa podieľajú na prevažnej časti výroby v danom odbore a dlhodobe dosahujú priaznivé výsledky v rozvoji techniky a efektívnosti výroby alebo ktoré v najväčšom rozsahu predávajú výrobky daného odboru. V oblasti pôsobnosti cenových úradov republík sa organizácie poverujú cenovou gesciou po vzájomnej dohode cenových úradov republík.

(3) Cenové úrady pri poverení cenovou gesciou určia zároveň úlohy, práva a povinnosti cenového gestora v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie opatrení, pre ktoré sa cenová gescia zriaďuje.

(4) Cenoví gestori zabezpečujú najmä tieto hlavné úlohy:

a) spracúvajú a predkladajú návrhy na zdokonalenie spôsobov tvorby cien v príslušnej skupine (odbore) výrobkov; vo vymedzených prípadoch prostredníctvom svojho nadriadeného ústredného orgánu,

b) zúčastňujú sa na cenovom konaní v určenom rozsahu, overujú odôvodnenosť návrhov cien nových výrobkov z hľadiska dodržania jednotnej cenovej úrovne a z hľadiska schválených spôsobov tvorby cien,

c) pri zmenách cien zabezpečujú jednotné vykonávanie schválených zásad pre zmeny cien,

d) určených prípadoch navrhujú zjednotenie metodiky tvorby cien a zjednotenie cien pri výrobkoch dodávaných súbežne podnikmi riadenými odvetvovými ústrednými orgánmi a podnikmi miestneho hospodárstva a výrobnými družstvami,

e) organizujú spracovanie a vydávanie jednotných odborových cenníkov, prípadne dodatkov k nim.

DEVIATA ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 131
Prechodné ustanovenia

(1) Ustanovenia tejto vyhlášky o jednotnosti cien platia pre tvorbu cien nových výrobkov a pre vykonávanie zmien cien.

(2) Dodávatelia, ktorí boli povinní fakturovať podľa ustanovenia článku 3 ods. 4 úpravy Českého cenového úradu č. 1/1970 Ú. v. ČSR a úpravy Slovenského cenového úradu č. 15/1969 Ú. v. SSR nižšie ceny než ceny najvyššie prípustné, a odbytové organizácie, ktoré dosiaľ účtovali rozdielne ceny, musia ďalej fakturovať tým istým odberateľom tieto ceny, pokiaľ cenové úrady nerozhodli alebo nerozhodnú inak.

(3) V prípadoch, keď sa pri výrobkoch s doterajšími maximálne limitovanými cenami dodávaných ďalej za maloobchodné ceny dojednala medzi dodávateľom a obchodnou organizáciou nižšia než určená cena, je táto nižšia cena porovnateľnou pre tvorbu cien nových výrobkov cenovým porovnaním. Výnimky povoľuje príslušný cenový úrad.

(4) Vyhláškou sa neruší rozdielna úroveň spojových taríf pre obyvateľstvo a pre organizácie.

(5) Do vydania predpisov o technicko-ekonomickej životnosti výrobkov sa cenové znevýhodnenie technicky zastaraných výrobkov uskutočňuje na základe jednotlivých rozhodnutí príslušných ústredných orgánov o technickej zastaranosti výrobkov.

(6) Zrušením cenových kategórií nie sú dotknuté predpisy o dani z obratu.

(7) Touto vyhláškou nie sú dotknuté doterajšie rozhodnutia cenových úradov týkajúce sa poverenia pôsobnosťou iných orgánov alebo organizácií.

(8) Touto vyhláškou sa nerušia doterajšie rozhodnutia orgánov a organizácií o výške cien urobené v súlade s platnými cenovými predpismi a vydané v rámci poverenia pôsobnosťou v tvorbe a zmenách cien.

(9) Porušenie cenových predpisov zistené od účinnosti tejto vyhlášky sa posudzuje podľa predpisov platných v čase, keď došlo k tomuto porušeniu. Opatrenia na nápravu a dodatkové odvody, pokiaľ ešte neboli uložené, sa však ukladajú podľa tejto vyhlášky.

§ 132
Záverečné ustanovenia

(1) Výnimky z ustanovení tejto vyhlášky ustanovuje Federálny cenový úrad po dohode s Českým cenovým úradom a Slovenským cenovým úradom. Rozhodnutie o výnimke vydáva vecne príslušný cenový úrad.

(2) Zrušujú sa:

a) vyhláška Štátnej komisie pre financie, ceny a mzdy č. 47/1967 Zb. o cenách v znení vyhlášok Českého cenového úradu č. 74/1969 Zb. a Slovenského cenového úradu č. 89/1969 Zb., vyhláška Federálneho cenového úradu a Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 164/1971 Zb. o tvorbe cien výskumných a vývojových prác v znení vyhlášky č. 45/1972 Zb.,

b) úprava Federálneho cenového úradu

1. č. 11/1971 Ú. v. ČSR, resp. č. 15/1971 Ú. v. SSR o prechodnom postupe v cenovom konaní, kým sa neupravia všeobecne záväzné právne predpisy o pôsobnosti a metodike tvorby cien,
2. č. 10/1972 Ú. v. ČSR, resp. č. 19/1972 Ú. v. SSR o regulácii módnych noviniek a výrobkov luxusného vyhotovenia v kategórii voľných cien,
3. č. 14/1972 Ú. v. ČSR, resp. č. 16/1972 Ú. v. SSR o zmene cenovej kategórie výrobkov označených „vybrané pre CID“,
4. č. 15/1972 Ú. v. ČSR, resp. č. 15/1972 Ú. v. SSR o tvorbe cien technicky pokrokových a technicky zastaraných výrobkov,
5. č. 16/1972 Ú. v. ČSR, resp. č. 17/1972 Ú. v. SSR, ktorou sa definujú pre potreby cenovej tvorby pojmy prototyp, unikát, model, vzorka, overovacia séria a neplnohodnotný výrobok,
6. č. 17/1972 Ú. v. ČSR o zaradení cien výrobkov, prác a služieb do kategórie pevných cien,
7. z 30. 12. 1971 o vyradení laboratórnych prác geologického prieskumu a vlastných prác geologickej služby z kategórie voľných cien, registrovaná v čiastke 26/1972 Zb.,
8. č. V-1/73 v čiastke 4-5/1973 Cenového vestníka o spôsobe tvorby limitovaných maloobchodných cien v odbytových, zásobovacích a ostatných organizáciách a o pôsobnosti v určovaní týchto cien,
9. č. V-2/73 v čiastke 7/1973 Cenového vestníka o doplnení úpravy ČCÚ č. 2/1970 Ú. v. ČSR a úpravy SCÚ č. 16/1969 Ú. v. SSR o tvorbe a regulácii najvyšších prípustných limitovaných maloobchodných cien priemyselného a potravinárskeho tovaru,

c) úprava Českého cenového úradu

1. č. 3/1969 Ú. v. ČSR o opatreniach v regulácii veľkoobchodných a maloobchodných cien,
2. č. 6/1969 Ú. v. ČSR o určení úrovne cien výrobkov strojárskej metalurgie a metalurgického naradia,
3. č. 1/1970 Ú. v. ČSR na vykonanie prechodného zákazu zvyšovania cien podľa nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 168/1969 Zb., registrovaná v čiastke 15/1970 Zb.,
4. č. 2/1970 Ú. v. ČSR o tvorbe a regulácii najvyššie prípustných limitovaných maloobchodných cien priemyselného a potravinárskeho spotrebného tovaru, registrovaná v čiastke 15/1970 Zb.,
5. č. 3/1970 Ú. v. ČSR o tvorbe a regulácii maximálnych limitovaných cien v reštauračnom a závodnom stravovaní a prechodom ubytovaní, registrovaná v čiastke 15/1970 Zb.,
6. č. 4/1970 Ú. v. ČSR o zrušení poverenia odborových riaditeľstiev a organizácií určiť ceny nových opakovane vyrábaných výrobkov, prác a služieb, registrovaná v čiastke 15/1970 Zb.,
7. č. 11/1970 Ú. v. ČSR o vyradení cien programovacích a výpočtových prác a cien zásielkových služieb a dodávky do bytu z kategórie voľných cien, registrovaná v čiastke 15/1970 Zb.,
8. č. 19/1970 Ú. v. ČSR o tvorbe limitovaných maloobchodných maximálnych cien dovážaného priemyselného a potravinárskeho spotrebného tovaru, registrovaná v čiastke 11/1971 Zb.,
9. č. 20/1970 Ú. v. ČSR o preradení výrobkov akosti 1. stupňa do kategórie limitovaných maximálnych cien a o tvorbe cien týchto výrobkov, registrovaná v čiastke 11/1971 Zb.,
10. č. 4/1971 Ú. v. ČSR o vyradení odboru asanácia, dezinsekcia, dezinfekcia a deratizácia z kategórie voľných cien, registrovaná v čiastke 11/1971 Zb.,

d) úprava Slovenského cenového úradu

1. č. 7/1969 Ú. v. SSR o regulácii veľkoobchodných a maloobchodných cien, registrovaná v čiastke 40/1969 Zb.,
2. č. 11/1969 Ú. v. SSR o určení úrovne cien výrobkov strojárskej metalurgie a metalurgického náradia,
3. č. 15/1969 Ú. v. SSR o realizácii prechodného zákazu zvyšovania cien podľa nariadenia vlády ČSSR č. 168/1969 Zb., registrovaná v čiastke 4/1970 Zb.,
4. č. 16/1969 Ú. v. SSR o tvorbe a regulácii najvyššie prípustných limitovaných maloobchodných cien priemyslového a potravinárskeho tovaru, registrovaná v čiastke 4/1970 Zb.,
5. č. 17/1969 Ú. v. SSR o tvorbe a regulácii limitovaných cien maximálnych v reštauračnom a závodnom stravovaní a prechodnom ubytovaní, registrovaná v čiastke 4/1970 Zb.,
6. č. 1/1970 Ú. v. SSR o zrušení poverení odborových riaditeľstiev a organizácií na určovanie cien nových opakovane vyrábaných výrobkov, prác a služieb, registrovaná v čiastke 27/1970 Zb.,
7. č. 2 z 12. februára 1970 o pôsobnosti okresných národných výborov v oblasti cien, registrovaná v čiastke 27/1970 Zb.,
8. č. 3 z 11. mája 1970 o zmene zoznamu výrobkov a služieb zaradených do kategórie voľných cien, registrovaná v čiastke 27/1970 Zb.,
9. č. 14/1970 Ú. v. SSR o tvorbe limitovaných maximálnych maloobchodných cien dovážaného priemyslového a potravinárskeho spotrebného tovaru, registrovaná v čiastke 27/1970 Zb.,
10. č. 18/1970 Ú. v. SSR o preradení výrobkov I. stupňa akosti do kategórie limitovaných cien maximálnych a o tvorbe cien týchto výrobkov,
11. č. 2/1971 Ú. v. SSR o vyradení odboru „asanácia, dezinsekcia, dezinfekcia a deratizácia“ z kategórie voľných cien, registrovaná v čiastke 11/1971 Zb.,

e) časť VIII výmeru Federálneho cenového úradu č. 2638/10/1972, ktorým sa vydávajú pravidlá oceňovania stavebných prác,

f) rozhodnutia Federálneho cenového úradu, Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu obsiahnuté najmä vo výmeroch, ktorými sa ustanovili odvetvové pokyny pre tvorbu cien, s výnimkou predpisov uvedených v poznámkach k § 54 až 56, zásady výberu porovnateľného výrobku, spresnenia postupu pri kalkulačnom porovnaní, spôsoby riešenia úspor a zámen surovín a materiálu a oceňovania nakúpeného materiálu pri jeho príležitostnom predaji.

(3) Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1974.

Minister poverený riadením Federálneho cenového úradu:

Doc. Sabolčík CSc. v. r.

Predseda Českého cenového úradu:

Ing. Habart v. r.

Predseda Slovenského cenového úradu:

Doc. Ing. Zervan CSc. v. r.

1) V tejto vyhláške sa obsah pojmov „výrobky, služby, výkony a práce" stotožňujú s obsahom obdobných pojmov obsiahnutých v sociálno-ekonomických klasifikáciách zavedených vyhláškou č. 71/1965 Zb. o zavedení a využívaní jednotnej klasifikácie priemyslových odborov a výrobkov a jednotnej klasifikácie výrobkov v poľnohospodárstve a lesníctve, vyhláškou č. 89/1967 Zb. o zavedení a využívaní jednotnej klasifikácie stavebných objektov a vyhláškou č. 114/1972 Zb. o zavedení a využívaní jednotnej klasifikácie výkonov.

2) Pojmy odbytová prirážka alebo odbytová zrážka pri veľkoobchodných cenách a obchodná prirážka alebo obchodná zrážka pri maloobchodných a kúpnych cenách nahrádzajú v predpisoch dosiaľ používaný spoločný pojem obchodné (odbytové) rozpätie.

3) Napr. skupinové ceny stavebných prác alebo montáží, súhrnné veľkoobchodné ceny stavebných objektov a prevádzkových súborov.

4) Nariadenie vlády č. 153/1971 Zb. o informačnej sústave organizácií, smernice Federálneho ministerstva financií č. XV-4000/72 z 15.3.1972 a ďalšie na ne nadväzujúce predpisy.

5) Smernice Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 24/1970 Ú. v. ČSR, resp. č. 19/1970 Ú. v. SSR, ktorými sa ustanovujú zásady racionalizácie práce.

6) Neštandardnými výrobkami sa rozumejú výrobky vyrábané podľa individuálnych požiadaviek odberateľa, spravidla v jedinom podniku, pri ktorých sa nepredpokladá, že sa v budúcnosti budú vyrábať v rovnakom vyhotovení a rozsahu; nie je rozhodujúce, či sa vyrábajú v jednom kuse alebo vo väčšom počte kusov.

7) Smernice Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj Federálneho cenového úradu č. 5 z 26. mája 1972 o centrálnej regulácii výrobkov pre bytovú výstavbu a Zoznam vybraných výrobkov.

8) § 18 ods. 1 písm. d) zákona č. 111/1971 Zb. o odvodoch do štátneho rozpočtu a príspevku na sociálne zabezpečenie a § 13 nariadenia vlády ČSSR č. 136/1973 Zb. o štátnom riadení v oblasti cien.

9) Osvedčenie o technicky pokrokovom výrobku vydávajú orgány uvedené v § 122.

10) Metodiku prepočtu úspor určujú smernice Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 4/1972.

11) V zmysle § 119a Hospodárskeho zákonníka.

12) Podľa zákona č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve.

13) Výrobkami odevnej a bytovej kultúry sa rozumejú: výrobky textilného a konfekčného priemyslu, výrobky kožiarskeho, obuvníckeho a kožušníckeho priemyslu, výrobky drevospracujúceho priemyslu a výrobky skla, keramiky a porcelánu, okuliare a okuliarové obruby, prípadne ďalšie skupiny výrobkov určené Federálnym cenovým úradom po dohode s Českým cenovým úradom a Slovenským cenovým úradom.

14) Napr. § 201 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení zákona č. 138/1970 Zb. a § 246, 269 a ďalšie Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.

15) Platný kalkulačný vzorec a predpisy Štátnej banky československej o sadzbách a spôsobe prepočtu úrokov z úverov.

16) Podľa predpisov o dokumentácii stavieb sa na určovanie týchto nákladov používajú okrem cien technicko-ekonomických ukazovateľov, prepočtových a rozpočtových ukazovateľov odvodených zo skôr realizovaných stavieb, ktoré nie sú cenami v zmysle tejto vyhlášky.

17) Výmer Federálneho cenového úradu č. 2638/10/1972, ktorým sa vydávajú pravidlá oceňovania stavebných prác.
Výmer Českého cenového úradu č. 17/42/32/70 a Slovenského cenového úradu č. 387-C/70/II o vydaní pravidiel používania cenníkov montážnych prác a zostavovania rozpočtov prevádzkových súborov.

18) Výmer Federálneho cenového úradu č. 2638/10/1972, ktorým sa vydávajú pravidlá oceňovania stavebných prác.
Výmer Českého cenového úradu č. 17/42/32/70 a Slovenského cenového úradu č. 387-C/70/II o vydaní pravidiel používania cenníkov montážnych prác a zostavovania rozpočtov prevádzkových súborov.

19) Úpravy podľa predchádzajúcej poznámky a ďalej výnos Federálneho cenového úradu a Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj z 20. 12. 1971 o rozpočtovaní a fakturácii vedľajších rozpočtových nákladov stavieb a smernice Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj a Federálneho cenového úradu č. 8/1971 o vedľajších rozpočtových nákladoch na zariadenie staveniska.

20) Napr. úprava Ministerstva obchodu ČSR č. 1/1972 vo Vestníku MO ČSR a úprava Ministerstva obchodu SSR č. 1/1972 vo Vestníku MO SSR o tvorbe a použití rizikových fondov v obchodných organizáciách.

21) Napr. úprava Federálneho cenového úradu z 13. 7. 1972 č. 10747/05/72 o započítavaní spotrebiteľských obalov do cien výroby potravinárskeho priemyslu.

22) Predbežnou cenou vo vzťahu medzi občanom a organizáciou sa rozumie cena určená odhadom podľa § 231 Občianskeho zákonníka.

23) Cena určená odhadom podľa § 231 Občianskeho zákonníka.

24) § 13 vyhlášky č. 141/1971 Zb. o financovaní neinvestičných nákladov rozvoja vedy a techniky a obdobných činností.

25) Používanie stavebných strojov, mechanizmov a dopravných prostriedkov podľa výmeru Federálneho cenového úradu č. 201/10/72 z 1. 2. 1972.

26) § 8 ods. 3 vyhlášky č. 137/1968 o finančnej, úverovej a inej pomoci družstevnej a individuálnej bytovej výstavbe.

27) Úprava Federálneho cenového úradu, Českého cenového úradu a Slovenského cenového úradu č. V-1/74 Cenového vestníka o cenách dojednávaných dohodou dodávateľa s odberateľom.

28) Najmä formou dodatkového odvodu na odčerpanie prostriedkov, ktoré organizácia získala v súvislosti so zmenami cien podľa § 18 ods. 1 zákona č. 111/1971 Zb.

29) Podľa § 53 Hospodárskeho zákonníka.

30) § 153 ods. 1 a 2 Hospodárskeho zákonníka, § 230, 231 a ďalšie Občianskeho zákonníka.

31) § 153 ods. 2 písm. b) Hospodárskeho zákonníka.

32) § 153 ods. 2 písm. a) a c) Hospodárskeho zákonníka.

33) Spracovanie smerníc a plánu vývoja cien je upravené metodickými pokynmi pre spracovanie návrhov ročných a päťročných plánov vývoja cien.

34) Metodické pokyny pre spracovanie ročných a päťročných plánov vývoja cien a podľa nich spracované zásady pre jednotlivé zmeny cien.

35) Úprava Federálneho cenového úradu č. 9655/1972-III z 25. augusta 1972 o spôsobe uskutočňovania zmien maloobchodných cien výrobkov.

36) Najmä formou dodatkového odvodu na odčerpanie prostriedkov, ktoré organizácia získala v súvislosti so zmenami cien podľa § 18 ods. 1 zákona č. 111/1971 Zb.

37) Podľa vyhlášky č. 71/1965 Zb. o zavedení a využívaní jednotnej klasifikácie priemyslových odborov a výrobkov a jednotnej klasifikácie výrobkov v poľnohospodárstve a lesníctve, podľa vyhlášky č. 89/1967 Zb., o zavedení a využívaní jednotnej klasifikácie stavebných objektov a podľa vyhlášky č. 114/1972 Zb. o zavedení a využívaní jednotnej klasifikácie výkonov.

38) Podľa jednotných metodických pokynov pre vypracovanie návrhu vykonávacieho plánu na rok 1973 a na ďalšie roky 5. päťročného plánu.

39) § 72 ods. 2 písm. d) a § 78 písm. d) zákona č. 133/1970 Zb.

40) § 121 ods. 2, § 122 ods. 1 písm. a), § 126 ods. 1, § 128 ods. 2.

41) Zákon č. 21/1971 Zb. o jednotnej sústave sociálno-ekonomických informácií, nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 153/1971 Zb. o informačnej sústave organizácií a vyhláška č. 9/1966 Zb.

42) Nariadenie vlády ČSSR č. 153/1971 Zb.

43) Zákon č. 103/1971 Zb. o ľudovej kontrole.Zákon č. 116/1971 Zb. o výboroch a komisiách ľudovej kontroly.Zákon č. 121/1971 Zb. o ľudovej kontrole v Slovenskej socialistickej

republike.Zákon č. 122/1962 Zb. v znení zákona č. 31/1968 Zb. o štátnej poľnohospodárskej, potravinárskej a obchodnej išpekcii.Vyhláška č. 163/1971 Zb. o vykonávaní periodických revízii hospodárenia.

44) Vyhláška č. 75/1959 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vydávajú metodické pokyny pre kontrolnú činnosť.

45) § 4 zákona ČNR č. 134/1973 Zb. o pôsobnosti orgánov Českej socialistickej republiky v oblasti cien a § 4 zákona SNR č. 135/1973 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v oblasti cien.

46) Ako majetkový prospech podľa § 123 Hospodárskeho zákonníka a § 451 Občianskeho zákonníka.

47) § 11, 12 a 14 nariadenia vlády ČSSR č. 136/1973 Zb. o štátnom riadení v oblasti cien.

48) § 11 ods. 4 nariadenia vlády ČSSR č. 136/1973 Zb.

49) Pozri článok 2 ods. 5 vyhlášky č. 112/1971 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o odvodoch do štátneho rozpočtu a príspevku na sociálne zabezpečenie a článok 3 ods. 5 vyhlášky č. 114/1971 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o dôchodkovej dani a príspevku na sociálne zabezpečenie.

50) § 13 nariadenia vlády ČSSR č. 136/1973 Zb. o štátnom riadení v oblasti cien.

51) § 45 až 50 zákona č. 133/1970 Zb. o pôsobnosti federálnych ministerstiev.

52) Nariadenie vlády ČSSR č. 22/1971 Zb., ktorým sa ustanovuje zoznam surovín, výrobkov, výkonov a služieb, ktorých ceny určuje Federálny cenový úrad, v znení nariadenia vlády ČSSR č. 56/1972 Zb.

53) Zákon ČNR č. 134/1973 Zb. o pôsobnosti orgánov Českej socialistickej republiky v oblasti cien.
Zákon SNR č. 135/1973 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v oblasti cien.

54) § 31 ods. 2 zákona č. 145/1970 Zb. o národohospodárskom plánovaní.

55) § 36 písm. e) zákona č. 133/1970 Zb. o pôsobnosti federálnych ministerstiev.

56) Zákon č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve a vyhláška č. 32/1968 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o štátnom skúšobníctve.

57) § 56 písm. g), § 63 písm. f), § 66 písm. a), § 72 ods. 2 písm. d) a § 78 písm. d) zákona č. 133/1970 Zb.

58) § 72 ods. 2 písm. d) a § 78 písm. d) zákona č. 133/1970 Zb., § 9 ods. 2 vyhlášky č. 32/1968 Zb.

59) § 69 písm. a) a c) zákona č. 133/1970 Zb.

60) Včítane doplnkových cenových nástrojov úhrady v poľnohospodárstve.

61) Národný výbor hl. m. SSR Bratislavy a Mestský národný výbor v Košiciach majú pôsobnosť aj okresných národných výborov.

62) Nariadenie vlády ČSSR č. 22/1971 Zb. v znení nariadenia vlády ČSSR č. 56/1972 Zb.

63) § 4 ods. 2 zákona č. 68/1956 Zb. o organizácii telesnej výchovy.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.